

Aug 82/76

Smithsonian
Institution
Libraries

Gift of

DR. DAN NICOLSON

D. Wilson

\$ 165
21 Sept. 1875

JOANNIS BECKMANNI

BRITAN. REGIS A CONSILIIS AUL. PROFESSORIS
OECONOMIAE

LEXICON BOTANICUM,

EXHIBENS

ETYMOLOGIAM,

ORTHOGRAPHIAM ET PROSODIAM

NOMINUM BOTANICORUM.

GOTTINGAE

APUD JOANN. FRIDER. RÖWER.

1801.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

RECEIVED

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

QK
9
B43
1801
SCHWARZ

C. H. P E R S O O N,

DOCTORI MEDICINAE,

MERITIS IN BOTANICAM

PRAECELLENTISSIMO,

MONUMENTUM AMICITIAE

D. D. D.

J. B.

С. П. Д. А. Ч. И. С.

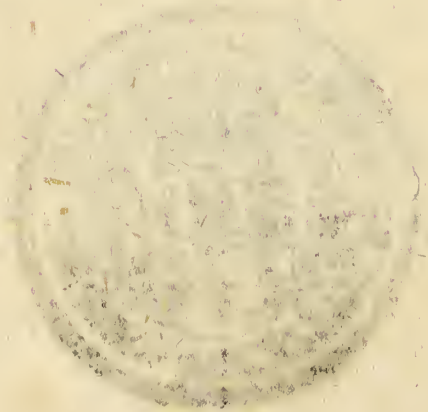
Историческое

описание

Историческое

описание

К. В.

Non omnia herbarum nomina, ne dum ea, quae recentiori demum tempore oblata sunt, explicare studui, sed illa potissimum, quae iam LINNAEO vsitata et a PERSOON in *Systema vegetabilium* recepta sunt.

Quae nomina herbae traxerunt a viris doctis, qui de re herbaria bene meriti sunt, ea fere praeterii, quippe quae satis exposita sunt a viro vene-

rabili G. R. BÖHMERO, in *Commentatione botanico - litteraria de plantis in memoriam cultorum nominatis*. Lipsiae, 1799. 8.

Pauca tamen ex iis inferui, quorum ad explicationem conferre posse mihi videbar, quod non admodum pervulgatum fit.

Quibus verbis subscripsi nomen BORRICHII, ea huc transtuli ex OLAI BORRICHII *lingua pharmacopoeorum, sive de accurata vocabulorum in pharmacopoliis usitatorum pronuntiatione*. Hafniae, 1670. 4.

Nominum, quibus iam Graeci atque Latini vfi sunt, etymologiam, horumque vim atque rationem, non
valde

valde curavi, cum ea plerumque incerta sint, neque botanicos multum iuvare queant. Ratio denominandi a scriptoribus tradita non fere convenit in eas herbas, quas nos iisdem nominibus appellamus, cum raro admodum veteres eandem herbam dixerint, quam hodie eodem nomine vocamus, neque facile coniiciatur, de quam herba iis sermo fuerit.

Quae a me omissa sunt nomina, et quae posteri dabunt, sublegant alii, si usus fuerit.

Ceterum

„ non me fallit fore aliquem, qui
 „ hunc iocum nostrum acutis naribus, et
 „ caperata fronte condemnet; negetque

„ me

„me omnia, quae huc pertinent, recte
„attigisse. Quem ego verum dicere fa-
„tebor; iuste, negabo. Quippe si bo-
„nus est, quae omisi, non oblita mihi,
„sed praeterita existimet. Debinc qua-
„liscunque est, cogitet secum, quam
„multa de his non reperisset, si ipse
„quaesisset. Sciat etiam me nec omni-
„bus erutis usum, et quibusdam oblatis
„abusum.”

Auson. edit. Souchay pag. 335.

Scrib. G o t t i n g a e

d. 24. Jun. 1801.

ABELMOSCHUS (Hibiscus), i. M. Planta feminis odorati fragrantia moschum provocans, inter Aegyptios hodie satis nota, *Ab el mosch*, et simpliciter *mosch*, non *Bel mosch* (quod legitur in Bauh. *pin.* p. 317.) Semen autem aspiratione adaucta *Hab el mosch*, gramen moschi ab Arabibus nuncupatur. Haec Prosp. Alpinus in *Aegypti hist. nat.* 2. p. 207. et 1. p. 191. De nomine moschi conf. quae disputavimus in *Waarenkunde* 1. p. 266.

ABIES (Pinus), abietis. F. pen. corripit. De nomine et synonymis conf. C. Gesneri *opera botan.* 1. p. 43.

ABROMA. Nescio, num sit ἄβρομος, cu, strepitum magnum edens, an sit oppositum *Theobromati*, i. e. cibo deorum, praefixo α privativo. Quod si primum est, nomen est generis feminini, secundus casus est *Abromae*, et pen. corripitur. Sed si nomen factum est ex βρώμα, τος, cibus, nomen est neutrius generis, cuius pen. producenda, et genitivus est *abromatis*.

ABROTANUM (Artemisia), rectius *abrotonum*, nam Galeno *de simpl. med. fac.* lib. 6. dicitur ἀβρότρονον. Pen. corripitur. Nam Horat. *epist.* 2, 1, 114: *Navem agere ignarus navis timet, abrotonum aegro Non audet, nisi qui didicit, dare.* Sed Abrotonites apud Columel. 12, 35. penult. producit. Conf. C. Gesneri *opera botan.* 1. p. 53.

ABRUS (Glycine). Semina corallini ruboris ex Arabia felici in Aegyptum deferuntur, ad cultum puellarum. Inde etiam nobis nomen indeclinabile. Prosp. Alpini *hist. nat. Aegypti* 2. p. 40. et ibi Vesling. p. 183.

ABSINTHIUM N. (Artemisia). Male scribitur Absynthium, est enim Graece ἀψίνθιον.

ABSUS (Cassia). Hoc nomine, nobis quod indeclinabile, Aegyptii plantam vocant, de qua vid. Prosp. Alpin. *hist. nat. Aegypti* 2. p. 46. et ibid. Vesling. p. 191.

ABUTILON (Sida). Penultimam corripere solemus, uti in pestilens, umbilicus, corylus. Nomen est arabicum, quod Avicenna botanicae intulit.

ACACIA (Mimosa). ἀκασία Diosc. 1, 133. penultimam corripit; ita enim Vindicianus, quem tempore Theodosiani senioris Imper. vixisse constat, quem Burmannus in *poetis minor.* 2. p. 389. Marcellum vocat, v. 57: *Acacian propolimque, et adarcen, cnicon, acanthum.* Avicennae quidem vocatur *Akhakhia*, sed ab eo, in voce Graeca, non capiendae leges. De hac planta

planta eiusque nomine multa disputavit Salma-
sius ad Solinum.

ACAENA, ae, ἀκείνα, spina, aculeus, etiam
virga pastoritia. At nulla huius nominis herba
reperitur in libris veterum.

ACAJOU (Anacard. occident.) nomen Ameri-
canum.

ACALYPHA. Latinis, Plinio aliisque dicitur *Aca-*
lephe, es. F. Pen. producenda. Nam graece
ἀκαλήφη quod ἀκαλος sit τῇ ἀφῆ, sive noxia
tactu, sicuti urtica. Aemil. Macer. 2, 2: *Grae-*
cus acalephen, nos urticam vocitamus. Sed apud
Gellium 4, 11. p. 287. in quibusdam libris le-
gitur ἀκαλύφη. Conf. Casaubon. *animadv.*
in lib. 3. Athen. et Radulphus Fornerius *rerum*
quotidian. 3, 30.

ACANTHIUM (Onopordum), ἀκάνθιον ab ἀκάν-
θα, spina.

ACANTHUS, ἀκάνθος, ab ἀκάνθα, spina. Plin.
24, 12. Virg. *Georg.* 2, 119: *Et baccas sem-*
per frondentis acanthi.

ACARNA (Cnicus) Theophrasto *histor.* lib. 6, 4.
planta est Cnico similis.

ACER, eris. N. penultima corripitur.

ACETABULUM (Peziza) pen. corripit.

ACETOSA (Rumex) a grato acore, sed vocabu-
lum novum, sine idonea auctoritate. Pen. pro-
duc. vt in morosus, bellicosus.

ACHILLEA, ae, pen. producitur. Virg. aen. 3, 326: *Stirpis Achilleae fastus, iuvenumque superbum.* Achillea herba Plinio aliquoties laudata, eadem *Achilleos*, ἡ ἀχιλλεῖος βοτάνη. Plin. 25, 5. sect. 19: *invenit et Achilles discipulus Chironis, qua vulneribus mederetur, quae ob id achilleos vocatur.* Conf. Fabricii biblioth. graeca XIII. p. 27.

ACHRAS. F. *achradis*. pen. corripitur. Nam Columella 10, 14: *Achrados aut pruni lapidosis obruta pomis.*

ACHYRANTHES ab ἀχυρον, palea, acus, nomen deductum dicitur in *philos. botan.* p. 177. Ita Linnaeus nomen *Achyrantha* contraxit, quod obtulerat Dillenius horto *Elth.* 7. Inde nomen triviale (Illecebrum) *achyrantha*.

ACIDOTON (Adelia). i. producitur; nam Graecis ἀκιδωτός est cuspidatus, acuminatus in modum cuspidis.

ACINOS, i. M. in accusat. acinon. (Thymus). Pen. corripitur. Ita Plinio vocatur herba odorata ocimo similis. *Acinus* notat et baccas, quibus constat uva, et baccarum nucleos interiores seu femina, quae notio nostris botanicis accepta est.

ACISANTHERA (Rhexia) producitur, ex ἀκίς, ἶδος, cuspis ferrea, spiculum, et ἀνθηρός, floridus, vel potius ab anthera botanicorum.

ACMELLA (olim Verbesina, nunc Spilanthus). Nomen Ahmella, Atcmella, Hacmella cum
 planta

planta innotuit anno 1691 ex insula Ceylon.
Conf. Raii *hist. plant.* 3, 1, pag. 226.

ACONITUM producitur. Ovid. *metam.* 1: *Lurida
terribiles miscent aconita novercae.*

ACORUS, i. M. saepius Acorum. N. ἀκρορον Dio-
scor. Penult. corripit, et sic etiam Vindicianus
vel Marcellus.

ACROSTICHUM pen. corripitur. ἀκροστίχης et
ἀκροστίχον, est initium versus, ex ἀκρος, sum-
mus, et σίχος, versus.

ACTAEA, nomen plantae, de qua Plin. 27, 7.
conf. Linnaei *flora Lapon.* p. 175.

ADANSONIA. Arbor maximae proceritatis, quam
primus diligenter descripsit Adanson, cuius,
etsi inimici, nomen Linnaeus arbori dedit,
rogatus ab Iussieu, sed non sine suspitione fore,
vt posteri Adansoniam reducant ad genus nimis
affine Bombacis. Michael Adanson natus est
d. 7. April. 1727. Aquis Sextiis in Provincia
Galliae. Bene ille de botanica promeritus est,
sed multo plura promisit, quam praestitit.
Conf. Halleri *bibl. botan.* 2. p. 461.

ADENANTHERA, ae. producitur. ἀδήν, ἀδένος,
glandula, quoniam habet glandulam in apice
exteriori antherarum.

ADHOTADA (Iusticia) nomen Zeylonicum.

ADIANTUM, sine H scribendum; est enim graece
ἀδιαντον, herba dicta ab α et διαίνω, quoniam
folium eius aqua perfusum non madefiat,
sicco semper simile.

ADONIS, is et idis. *Adonis*, nomen istius iuvenis, quem Venus in deliciis habuit, forma praecellentem, in florem purpurei coloris conversum, de quo Ovid. *metam.* 10, 736. Ergo pen. producitur, et nomen est generis masculini. Itaque species male dicitur *Ad. apennina*, quae debet dici Adonis apenninus. Possunt autem eiusmodi cognomina probari illa orationis figura, quam grammatici veteres epexegefin, recentiores appositionem vocant. Licet enim in vocabulo adiectivo intelligere herbam seu plantam; quasi tu dicas: Adonis, quae herba dicitur vel est apennina. Atque hoc semel monuisse sufficiat. Plin. 21, 10. sect. 34. vocat aliquam herbam *Adonium*, quam ex Adonidis sanguine ortum traxisse poetas fabulari, auctor est.

ADOXA, *ἀδοξος*, inglorius, infamis, absurdus. Conf. *philos. bot.* p. 182. Ascribamus verba ex *horto Cliffort.* p. 153: “Elegimus hoc nomen, cum sit planta quoad externa, quae prae se fert nullam splendidam faciem, nullum ornamentum, nullamque gloriam, sed in partibus fructificationis discedit ab omni theoria et doctrina systematica a numero desumpta, praesertim apud adoxos, qui proportionem numeros expedire recusant.”

AEGILOPS, *aegilopis*. F. *αιγίλοψ*, nomen arboris glandiferae apud Plin. 16, 6. Penultima in nominativo et casibus obliquis corripitur.

AEGI-

AEGINETIA. Hoc nomen a Paulo Aegineta, scriptore saeculi septimi, indiderat Linnaeus peculiari generi, quod postea reduxit ad illud, quod nunc Orobanche dicitur. Neque Paulus de botanica ita meritus est, ut hocce honore dignus videri posset. Ceterum aegineta est incola insulae Aeginae, qualis fuit Paulus, neque potuit inde planta bene dici Aeginetia. *Aes aegineticum* praedicatur a Plinio. De Paulo conf. Halleri *bibl. med. pract.* 1. p. 311. et Hamberger *zuverlässige Nachrichten.* 3. p. 510.

AEGIPHILA. Ex αἴξ, αἴγος, capra. Herba capris amica s. grata. Pen. corripitur. Nomen recens.

AEGOPodium. Graecis dicitur αἰγοπόδιος, capripes, ex αἴξ, caper, et ποῦς, pes; sed ita nulla iis planta dicta est. "Traxit nomen ab „aliqua convenientia foliorum cum vngula vel „pede caprae." Lin. *hort. Cliffort.* p. 107.

AESCHYNOMEME, es. F. αἰσχynomένη i. e. erubescens. αἰσχύνη, pudor, verecundia. Hoc nomine Plinio 24, 17. vocatur planta, quod appropinquante manu folia contrahat. Pen. corripitur.

AESCULUS, i. F. pen. corripitur. Virg. *Georg.* 2, 291: *Aesculus in primis, quae quantum vertice ad auras.* Per *ae*, ex usu vulgari et derivatione, quam Vossius adfert; consentit Servius ad Virg. l. d. Alii malunt *Esculus* per *e* simplex, etymon, ut aiunt, sequuti. Nam quem ad modum *Fagus* ἀπὸ τοῦ φάγειν,

edere, ita ex eorum sententia Esculus ab esca, quod ex eius fructu prisca escam sumerent. Vtrumque in codicibus emendate editis. Videant eruditiores, neque nostrum est vbique tantas inquirere lites.

AETHIOPIS, idis. F. (Salvia) corrip. Herba magica Plinio.

AETHUSA producitur. Αἶθουσα interdum est particip. a verbo αἶθω, significans *splendens*; interdum substantive ponitur significans *σοάν*, *porticum*. At nunquam αἶθουσα est *mendica*, quod falso perhibetur in *philos. botan.* p. 186. Cynapium habet folia adeo nitentia, vt merito dicatur *splendens* s. *aethusa*.

AGALLOCHUM (Excoecaria) penultimam corripit. Graecum nomen est ἀγάλλοχον, de quo disputat Salmas. *de homon.* cap. 6. p. 7. et ad Solinum p. 742.

AGARICUS male. Nam Latinis Agaricum. N. pen. corrip. Αγαρικόν, ab Agaria, Sarmatiae regione, dictus fungus Diosc. 3, 1. Vindicianus vel Marcellus 55: *Agaricumque asarumque potens, aloen, aconitum.*

AGAVE, es, ἀγαυή, admirabilis, praeclara, sc. planta. Penultimam producimus. Sic enim Homerus *odys.* 2, 209. et 5, 1. et 15, 229. Theocrit. *idyl.* 25, 55. et 26, 1. Horat. *sat.* 2, 3: *Quid, caput abscissum demens cum portat Agave.* Ita vocatur Cadmi et Hermionis filia.

AGERATUM. Pen. corrip. ἀγήρατος, senectutis
expers. Ex α et γῆρος, senectus, quod herbae
nomen legitur apud Plin. et Dioscor. Dicitur
vero, quoniam flos colorem diutissime servat.

AGNUS CASTUS (Vitex). Agnos est fruticis no-
men, cuius foliis matronae Thesmophoriis
Atheniensium castitatem custodientes, cubitus
sibi sternebant. Plin. 24, 9. sect. 38. Inde no-
men ἀγνὸς seu ἀγνός, castus. Male recentio-
res duplicata voce *Agnum castum* dicunt.

AGRIMONIA, nomen plantae, quam Celsus ζ,
27, 10. commendat.

AGROSTEMMA, N. nomen a Linnaeo confictum
ex ἀγρός, ager, et σέμμα, corona. Ergo
scribendum per *m* duplex. Casus genit. *Agro-*
stematicis, penultimam corripit. Cum sit gen.
neutrius, dicendum est *Agrostem. coronarium*,
non, vt vulgo, *coronaria*.

AGROSTIS, is; in casu quarto *agrostin*. F. No-
men graminis, quo vsus est Dioscor. 4, 30. et
31, 32, atque inter Latinos primus, quod
nunc scio, Apuleius *de herbis* cap. 77; etsi
sint, qui apud Columell. VI, 31, 2. pro *agre-*
stis legere malint *agrostis*, qua de coniectura
disputavit Gesnerus ad h. l. Conf. Du Cange
glossar. graec. p. 21.

AJACIS (Delphinium). Ajax, Ajacis, producitur.
Haec delphini species est hyacinthus veterum,
cui Plin. 21, 11. p. 244. scribit inesse ita
discurrentes venas, vt graecarum litterarum

figura A, I, legatur inscripta. Conf. Bartholinus *de medicis poetis*, in praefat. p. 8.

AIRA, ae. αἶρα Graecis dicitur Lolium, quod e frumenti corruptione proveniens putabatur.

AIUGA, ae. F. penultimam corripunt lexicographi. Nomen legitur apud Plin. Apulej, et Scribon. Sed Vossius *etymol.* p. 15. corruptum putat ex Abiga, cuius penult. etiam corripitur.

AIZOON, i. N. Graecis αἰζων, ergo nomen quatuor syllabarum, cuius pen. producenda, αἰεὶ, semper, et ζωνή, vita. Quasi sempervivum. Plin. 25, 13. p. 384.

ALATERNUS, i. F. (Rhamnus). Apud Columel. 7, 6. nomen fruticis capris grati.

ALBUCA. Est planta, Plinio quae Albucum, i. N. dicitur, non *albuca*, ae. Pen. producitur, sicut in manduco, festuca.

ALCANNA (Lawsonia inermis), nomen arabicum, quod apud Avicennam duplici modo legitur et *alchanna* et *alcona*.

ALCEA, ae. ἀλκία, ἀπὸ τῆς ἀλκῆς, ob insignem vim plantae, de qua Plin. 27, 4. Pen. corripitur, neque bene scribitur a quibusdam *alcaea*.

ALCHEMILLA dicta, quia alchemistarum praconiis celebrata sit. Bauh. *pin.* p. 319.

ALDROVANDA. Hoc nomen generi dedit Joseph. Monti in *Actis Bonon.* vol. 2. deductum ab Ulysse Aldrovando, viro summae eruditionis

ac diligentiae, qui natus Bononiae 1522, obiit ibidem 1605 aetate decrepita, sed non pauper. Conf. *Memorie della vita di Ul. Aldrovandi*, — *col alcune lettere scelte d'uomini eruditi*. Bononiae 1774. 8. auctore Giov. Fantuzzi. *Monti varii plantarum indices*. Bonon. 1724. 4. et 1753. 4. Bayle *diction.* 1. p. 150. Halleri *biobl. botan.* 1. p. 402 et 435.

ALETRIS. F. nomen primum, ni fallor, legitur, in *amoen. acad.* 2. p. 11. vbi alethris per th. Sed *ἀλετρις*, *ἰδος*, est molitrix, molitoris vxor. Habet *Aletris farinosa* flores, farina qui conspersi videntur, vnde hoc genus nomen traxisse opinor. Corripitur.

ALHAGI (Hedysarum). nomen arabicum, quod Rauwolf *itiner.* 1. p. 89. edit. Francof. 1582. 4. evulgavit.

ALISMA, alismatis. N. pen. corripitur. Ἄλισμα nomen herbae apud Diosc. et Plin. Falso itaque *Al. subulata* dicitur pro *subulatum*; nisi in adiectivo intelligatur *herba*.

ALKEKENGİ (Physalis). Officinae, ait Ruellius p. 612. Mauritanos sequutae alcaquengi vocant.

ALLIARIA (Erysimum) eo, quod folia digitis comminuta allium redolent. Nomen veteribus incognitum.

ALLIONIA, genus cui Loefling nomen imposuit Caroli Allione, profes. botan. Taurin de quo conf. Halleri *biobl. bot.* 2. p. 452.

ALLOPHYLUS. ἀλλόφυλος, alienigena, extraneus. Penult. producitur, etsi Prudentius *hamartig.* 500, et Paullinus, contra naturam graecae vocis, accentum recentiore secuti, corr' puerint penultimam. Male igitur Allophyllus; nisi quis nomen ex ἄλλος et φύλλον compositum esse contendat.

ALNUS, i. F.

ALOE, es. F. Ἀλόη. Plin. 27, 4.

ALOPECURUS, i. M. ἀλωπέκουρος. Herba apud Theophr. 7, 20. et Plin. 21, 17. non dissimilis vulpinae caudae. Ἀλώπηξ, vulpes, οὐρά, cauda. Penultima producenda.

ALPIGENA (Lonicera). More veterum dicenda fuisset *Alpina*. Nam alpigena recens fictum nomen est ad exemplum *indigenae*; atque eadem ratione corripitur, quem ad modum cuncta ex *gigno* cum nominibus composita, uti alienigenus, nubigena, omnigenus, cet.

ALPINAE plantae, quas enumeravit Lin. in *amoen. acad.* 4. p. 415. Pen. produc.

ALPINIA, genus dictum in honorem Prosperi Alpini istiusque filii Alpini Alpinii, mortui 1638, professorum botan. Pisanorum, de quibus conf. Horti Pisani historia in Pontederæ *epistolis et dissert.* 1791. 4.

ALSINE, es. F. ἄλσινη ab ἄλσος, nemus, lucus. Pen. produc. ex analogia, ita Neptunine Catul. 65. Nerine Virg. *ecl.* 7.

ALSTROEMERIA, planta admodum speciosa nominata in honorem Claudii Alstroemeri, Sueci, qui eam primus misit praeceptori. Conf. *amoen. acad.* 6, p. 250.

ALTHAEA, ae. F. dicta ab ἄλθω f. ἀλθαίνω, sano, medeor. Plinii aetate erat herba, quae a quibusdam a praestanti efficacia nominabatur *Aristalthaea*. Plin. 20, 21.

ALYPUM (Globularia), i. N. f. Alypia. ἀλυπός, doloris et tristitiae expers. Ex α et λύπη, tristitia. Ἀλυπία, vacuitas doloris. Plin. 27, 4. Pen. corripitur ex analogia.

ALYSSUM, herba sic dicta, quae morsui canis rabidi mederi credebatur, λύσσαν enim Graeci rabiem vocant. Plin. 24, 11.

AMARACUS Lobelii (Origan. majorana) pen. corripit. Sic Virg. *aen.* 1, 693: *Idaliae lucos, ubi mollis amaracus illum.*

AMARANTUS, graece ἀμάραντος, ἀπὸ τοῦ μὴ μαρραίνεσθαι, quod non marcescat, immarcescibilis. Perperam igitur scribitur per *th*, amaranthus. Conf. Vossii *etymol.* et Fr. Vavassor in *antibarb.* p. 480. Marcessit quidem flos, sed retinet colorem vivum siccatus.

AMARYLLIS, Tityri amica rustica apud Virg. *ecl.* 1, 51. Amaryllidis penultimam corripit. *Fermosam resonare doces Amaryllida silvas.* De allegoria, quam quidam nomini inesse credunt, conf. Crenii *animadvers. philolog.* X. p. 158-160. Conf. *Hort. Clifford.* p. 135.

AMBRO.

AMBROSIA, planta apud Plinium, atque cibus deorum. Ovid. *ex Ponto* 1, 10, 11: *Nectar et ambrosiam, latices epulasque deorum.*

AMELANCHIER (Mespilus). “Vix vllus locus „ paulo asperior montanae Galloprovinciae est, „ cui desit huius fruticis proventus. — Inter „ folia crebra foetura baccae rotundae admodum nigrae, magnitudine myrti, sapore „ plane melleo, et pergrato plebeculae, quas „ ideo vocat Amelanchos, quasi mellea.” Haec Lobelius in *adversar.* p. 441. Idem in *observation.* p. 608: Amelanchier Gallorum. Auelacques Lingua-Gottorum. — — Equidem his nihil iam addere queo, dico tamen, etiam in Normannia vinum admodum dulce ex pomis paratum vocari Améléon.

AMELLUS, i. M. Virg. *georg.* 4, 271: *Est etiam flos in pratis, cui nomen amello.*

AMETHYSTEIA a floris colore nomen accepit in *philos. botan.* p. 169. At Latini dixerunt *amethystina*, penultima correpta.

AMMANNIA. Ammannus fuit nomen aliquot virorum, qui botanices scientia inclaruerunt, sed ille, a quo planta nomen traxit, fuit Paulus Ammannus, profess. Lipsiensis 1633, de quo conf. Halleri *bibl. botan.* 1. p. 518, cuius filium Johannem esse temere perhibet Linnaeus in *amoenitat. academ.* 5. p. 276, qui quidem ex alia stirpe natus est, quod recte monuit G. R. Böhmer.

AMMI.

AMMI. N. ἀμμι. Stephanus genitivum facit ἀμ-
μείως, ammios, sed Plin. habet *ammium*, i.

AMOMUM, i. N. pen. produc. Graece ἀμωμον,
id est irreprehensibile, maculae expers. Virg.
eclog. 4, 25: *Occidet. Assyrium vulgo nascetur*
amomum.

AMORPHA, ae. ἀμορφος, formam non habens,
deformis. μορφή, forma; quia flori papilio-
naceo desunt carina et alae. Conf. *Genera*
plantar. p. 369. et *hortus Cliffort.* p. 353.

AMPELOPRASUM (Allium). pen. corripit, quo
nomine Dioscor. et Plinius vsi sunt. Ab ἀμπε-
λος, vitis, et πράσον, porrum, quod in vi-
netis nascatur.

AMYGDALUS, i. F. pen. corrip. Palladio ita vo-
catur arbor, cuius fructus est amygdalum. Sed
Columella etiam arborem vocat amygdalam.

AMYRIS, is. F. nomen arboris, cuius Hierony-
mum mentionem fecisse legimus; in libris an-
tiquioribus, ni fallor, non occurrit. Fuit
etiam nomen Sybaritae cuiusdam. Pen. corri-
pitur; sicut in satyra, zephyrus. Sunt com-
plures species huius generis balsamiferae, vnde
quis possit coniiicere, nomen esse deductum a
μύρον, vnguentum, vel a μυρίς, idos, vas
vnguentarium; at obstat & privat. quod plan-
tae vnguentum negare videatur.

ANABASIS, is. F. pen. corripitur. ἀνάβασις ab
ἀναβαίνω, adscendo, quod planta Plin. 26, 13.
arbores scandat.

ANA.

ANACAMPSEROS, otis. M. (Sedum), ἀνακαμψέ-
ρως, herba, cui a magis ea vis tribuitur, ut
eius tactu redeant amores. Plin. 24, 17. Ex
ἀνακάμπτω, reflecto, et ἔρως, amor. Pen. cor-
ripitur.

ANACARDIUM, i. N. ἀνακάρδιον. Ita a recentio-
ribus medicis Graecis semina dicta sunt, quod
cordis figuram coloremque aemulentur. Sic
Paulus Aegin. in confectione δι' ἀνακαρδίων.

ANACYCLUS. ἀνακυκλόω, circumcingo. ἀνακύ-
κλωσις, circumdatio. Pen. producitur. No-
men recens.

ANAGALLIS, lidis. F. pen. corripitur. ἀναγάλλ-
λις Dioscor. 2, 170. et Plinio.

ANAGYRIS, is. F. pen. corrip. ἀνάγυρις. Diosc.
3, 149.

ANANAS (Bromelia). Hoc nomine ex appella-
tione americana orto primus usus est Jean de
Lery, sed *Nanas* iam apud Andre Thevet le-
gitur. Conf. nostra *inventionum historia* 1.
p. 439.

ANANDRIA (Tussilago). Hoc nomen impositum
est huic Tussilaginis speciei a Sigisbeckio, prae-
fecto quondam horti botanici Petropolitani,
quoniam ei stamina prorsus deesse arbitrabatur,
quo exemplo totum systema sexuale, a quo
quam maxime abhorrebat, evertere volebat.
Linnaeus autem, acceptis seminibus, probavit
in *amoen. academ.* 1. p. 168, esse speciem Tus-
silaginis, atque habere omnino stamina. Ibi
quo-

quoque rationem, cur nomen Sigesbeckii servaverit, ita docet: “Si qui Anandriam Sigesbeckii accipiant pro distincto genere in suis historiis botanicis, observent hanc plantam ideo appellatam esse Anandriam, quia primus nominator stamina non animadverterit.”

ANASTATICA, ab ἀνάστασις, resurrectio, quoniam rosa Hierochontis s. ab Hiericho humectata reviviscere olim credebatur, qua de fabula conf. Bellonii *itinerar.* 2, 86. p. 143. Conf. *hortus Cliffort.* p. 328.

ANBLATUM (Lathraea). Vox hybrida e Germanico Unblatt; id est ἀφύλλος, foliis carens, ohne Blatt, seu potius Unblatt, ubi un sive au (quae syllaba producitur) pro æ privativo Graecorum inservit. Sic dicimus: Unwetter, Unwedder; nec scio, num Andorn eodem modo formatum sit.

ANCHUSA, ae. penult. producitur. ἀγκουσα ab ἀγκω, constringo, coarcto. Diosc. 4, 65.

ANDRACHNE, es. F. ἀνδράχνη. Plin. 13, 22. Columel. 10, 376.

ANDROGYNUS. i. (Ruscus) ἀνδρόγυνος, utrumque habens sexum, feminae scilicet et masculi. Corripitur. Auson. *epigr.* 69, 12: *Vidit nubentem Plinius Androgynum.*

ANDROMEDA, ae. F. Cephei et Cassiopes poetis filia est, vxor Persei. Penultimam corripit. Propertius 3, 21, 29: *Non hic Andromedae resonant pro matre catenae.* Quare placuerit

haec appellatio Linnaeo, videbis *Floram Lapon.* p. 126.

ANDROPOGON. ἀνήρ, ἀνδρῶς, vir, πώγον, barba; ergo barba viri, et penultima producenda, sicut in Tragopogon, barbula hirci. Andropogonis pen. produc.

ANDROSACES, is. F. ἀνδρόσακες. pen. corrip. Diosc. 3, 133. Plin. 27, 4.

ANDROSAEMUM (Hypericum), ἀνδρόσαιμον. Plinio 27, 4. sect. 10. herba sic dicta est, quae trita sanguineo succo manat. Hinc nomen videtur, quasi tu viri sanguinem dicas. αἷμα, sanguis, ἀνήρ, ἀνδρῶς, vir.

ANDRYALA pen. corripit, sic Italus, Tantalus. ἀνήρ, ἀλή, erratio, error. Nomen plantae in Theophrasti *hist.* 7, 7. in numero olerum.

ANEMONE, es. F. penultima producenda. ἀνεμώνη, ἄνεμος, ventus. Adonidis cruor in anemonem florem mutatus est, quo allusit Ovid. *metam.* 10, 739.

ANETHUM. pen. produc. Virg. — — et florem iungit bene olentis anethi. ἀνήθον.

ANGELICA, ae. Nomen Plinii aevo in usu esse non potuit. Penult. corripit, auctoritate Coellii Sedulii, poetae Christiani saec. 5, qui isto adiectivo frequenter usus est.

ANGUINA. (Trichosanthes). Dicitur a fructus forma Michelio auctore. p. 12.

ANGU.

ANGURIA, æ. (Cucumis). Hoc nomen sæpe occurrit apud Aetium, qui primus eo usus dicitur Ruellio, apud Achmetem, Simeonem Sethi, Agapium Cretensem in *Geoponico*, sed nondum apud Dioscoridem, etsi eius auctoritas in lexicis quibusdam adscripta sit. Graeci dixerunt ἀγγούριον, et pluraliter τὰ ἀγγούρια. Conf. Du Cange *glossar. graec.* p. 9. Igitur rectius dicitur *Angurium*.

ANISUM, i. (Pimpinella) producitur. Sunt qui putent, dictum esse ex eo, quod folia habeat ἀνισα, id est inaequalia. Vossius mavult, quia ἀνίησι, hoc est, remittit et laxat flatulentas tensiones.

ANNONA. Ex nomine americano *Anona*, fecit Lin. vocabulum latinum, cuius pen. producitur. *Philos. botan.* p. 163. *Hortus Cliffort.* p. 322.

ANSERINA (Potentilla) pen. produc. Adiectiva in *inus* exeuntia, deducta a nominibus rerum animatarum, producant penultimam.

ANTEUPHORBIVM (Cacalia). Sic dictum, ait Bauhinus, a contrariis Euphorbio facultatibus, hoc enim adversus euphorbii acrimoniam, indigenis remedio esse fertur.

ANTHELMIA (Spigelia) pro Anthelminthica; dicta ab ἔλμινς, ἰνθός, lumbricus, quoniam vermes intestinales expellit. Inde vocantur medicamenta anthelminthica.

ANTHEMIS, idis. F. corripitur. ἀνθεμῖς ab ἀν-
θος, flos. Plin. 22, 21.

ANTHERA, ἀνθηρὰ scil. βοτάνη, herba florida,
produc. Nosstratibus ita dicitur pars staminis
polline gravida, quod matura dimittit.

ANTHERICUM corripitur. Sed Latini dixerunt
anthericus, M. ἀνθηρικός, caulis asphodeli.
Plin. 21, 17.

ANTHOCEROS, otis. M. pen. corripitur, sicut in
monoceros. Nomen confictum a Michelio ex
ἀνθος, flos, et κέρας, cornu, vt sit floris
cornu. Sed Lin. *critica botan.* p. 131. maluit
Ceranthus vocare, vt sit cornu flos. Anthoce-
rotis et omnes casus obliqui producunt penulti-
mam, sicut monocerotis. Martial. *epigr.* 1, 4:
Et pueri nasum rhinocerotis habent.

ANTHOLYZA penultimam producit. Lin. in *phi-
los. bot.* p. 183. ab ἀνθος, flos, et λύσσα seu
λύττα, rabies, derivat nomen, quapropter
rectius scribitur Antholyssa. Falso putavit Pla-
ner in *teutscher Nomenclatur* p. 12. nomen
idem esse, quod nobis Steinblume, quasi sit
a λίθος, quod secus est.

ANTHORA (Aconitum) pen. corripitur. Nam
Thora, Tora, Dora, Taura, Tura (ita va-
riis in libris legitur) corruptum vocabulum vi-
detur esse ex φθώρα a φθείρω, corruptio, ve-
nenum, mors; quam ob causam rectius scribi-
tur *phthora*. Anthora autem est nomen con-
tractum ex Antithora seu Antiphthora, quia
phthorae

phthorae alexipharmacum esse creditur. Eiusdem notionis iam Gesnero creditum est nomen *Doronicum*, quasi thorae antidotum, διὰ τὸ τὴν τόραν νικᾶν. Conf. Gesneri de aconito dissert. annexa *epistolis medicinal.* p. 12. B. et Bauh. *hist. plant.* 3, 2. p. 651. Lobelii *adversar.* p. 263.

ANTHOSPERMUM, nomen a Linnaeo conflatum ex ἄνθος, flos, et σπέρμα, semen. Occasionem ita denominandi dedit Pontedera, qui in *Epist.* videtur antheras putasse seminum rudimenta. Conf. Lin. *genera plant.* p. 552. *Hortus Cliffort.* p. 455.

ANTHOXANTHUS, nomen a Linnaeo infeliciter confictum ex ἄνθος, flos, et ζανθός, ruber, fulvus, vnde fecit Anthoxanthum generis neutrius.

ANTHRISCUS, i. M. (Tordylium et Scandix). Plinio etiam anthriscum, i. N. Theophrasto, Hesychio et auctori *etymolog.* ἄνθρισκον.

ANTHYLLIS, idis. F. Nomen herbae, quo iam vsi sunt et Dioscor. et Plinius. Hic quidem eam distinguit ab Anthyllio seu Anthyllo.

ANTIDESMA, atis. N. pen. corripitur. Ex ἀντί et δέσμα, vinculum. Nomen a Burmanno factum, quasi sit antidotum adversus venenum serpentis cuiusdam.

ANTIRRHINUM, corripitur. Ex ἀντί et ῥίη; nasus. Herba Dioscoridi ac Plinio ita dicta, quod semine sit vituli naribus simili.

APARINE, es. F. (Galium) producitur. ἀπαρίνη
apud Dioscor. ac Plinium.

APHACA (Lathyrus) corripitur. ἀφάκη, legu-
men Theophrasto, Dioscoridi Plinioque cele-
bratum.

APHANES, is. F. corripitur. ἀφανής, έός, la-
tens, non apparens sc. herba. Nomen a Lin-
naeo inditum.

APHYLLANTHES, is. F. olim rectius Aphyllan-
thos, i. M. ex α privat et φύλλον, folium,
et άνθος, flos. "Nomen fecerunt," inquit
Lobelius *adversar.* p: 190. "studiosi herbarii
„Monspelientes, non quia nulla folia emittat,
„sed quod adeo sint exilia et iuncea, vt vix
„dum emersa arescant et festucas praefertant,
„paleasve, pallidiusculo colore in imo cespite
„e fibrosa iunci radice."

APHYTEIA, cui plantae cum nulla omnino fit
herba, dicta a φυτεία, ας, planta, et α pri-
vat. Conf. Lin. *amoenit. acad.* 8, p. 313.

APIOS, i. M. (Euphorbia et Glycine) άπιος
Theophrasto, Dioscor. Plinio.

APIUM, i. N. Nomen vetustum, cuius origo
nescitur; coniecturas obtulit Vossius *etymol.*

APLUDA, ae. pen. producenda. Apud Festum,
Gellium et Plinium legitur Appluda, sed non
pro herbae nomine. Plinius 18. sect. 23:
*Milii et panici et sesamae purgamenta appludam
vocant.*

ΑΡΟ-

APOCYNUM, i. pen. corripitur, Ex κύνων, canis. Frutex, qui canes ab ipsis comestus necare traditur. Sed apud Latinos hoc nomen non reperitur.

APYRINUM (Malum) corripitur. Mart. 13, 43: *Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis.* Sed dicitur etiam *apyrenum*, penultima producta. Vtrumque est ab α et πυρήν, nucleus. Nucleo carens.

AQUARTIA. De hoc nomine Jacquin in *Selectarum stirpium American. histor.* pag. 13: “Hunc
 „fruticem nominavi in honorem amici, histo-
 „riae naturali addictissimi, Benedicti Aquart,
 „in patria insula Martinica primarias inter ne-
 „gotiationem agentis, quo in excursionibus
 „botanicis saepe feliciterque usus fui socio, et
 „cui plurimas ad histor. naturalem spectantes
 „res pulcerrimas me debuisse, gratus recor-
 „dabor semper.”

AQUIFOLIUM (Ilex). Aquifolius, a, um, adiectivum est Latinis; sic *aquifolia arbor* apud Plinium; *aquifolii vestes* apud Catonem. Salmasius contendit esse aquifolia quasi acufolia ab acuendo. Conf. Gesner ad auctor. R. R. Ergo debemus dicere *Ilex aquifolia*.

AQUILEIA, ae. Nomen, quod cum planta, ante pauca saecula, innotuit. Dicta videtur quasi aquilina, ob florum mucrones aduncos, ut sunt aquilini ungues. Matthiolus, Lobelius aliique *Aquilinam* nominarunt.

AQUILICIA. Rumphio vocabatur *frutex aquosus*, cui Linnæus reddidit nomen ab aquilicio. Aquilicium vero dicitur, cum aqua pluvialis remediis quibusdam elicitur, Festo auctore.

ARABIS. F. corripitur. In casu secundo et Arabis et Arabidis, in quarto Arabida. Nomen neque Graecum, neque Latinum est, quod recte iam monuit Marcellus, neque apud Graecos legitur, nisi apud Dioscoridem, sed in quibusdam tantum codicibus. vbi lib. 2. cap. 187. inscribitur *περὶ ἀραβίδος* seu *περὶ δραβίδος*. At sine controversia quidquid ibi de arabi seu draba legitur, a Dioscoride non scriptum est, sed additum est ab alio. Conf. Matthiol. ad Dioscor. 2, 151. p. 450.

ARACHIS. Apud Theophrastum Arachidna est nomen plantae, quod Lin. contraxit in Arachis. Satius fuisset nominare plantam Arachum vel Aracum. Nam arachus et aracus sunt nomina diversarum plantarum apud Graecos ac Plinium, de quibus disputavit Bodaeus ad Theophrast. p. 919. Arachis corripitur, ut aracus. monachus.

ARALIA, ae. Origo nondum mihi innotuit. Nam aralia, ium, huc non pertinent. Ita olim dicebantur agri ad arationem idonei, quibus opponuntur runcalia. Vid. Du Cange.

ARBUTUS, i. F. medium corripit. Virg. ecl. 3, 82: *Dulce satis humor, depulsis arbutus haedis.* Fructus dicitur arbutum, i.

ARCHAN-

ARCHANGELICA. (Angelica). Adiective apud Hieronymum reperitur. Quasi praestantissima inter omnes angelicas.

ARCTIUM, i. Plin. arction et arcion. Dioscor. 4. cap. 106. ἀρκτιον, et cap. seq. ἀρκείον; sunt itaque nomina diversarum plantarum. Arcium (non arctium) vocabant quidam, Dioscoride auctore, προσωπίδα, aut προσώπιον, quasi plantam personatam. Plin. 25, 9: *Quidam arcion personatam vocant; ubi tamen Harduinus non arcion, sed echion habet. Hinc Lin. nomen triviale accepit: Arctium personata. Conf. v. Bardana.*

ARCTOPUS, odis. M. ab ἀρκτος, ursus, et ποῦς, pes. Pleraque composita ex ποῦς sunt masculina, uti polypus, apus, tripus. Pen. corripitur, ut syllaba o in arctophylax, ἀρκτομῦς, caet. Lin. hort. Clifford. p. 495: "Arctopum pedem „ursi diximus a similitudine involucri cum „horridis ferarum unguibus."

ARCTOSTAPHYLOS, i. (Vaccinium) ab ἀρκτος, ursus, et σταφυλῖς, ἶδος, uva; ergo uva ursi, quam nostrates etiam vocant Bärentraube.

ARCTOTIS, is. F. Ex ἀρκτος, ursa, et οὖς, ὠτός, auris. Ita commutavit Lin. nomen Vaillantii Arctotheca. Penultima producitur, uti in Myosotis, auricula muris.

ARCTURUS, i. M. (Verbascum) producitur, nomen herbae iam Plinio usitatum. ἀρκτος, ursa, et οὐρά, cauda.

ARECA. Quod Arabibus vocatur Faufel, dicitur in Malabar areca, quod nomen Lusitani primi in Europam intulerunt. Conf. Garc. ab Horto *hist. arom.* 1, 25. Vulgo producitur, et scribitur quoque duplici c: *arecca*.

ARENARIA, sc. herba, adiective. Sed iam Latinis substantive dictus est arenarius, i, qui in arenam pugnandi causa descendebat.

ARETHUSA, ae, producitur. Est nomen et urbium, et fontium et Nymphae in fontem versae.

ARGEMONE, es. F. producitur. *ἀργεμώνη*, dicta quod *ἀργεμα* oculorum et nebeculas expurget. Diosc. 2, 208. Plin. 24, 19.

ARIA, ae. *ἀρία*, es. (Crataegus). Arboris nomen Theophrasto.

ARIETINUM (Cicer) producitur.

ARISARUM (Arum) corripitur. *ἀρίσαρον* Dioscor.

ARISTIDA, producitur. Herbae nomen Plinio 27. sect. 63.

ARISTOLOCHIA. *ἀριστολοχία* Dioscor. 3, 4, quod existimetur optime puerperis, seu partus doloribus opitulari. Plin. 25, 8: *aristolochiae nomen dedisse gravidae videntur, quoniam esset ἀρίστη λοχούσῃς*. Penultimam producendam esse probat Borrichius auctoritate Nicandri atque poetae apud Galen. I. *de antidot.*

ARMORACIA (Cochlearia). Apud veteres legitur etiam Armoracea per secundam vocalem.

ARNICA. Huius vocis originem nondum exploratam habeo. Quaedam lexica illam auctoritate Plinii firmant, qui nunquam arnicam nominavit. Primum legitur apud eos, qui materiam medicam exposuerunt. Fehr in *Miscell. nat. cur.* an. 1678 et 1679. obs. 2, vbi *Arnicae montanae* virtutes commendavit, opinatus est, nomen corruptum esse e *Ptarmica*; quod si verum videtur, debemus penult. corripere. Subit interdum cogitatio, num sit adiectivum ex ἀρνιον, agnellus, vt sit planta agnina, sed cur ita sit vocanda nostra Arnica, equidem ignoro.

ARONIA (Crataegus) Dioscor. I, 169: μέσπιλον τὸ δένδρον, ὃ παρ' ἐνίοις ἀρωνία καλεῖται.

ARTEMISIA per T purum; non Arthemisia per th. Graece ἀρτεμισία, quasi Dianina, ab Ἄρτεμις, Diana, Regina Halicarnassi, vxor Mausoli, cui monumentum sepulcrum, inter miracula mundi connumeratum, constituit. Plin. 25, 7.

ARTOCARPUS, i. ab ἄρτος, panis, et κάρπος, fructus, Brodbaum. Nomen, quod nuper increbuit, non bene femininum fecerunt botanici, cum κάρπος sit masculinum.

ARUM, i. Plin. 19, 5: est inter genera bulborum quod in Aegypto aron vocant.

ARUNCUS (Spiraea) i. Vocabatur olim barba caprae, quod nomen Lin. mutavit in aruncum, conf. *Hortus Cliffort.* p. 463. Lexicographi perhibent, Latinos barbam caprarum vocasse aruncum, sed temere. Conf. quae annotavimus ad Antigoni Carystii *historias mirabiles.* pag. 166.

ARUNDO, dinis. F. non harundo, quia aiunt ab ariditate dictam.

ASARINA (Antirrhinum) corripitur; est enim adjectivum ex Arum formatum. Conf. Lobelii *adversar.* p. 262. Ita ex amygdalus fit amygdalinus, ex amaracus, amaracinus, in quibus pen. corripitur.

ASARUM, i. corripitur. [Plin. 12, 13. Dioscor. 1, 9. ἀσαρον.]

ASCYRUM, i. corripitur. Plin. 27, 4. ἀσκυρον. Tournef. *institut.* p. 256. perhibet, nomen esse ex σκίρος, asperitas, sed σκίρος est caementum, gypsus.

ASPALATHUS, i. M. corripitur. ἀσπάλαθος. Plin. 15, 7.

ASPARAGUS, i. M. corrip. Juven. 11, 69: *Asparagi posito quos legit villica fuso.*

ASPERUGO, inis. F. penultima nominativi producitur, sed genitivi corripitur. Plin. 26, 10. Dicta a foliis asperioribus.

ASPERULA, ae. F. nomen ex medio aevo, a fructu aspero dictum. Corripitur, ut omne deminutivum in *ulus*, *ula*.

ASPHO-

ASPHODELUS, i. M. corripitur. ἀσφόδελος
Diosc.

ASPLENIUM. Sic botanici loquuntur, sed Graeci
et Latini Asplenium, ἄσπληνον, herba ex qua
fit medicina vitiis lienis, cuius pen. produ-
cenda est.

ASTER, asteris, asteri. M. pen. corripitur.
ἀστὴρ, ἀστέρος, stella. Plin. 27, 5: *aster* — —
in cacumine capitula stellae modo radiata habet.

ASTRAGALUS, i. M. corripitur. ἀστράγαλος.
Plin. 26, 8.

ASTRANTIA. Nomen est neotericorum botanico-
rum, ex ἀστρον et ἀντίος, adversus, obvius.
Philos. bot. p. 183. Quod si verum est, debe-
bimus T ante I non vt C aut Z pronuntiare,
sed sicut in antiopa, politia et aliis Graecis.
Voluit fortasse is, qui nomen confluxit, di-
cere, herbam astro similem, sed tunc debuit
substantivum postponere. Sic Homer. *Iliad.* 1,
264. ἀντίθεος dicitur par deo, deo aequipa-
randus; ἀντίθεον ἄλοχον dixit poeta virginem
divina virtute praeditam.

ASTRONIUM. Jacquin *stirp. americ.* p. 127: a ca-
lycibus in stellas novem linearis diametri ex-
pansis, ceu sidera formantibus varia, ἀστρο-
νιον ἀπὸ τοῦ ἀστροῦ; nominavi.

ATHAMANTA. Dioscor. 1, 3. ἀθαμάντικον.
Lin. hort. Cliffort. p. 93. Athamantam seu
Athamanticam vocant, tanquam ab Athamante
inven-

inventam; alii vero quoniam in Athamante, monte Phthiotidis in Thessalia, reperiatur.

ATHANASIA. Nomen Linnæanum. ἀθανασία, immortalitas.

ATRACYLIS, atractylidis. F. corripitur. Ἀτρακτυλῖς, ἰδος, ab ἀτράκτος, colus, fufus, quia feminae colos inde conficere solebant, auctore Dioscor. 3, 107. Plin. 10. in fine.

ATRAGENE, es. F. Sed Theophrasto *hist.* 5, 10. p. 540. dicitur ἀθραγένη; ergo rectius dicimus Athragena, ae. Penultimam corripendam censeo, sicut in ambigena, indigena, Diogenes. Cum botanici antiquiores athragenam Theophrasti Clematidis speciem putarunt, indidit Linnaeus illud nomen generi a Clematide quidem diverso, sed ei non absimili.

ATRAPHAXIS, is. F. Colum. 11, 3, 42: *olus atriplicis, quod Graeci vocant ἀτράφαξον.* Hortus Cliffort. p. 138.

ATRIPLEX, atriplicis, penultima in quolibet casu corripitur. Colum. 10, 377: *Et gravis atriplici consurgit longa fascelus.* Plinio est neutrum. 20, 20. S. 83: *atriplex et silvestre et sativum est.* Sed Macer 1, 24. dixit *atriplicem tritam cum nitro.* Ergo non temere botanici nostri vocem faciunt femininam. Colum. 11, 3, 42: *olus atriplicis, quod Graeci vocant ἀτράφαξον,* quo de vocabulo Graeco conf. Vossii *etymol.* et Foessii *oecon.* Hipp. Festus auctor est, *Atriplexum* prius vocatum. Sic dictum

dictum aiunt, quod comestum homines reddat atros. Vossius et alii censent corruptum esse vocabulum ex Graeco.

ATROPA, penult. corrip. Nomen a Linnaeo impositum generi, quod Turnefortio vocabatur *Belladonna*. Furiarum vltima dicta Atropa, perhibetur in *Philosoph. botan.* p. 171, sed erravit praeceptor venerandus. Nulla furia ita dicta est. Sed vna e Parcis, natu maxima, non *Atropa*, sed *Atropos*, Ἀτροπος (Atropi) vocata est ab α et τρέπω, quod sit inexorabilis, nec ad cuiusquam preces vertatur. Putabatur filum incidere, seu finem vitae in potestate habere. Silius Ital. 4, 8, 18:

*His senium longaeque decus virtutis et alba
Atropos, et patrius lauros promisit Apollo.
Confer. Hortus Cliffort. p. 57.*

AUKUBA. Nomen Japonicum, quod per Kämpferum innotuit.

AVELLANA (Corylus) producitur.

AXYRIS. Etymologiam nondum expiscari me potuisse profiteor. Xyris, idis. F. corripitur; est iris, gladiolus. Num α privat. praefixit more suo Linnaeus? quod si factum est, etiam in axyris penultimam corripere debemus.

AZALEA. ἀζάλειος s. ἀζαλέος, siccus, aridus. A solo natali nomen derivatum dicitur in *philos. botan.* p. 185. et in *Flora Lappon.* p. 57. Pen. anceps, cum graece sit εἰ atque ε simplex.

AZARO-

AZAROLUS (Crataegus). Italis *Azarolo*, Gallis *Azerole*; nomen quod ex arabico Avicennae *Al zaror*, i. e. aviditatem ad cibum incitans, confictum creditur. Solemus illud producere.

AZEDARACH et Acidarachta (Melia), vox Arabica, quam in Avicennae canone medic. edito Venetiis 1608. fol. Azadarach scriptum video.

BACCHARIS, is, f. Baccar, aris, *βάκχαρις*. penultima correpta. Virg. *ecl.* 4, 19: *Errantes hederas passim cum baccare tellus*. De herba veterum conf. Foessii *oeconom.* *Hippocr.* p. 118.

BALLOTE, es. F. *βαλλωτή*. producitur. Herba iam a Dioscor. ac Plinio commemorata.

BALSAMINA, sc. herba (Impatiens et Momordica). *βαλσαμίνη*. Corripitur. Dicitur, inquit Bauhinus, quod ex pomis ipsius immaturis oleo iniectis, infolatione oleum seu balsamum, ut chirurgi vocant, ad vulnera consolidanda praestantissimum conficiatur.

BALSAMITA, ae (Tanacetum et Chrysanthem.) producitur, sicut derivatum quodcumque in *itus* ex aliis nominibus.

BALSAMUM (Toluifera). Non displicet, inquit Borrichius, quod aiunt, sic ob praestantiam vocari, quasi baal-schemen, i. e. princeps sive dominus olei, de quo prolixius Vossius in *etymol.* Latini quidem penult. corripuere, Martial. 3. 63: *Balsama qui semper, cinnama
semper*

semper olet. Nicander tamen Graeco versu heroico, tum in *Theriacis*, tum *Alexipharmacis*, penult. manifeste producit. Andromachus senior, Neronis archiater, carmine elegiaco penult. iam produxit, iam corripuit, ut apud Galenum videre est in libro *de Theriaca ad Pisonem*. Haec Borrichius.

BAMBUS, aliis Bambu (Arundo). Nomen per Lusitanos innotuit ex India orientali.

BARBARAEA (Erysimum et Sisymbrium), i. e. herba sanctae Barbarae, nostratibus *St. Barbarafraut*.

BARDANA. Nomen Dodonaeo usurpatum, sub quo in officinis radices, folia et semina Arctii Lappae veneunt. Dicta videri potest, ait Borrichius, a *bardo*, quae vox inter alia cantorem et poetam designat, ut in *Etymol.* demonstrat Vossius, et in *Lex. phil.* Martinius. Et certe cantores in comoediis lappae huius foliis faciem obvelabant, ne agnoscerentur spectatoribus, unde *personatam* dici constat, et Graecis *προσωπίον*. His natalibus si insistendum, penult. producet, genitivo plurali, et analogia suadentibus; bardorum enim et bardarum flexus bardanam longam efflagitat, ut a quintus quintonum et quintarum facit quintanam. Ita a primus primana, a septimus septimana, a quartus quartana. Haec Borrichius. Conf. v. *Arctium*.

BAROMETZ (Polypodium). Bara in Tataria est agnus. Fabula de agno Scythico, quam pri-

mus evulgavit Kircherus, satis iam explosa est. Inde ingenium Linnaei nomen indidit herbae, cuius radix pilosa, seu lana vestita est, agnum quodammodo refert atque adeo, quando vulneratur, humore cruento, sanguini animalium simillimo, manat; quae omnia comprobavit Loureiro in *Flora Cochinchin.* pag. 675.

BASELLA. Nomen Malabaricum, quod, cum latinam indolem habere videatur, servavit Lin. Conf. *philos. bot.* p. 155 et 166.

BASILICUM (Ocimum). Pen. corrip. vt cetera adiectiva Graeca in *ικος*, *γαμματικός*, *κυκλικός*, *κριτικός*, sic *βασιλικός*. Graeci recentiores *ὄκιμον βασιλικόν* appellavere, a *βασιλικός*, dominus.

BATATAS. (Convolvulus). Hispanicum nomen, de quo conf. Clusii *hist.* 4, 51. p. LXXVII. Producitur.

BAUHINIA. A duobus fratribus Bauhinis huic generi indidit nomen Linnaeus, vt esset subsidium mneimonicum, cum totum genus habeat folia cordato-biloba.

BECCABUNGA (Veronica). Ex Germanico *Bachbungen* s. *Beckbungen*. *Beck*, cum e producto (sicut η Graecorum pronuntiamus), est idem quod *Bach*, rivulus. *Bungen* vero dicitur corpus inflatum, sigillatim tympanum; vnde tympanites, morbus, nobis dicitur *Bungen sucht*. Etiam Belgis ista herba vocatur: *Waterpungen*.

BEHEN (Cucubalus et Centaurea). Nomen arabicum Serapioni, de quo conf. Rauwolfii *itiner.*

BELLA DONNA (Atropa). Pulcram mulierem Itali hanc plantam nominarunt, quod ea utuntur ad fucum; auctore Tournefortio. Amaryllis vero idem cognomen obtinuit ob pulcritudinem florum.

BELLIDIASTRUM (Doronicum), quoniam bellidis species potest videri, nisi habeat pappum.

BELLIS, idis. F. iam Plinio 21, 8. dicta. Inde, ni fallor, nominatum est genus *Bellium*, quod ad Bellidis affinitatem proxime accedit. Belio pro Bellis legitur apud Apulej. *de herbis.*

BENZOIN (Laurus), vox peregrina est, eoque incertae nobis pronuntiationis, quam libet tamen in pen. corripere, ut aloe, ob vocalem ante vocalem. Benzoinum s. belzoinum oleum pen. corripiet, ad naturam caeterorum adj. in *inus* ex inanimatis descendendum. **BORRICHUS.**

BERBERIS, is, im. F. media corripitur, ut in verberis, piperis, Tyberis. Nomen novum a Mauritanis acceptum occurrit in glossis iatricis graeco barbaris, *Βερβερις*, et apud scholiastem Nicolai Myrepsi. Vide eundem Myrepsum *de antidot.* cap. 24. 457. *de unguentis* cap. 50. *de pastillis* cap. 65 et passim.

BETA, quoniam figuram litterae graecae β, dum semine turget, referre videtur. Colum. 10, 251: *Nomine tum Graio, ceu littera proxima primae,*

primae, Deprimitur folio viridis, pede candida beta.

BETONICA. pen. corr. Q. Serenus 46: *Betonitam ex duro prodest assumere Baccho.* Dicitur et Vettonica, a Vettonibus Hispaniae populis, qui invenerunt. Plin. 25, 8 et 9.

BETULA. corrip. vt caetera diminutiva in *ula*, *assula*, *bucula*, *sportula*. Dicitur vel quasi *πετάλη*, folium; vel a batuendo i. e. cecidendo, vel a Celtica voce Bedu. v. Voss. *etymol.* Plin. 16, 18 et 27.

BETULUS (Carpinus) corripitur. Plinio 37, 9. p. 785. est *cerauniae lapidis species*. Botanici vero, quibus in fingendis nominibus quidlibet audendi, aequa poetis et pictoribus, potestas, ex Betula non dubitarunt conficere adiectivum, quasi *betulus*, a, um.

BIDENS, entis, quasi planta femine bidentato. Nomen primus imposuit Caesalpinus *de plantis* lib. 12. cap. 17.

BIGARELLA (Cerasus), ex Gallico *bigarreau* “ — — fruit qui a été ainsi appelé, à cause „ qu’il est bigarré de rouge, de blanc et de „ noir.” *Diction. de Trevoux.*

BISCUTELLA, dicta a Linnaeo ob fructum quasi scuto duplici praeditum. *Phil. bot.* p. 166.

BISERRULA dicta a fructu biserrato.

BISTORTA, a radice bis vel ter intorta. Nomen novum.

BIXA,

BIXA, nomen americanum. Conf. *Waarenfunde* I. p. 205.

BLATTARIA, ae (*Verbascum*). *Abiecta*, inquit Plin. 25, 9, *blattas in se contrahit, ideoque Romae blattariam vocarunt.*

BLECHNUM. Plinio 27, 9. est blechnon filicis genus.

BLITUM, factum putatur a Graeco βλάξ, quod stupidum significat, vel a βλητόν, reiiciendum. Plin. 20, 22: *blitum iners videtur, ac sine sapore aut acrimonia ulla. Unde convicium feminis apud Menandrum faciunt mariti.*

BOLETUS, i. producitur. Juvenal. 5, 147: *Boletus domino, sed qualem Claudius edit.*

BOMBAX, acis. produc. factum e veterum Bombyx, ycis, quod etiam producitur, et ex Oriente est. Conf. Salmas. ad Solin. p. 209. et Vossii *etymol.* atque etiam, si operae pretium videtur, *Waarenfunde* I. p. 42. At bombycinum corripitur.

BORAGO, ginis. Pruduc. Est nomen medii aevi, de quo disputavimus in *Histor. inventionum* 5. p. 114. vbi primum, qui eo usus sit, putavi Nicolaum Myrepsum, scriptorem saeculi 13. aut 14, qui plantam vocavit *πουράκιον*. Iam vero nomen reperi in libello *de compositione medicamentorum*, cuius auctor creditur Joannes Aegidius, qui saeculo duodecimo vixit, etsi sint, qui eum ad saeculum septimum referant. Videtis Leyseri *hist. poet. med. aevi* p. 500 et

p. 516. vers. 303: *Antophylus, borago, humus, lignum pretiosum.*

BORASSUS. Dioscoridi 1, 151. est *Βούρασος* vel *Βόρασος* fructus palmae arboris.

BOTRYS, botryos, botryn F. *Βότευς, vos.* Fortasse eadem, quae botrus, i. Nomen accepit a femine, quod racematim ramulis adnascatur, sive quod plura eius semina caulibus sic conferta pendeant, ut racemi in uva referant imaginem. Conf. Bodaeus ad Theophr. p. 827. Ruellius p. 558.

BOVISTA (Lycoperdum), vocabulum e nostra lingua in latinam traductum. Scribitur *Bofist*, olim *Pfofist*. *Fist* s. *Fyst* est hiatus ventris, crepitus; *fysten*, pedere. Vid. Richey *idioticon Hamburg.* p. 57. sed de syllaba priori dubitatur. Sunt qui scribant *Bubenfist*. Gallis: *vesse de loup*. *Vessir* s. *vesser* Gallorum conuenit cum Germanico verbo obsoleto *Phnsen*, i. e. stridere, sibilare. vid. *Maalers Teutschsprach.*

BRABEUM. Sic novum herbae nomen scripsit Linnaeus auctor, sed haud dubie cogitavit illud victoriae praemium in ludis Gymnicis, atque idcirco scribendum est brabeum vel brabium, pen. producta, cum Graecis sit *Βραβειον*. Conf. *hortus Cliffort.* p. 63, ubi herba vocatur Florae brabejum, voluit scribere brabeum.

BRASSICA, ae. corripitur.

BRA-

BRATHYS. Plin. 24. sect. 61. p. 342. *herba sabina*, ait, *brathy appellata a Graecis*. Dioscor. 1, 104. *Βράθυσ*.

BRIGNOLA (Prunus) producere solemus. *Diction. de Trevoux*: “Brignole, espece de prune excel-
,, lente qu’ on seche, et qu’ on envoie à Paris
,, de la ville de Brignoles en Provence.”

BRIZA, ae. *Βρίζα*. Frumenti genus, de quo inultus est Galenus. Conf. Bauhini *theatr.* p. 415. Latinis nomen non fuit vsitatum.

BROMUS, i. M. *Βρώμος*. Plinio Bromos, i.

BROWALLIA. Joannes Browallius primum magister Upsaliensis, postea episcopus Aboensis. Quid in caussa fuerit, cur huic plantae Linnaeus istius viri nomen indiderit, id ipse mihi ita commemoravit. Solebat Browallius cum, quo cum colloquebatur, quasi ab imo ac limis oculis adspicere, atque in habitu huius plantae nescio quid simile animadvertere sibi videbatur Linnaeus. In iuventute fuit Browallius benemeratus atque modestus, sed postquam episcopatu fuit ornatus, magis magisque factus est superbus, et tandem in disputatione de maris incremento vel decremento ita se gessit, ut fere stupidus esse videretur. Hasce commutationes animi etiam tres species huius generis habitu suo exprimere videbantur Linnaeo, quas etiam cognominibus indicare voluit, cum unam *demissam*, alteram *elatum* atque tertiam *alienatam* dixerit. Condonemus praeceptori has facetias, quas ad artem memoriae refere-

bat. Scilicet hoc illud est, quod praecipit Quintilianus XI, 2. p. 556, vt memoriam ab aliquo simili transferamus ad id, quod continentium est.

BRYUM. Plinio bryon.

BRYONIA. Graecis *Βρυωνία*, a voce *βρύω*, gemitino, pullulo, quod abunde pullulet.

BRYOPTERIS (Lycopodium) Compositum videtur ex *βρύον*, muscus, et *πτέρις*, idos, filix. Ita existimo, quia Plukenetio dicitur: muscus filicinus seu bryopteris. Ideo pen. corripienda.

BUBON, onis. M. producitur. *Βουβών*, *ώνος*, inguen. *Philos. bot.* p. 181. Plinio herba quaedam dicta est *bubonium*.

BUCERAS, correpte (Bucida). *Βουκέρας*, lexicographis vocatur foenum graecum. Plin. 24, 19. Buceratis corripitur.

BUCIDA s. bucaeda, ae. vtrunque producendum. Dicitur qui caeditur loris bubulis.

BUFONIA. Sauvage mittebat Linnaeo variis officiis sibi dudum obstricto flores huius plantae, quam ipse Buffoniam appellaverat, rogans, ne nomen abrogaret. Sed Buffon, obtrectator laudum Linnaei, et iniustus systematis aestimator, botanicis studiis ne imbutus quidem erat, quod satis comprobatum est a Malesherbes in *Observations sur l'histoire naturelle de Buffon*, cuius libri praestantissimi notitiam dedimus in *Physikalisch-ökonomischer Bibliothek XXI.* p. 284. Quapropter cum Linnaeus nolebat ad-
versa-

versarium botanicis inserere, et nihilo secius precibus Sauvagesii satisfacere cogebatur, ut Gallorum evitaret invidiam, haud sine aliqua malitia, non Buffoniam, sed Bufoniam scribebat plantae nomen, tanquam F simplex per errorem irrepsisset; sed volebat hoc modo posteris praebere ansam existimandi, nomen traxisse illud genus a bufone, animali foedo et turgido. Haec a me relata ab ipso praeceptore accepi.

BUGLOSSUM s. buglossus, Βούγλωσσοσ, buglossus, boum linguae similis. Plin. 25, 8. Dioscor. 4, 128. Conf. Vossii *etymol.*

BUGULA corrip. Tournef. p. 209. auctor est, ita appellari a voce gallica *Bugle*. Equidem existimaverim, *bugle* Gallorum factum esse e latino, cum lingua Gallica nihil habeat, unde possit hoc *bugle* derivari. Ne Martinus quidem ausus est, coniecere vocis originem, monuit tantum, vocari etiam *buglum*.

BULBINE, es. F. Pen. produc. A Plinio 20, 9. sect. 41. accepit Linnaeus nomen, imposuitque herbarum generi, quod postea reduxit ad Antherici genus. Conf. *Hortus Cliffort.* p. 123.

BULBOCASTANUM (Bunium). Βολβοκασάνιον, cuius Trallianus lib. 7. cap. 2. meminit, a radicis figura et sapore castaneas exprimente nomen habet. Bauh. *pin.* p. 162. Corripitur.

BULBOCODIUM. In *philos. bot.* p. 182. perhibetur nomen factum ex Βολβός, bulbus, et κώδιον,

lana. Sed κώδιον est pellis, vellus. Κώδιον legitur apud Theophr. et *Codiaminon* Plinio 21, 11. est herba, cuius flos est codion.

BUNIAS, buniadis. F. corrip. Plin. 20, 4. Dioscor. 2, 103: Βούνιας et Βούνιον, ex βουνός, collis, tumulus, acervus. Conf. *hortus Cliffort.* p. 340.

BUNIUM, i. Plin. 20, 4. duas napi species facit, quarum altera bunion, altera bunias vocatur. Illud nomen Lin. inde recepit, conf. *Hort, Cliffort.* p. 92.

BUPHTHALMUM, ex vocibus Graecis βούς, bos, et ὀφθαλμός, oculus; quasi diceres oculum bovillum. Flores enim, ait Dioscor. 2, 156. habet melinos, oculorum similitudine, vnde et herba nomen traxit.

BUPLEURUM, βούπλευρον Hippocrati et Nicandro in *Theriakis*. A vocibus Graecis βούς, bos, et πλεύρον, costa; quod boves ea commesturum existimarint; vnde bupleuron a buprestis apud Plin. 22, 22. non differre videtur, et ipsum nomen, inquit Plin. indicio est boum certe venenum esse, quod dissilire degustata fatentur. Alii tamen volunt Plinii buprestim infectum esse, non plantam. *TOURNEF.* p. 310.

BUTOMUS, i. corrip. Hesych. Βούτομον Φυτόν βοῦσι δίδόμενον τροφήν οἶον χόρτος, i. herba, quae alimentum dat bobus tanquam gramen. Hinc nomen Ruellio auctore accepit. Eius mentio fit quoque in *Geopon.* 2, 6, 28.

BUXUS,

BUXUS, i. F. Graece *πυξός* et *πυξόν* pro arbore et ligno. Conf. Martinii *lex.* et Vossii *etymol.*

BYSSUS, i. *βύσσος*.

CACALIA, ae. nomen herbae Dioscoridi et Plinio. Conf. *Kleinia*.

CACHRYS, yos. plur. cachryes. F. pen. corripitur. Plinio 16, 8. sunt oblonga panicularum modo nucamenta, quae squamatim compacta propendent e ramis. Sic lexicographi.

CACTUS, i. F. *κάκτος*, herba ex carduorum genere, teste Plinio 21, 16. sect. 57. Conf. Vossii *etymol.*

CALAMAGROSTIS, is. F. (Agrostis et Arundo), legitur apud Dioscor. 4, 31. p. 255. sed apud Latinos veteres non reperitur.

CALAMINTHA, ae. a vocibus Graecis *καλός*, pulcher, et *μίνθη*, mentha, quasi pulcra mentha; nidore enim suo, ut docet Aristophanes, serpentes, vel accensa, vel substrata, ut ait Dioscor. 3, 43. fugare solet.

CALAMUS, i. M. corripitur. Virg. *eclog.* 5, 2: *Tu calamos inflare leves, ego dicere versus.*

CALCITRAPA (Centaurea). Ruellius 3, 84. p. 587: "vulgus chaucetrepam vel calcatrepam, vocat, quod cacumen veluti muricibus, quas vulgus appellat calcatrepas, munit, et spinarum aculeis insigniter armetur; cet." Est igitur e Gal-

e Gallico *chausse-trapes*, i. e. murex ferreus, Fußanget. Italis herba dicta calcatreppo, calcatreppolo, calcatrippa. Penultimam producendam censeo.

CALENDULA, ae. herba singulis calendis florens. Sic lexicographi, sed sine auctoritate idonea. Pen. corripitur.

CALLA, ae, herbae nomen Plinio 27, 8. sect. 36. vbi Hard. legit Calsa.

CALLICARPA, ex *καλός*, pulcer, et *καρπός*, fructus. Sed ideo rectius dicatur callicarpus, vti Heliocarpus, Conocarpus. *Καλλίκαρπος* Graecis est: pulcros aut bonos fructus habens.

CALLIGONON, Plinio 27, 12. genus est poligoni, quod ita appellari ait a multitudine seminis aut densitate fruticis. At facile haec nominis ratio haud intelligitur, cum *γόνυ*, *γάνατος*, sit genu, internodium; quare Harduinus p. 436. callipogon, *καλλιπώγων*, habens pulchram barbam, legendum censet. Penultima in Calligonon corripienda, sed in Callipogon producenda.

CALLITRICHE, es. Plinio quidem 26, 8. callitrichon, i. N. herba est, quod capillum nutriat et pulchrum reddat. *Τριζ*, *τριχος*, capillus.

CALLOPHYLLOS, i. duplici L, est pulcris foliis praedita herba. Habet enim *Cal. calaba* folia pulcerrime transversim striata.

CALODENDRUM. Nomen recens. *καλὸς*, pulcer.

CALYCANTHUS a *κάλυξ*, calyx, et *ἄνθος*, flos, ob foliola calycis, quae petala esse videantur, cum flos petalis careat.

CAMARA (Lantana). Cum Pluken. librum prae manibus non habeam, nescio, num sit nomen ex America, an e Graeco *καμάρα*, *α*s, camera, tectum, vel tectum habens. Certe quidem pen. corripienda.

CAMOCLADIA. Verbi originem nondum inquisivi. Num ex *κάμαξ*, *α*κος, palus, an e Camacum, quod Plinio cinnamum est, et e *κλάδος*, ramus?

CAMPHORA, ae. corripitur. Graeci recentiores appellant *καμφοράν*. Gummi-resina Dioscoridi incognita, cuius prima mentio est apud Aëtium et Simeon. Sethi p. m. 59, quibus vocatur *καφουρά* e nomine Arabico. Conf. Martini *lexic. philol.* et Salmas. *de homonymis*.

CAMPHOROSMA, ae. *ὄσμη*, odor. Herba odore camphorae praedita. Male quidam secundum casum faciunt Camphorosmatis.

CANELA, i. e. cinnamomum. Media producitur et plerumque scribitur *canella*, quasi cannula, cannella, h. e. *συρίγγιον*. Nam canna est fistula. Conf. Salmas. ad Solin. p. 283. Apud Myrepsum legitur *κάνελα*. Vide hanc vocem in Du Cange *gloss. graecit.* et in *gloss. latino*. At *Dictionnaire de Trevoux*: "Ce mot, canelle, peut venir du Latin *canna*, parce-
„qu'on

„qu' on nous apporte la cannelle en forme de
„canne. Mais le plus sur est de tirer ce mot
„de l'Hebreu *cane*, qui signifie la même chose
„que *calamus aromaticus* parmi les Latins.”

CANNABIS, is. F. corripitur. Ablativus est can-
nabe apud Pers. 5, 146: *Tibi torta cannabe*
fulto Coena sit in transtro. Sed Plin. 19, 2.
habet funes e cannabi. Accusativus cannabim
est Varroni de R. R. 1, 23, 6.

CANTABRICA (Convolvulus). Herba a Cantabris
reperta. Plin. 25, 8. Pen. corrip. Sic Horat.
ep. 1, 18, 55: Militiam puer et Cantabrica
bella tulisti.

CANTHARELLUS (Agaricus). Quodsi diminut.
est, i. e. parvus cantharus, rectius dicatur can-
tharulus, quod legitur apud Arnobium. Can-
tharus, i. M. corripitur.

CAPPARIS, is. F. corripitur. Accusat. capparin.
Martial. 3, 77: *Capparin et putri cepas alece*
natantes. Conf. Waarenfunde 1. p. 110.

CAPSICUM. Actuario καψικόν, a κάπτω, mor-
deo, quod semen comestum mordeat, immo
adurat.

CARAMBOLA (Avarrhoa) vox Indica corripiatur.

CARDAMINE, es. Dioscor. 2. 156. p 142. καρ-
δαμίνη. Apul. de herbis 20: *cardamina, quasi*
herba ad cardamum accedens. Pen. corripitur,
quam tamen Borrichius producit. *Cardamon,*
καρδαμον, corrip. sed *cardamomum, καρδα-*
μώνιον penult. producit.

CAR-

CARDIACA, ae. Corrip. Herba morbo cardia-
cae opposita ex καρδια, cor. Cardiacus, a,
um, adiective.

CARDIOSPERMUM a καρδια, cor, et σπέρμα;
semen. Rectius quidam botanici saeculi 16.
vocarunt cardispermum sine o, quod superva-
caneum est.

CAREX, icis. F. correpte. Virg. Georg. 3, 231:
Frontibus hirsutis et carice pastus acuta.

CARICA, ae. Patronymicum primo ficus opti-
mae; deinde pro omni ficu praesertim arida
dici coepit. Corrip. Ovid. metam. 8, 674:
Hic nux, hic mixta est rugosis carica palmis.

CARLINA, producitur, quasi carolina, quod cre-
dant, ait Bauhin. pin. 388, hanc herbam Ca-
rolo M. ab angelo demonstratam fuisse, tan-
quam certissimum remedium ad pestem ab
exercitu propulsandam.

CAROTA (Daucus) producitur. Gallis carotte.
Quo de vocabulo disputavimus in *Histor. inven-*
tionum 5. p. 137.

CAROXYLON. Nomen a Thunberg. introductum.
Num a κάρος, sapor?

CARPESIUM, καρπήσιον, aromatis genus apud
Galenum, de quo conf. Salmas. ad Solinum.

CARPINUS, i. M. corripitur. Plinio arbor 18, 11.
Colum. 5, 7.

CARTHAMUS, rectius sine aspiratione Cartamus.
Nam nomen mutuatum est ab Arabibus seu
Mauri-

Mauritanis, quibus *kartom*, *kartam*, *kortom* dicitur; etsi sint, qui temere dicant vocari ἀπὸ τοῦ καθαίρειν, quod est purgare. Mediam corripere solemus, vti in *thalamus*, *balsamum*; quamquam nomina in *amus* ex Barbaris producantur, sicut *Adamus*, *Abrahamus*, sed haec sunt nomina propria.

CARYOPHYLLUS per duplex y; in Graeco enim est τὸ καρυόφυλλον, ex καρυον et φύλλον, q. d. nucis folium. Sed veteres dixerunt caryophyllum. N. Dianthus caryoph. veteribus ignotus fuisse videtur, quod recte censent Ruellius ac Dodon. Nec enim, si scissent, verisimile est, fuisse neglecturos, cum facile inter flores primas teneat post rosam.

CARYOTA, ae. F. καρυωτὸς φοῖνιξ, dactylus, fructus palmae. Producitur. Mart. 13, 27: *Aurea porrigitur Fani caryota calendis.*

CASSIA et *Casia*, vtrumque. Conf. omnino Vossii *etymol.*

CASSINE. Nescio, an sit nomen cassina, quod in medio aevo idem erat, quod casula, tugurium, vnde Italis *cassina*, Gallis *cassine* in vsu est. Vid. Du Cange. A plerisque producitur, sicut aparine, nerine, adraffine.

CASSYTHA. Vox dubiae originis; Graecis recentioribus κασσύθα, quae et cassytha et cascuta et cassuta, atque adeo cuscuta scribitur, penultima utique correpta. Ruellius p. 445: "Plinius in calce decimi sexti voluminis herbae", memi-

„meminit, quae vt viscum in aliena stirpe
 „vivit. Haec in Syria vocatur cassytas, non
 „tantum arboribus, sed spinis convolvens sese.
 „Eandem esse, vel certe proximam, fidem fa-
 „ciunt cum recentiores Graeci, tum medici
 „factionis Arabicae principes, qui quadam vñ
 „linguae germanitate *cassutham*, vnde *cuscuthae*
 „vocabulum neoterici videntur declinasse, no-
 „minant, herbam fruticibus, herbis et arbori-
 „bus adhaerentem; cetera.” — Sed Harduin.
 apud Plin. 16. sect. 92. p. 41. habet *cadytas*,
 et sic etiam Theophr. 2. *de caussis* 23. p. 259.
καδύτας. Attamen edit. Plinii anni 1507.
 p. 119. b. habet *cassetias* et *cassycas*. Hesy-
 chius: *κασύτας*, *συριακὸν βοτάνιον*. Gesner.
 in Fabri lexic. auctoritate Matthioli *κασσύταν*
 Plinio falso tribuit.

CATANANCE, es, en. Plin. 27, 8. sine *h* scribi-
 tur. Dioscoridi 4, 134. *κατανάγκη*.

CAUCALIS, idis. F. vtrumque corripitur. Plin.
 20, 22. Dioscor. *καυκαλῖς*.

CEANOTHUS, i. F. producitur. *κεάνωθος*.

CECROPIA fuit arx Athenis et dicitur pro Attica
 regione, sed cur hoc nomen huic generi her-
 barum inditum sit, ignoro.

CEDRELA. Num ex *cedrelate*, es. F. contraxit
 Linnaeus nomen? Plukenetio dicitur arbor Ce-
 drus Barbadosium. Plin. 24, 5: *cedrus magna*,
quam cedrelaten vocant. *κεδρελάτη*. In *cedre-*

late penultima et antepenultima corripuntur, ergo etiam Cedrelam corripendam censeo.

CELASTRUS, i. κηλάστρος Theophrasto *hist.* 1, 6. arbor dicitur.

CELTIS, i. Plinio 13, 17. arbor Africae.

CENCHRUS, i. M. Dioscoridi 2, 119. milii genus.

CENTAUREA, penult. producenda, κενταυρεία. Poetae amant *e* in penultima; aliis plerumque dicitur centauria, centaurion, centaurium, pen. semper producta. Virg. *georg.* 4, 270: *Cecropiumque thymum, et grave olentia centaurea.* Ergo etiam nomina trivialia: *Centaurea centaurium* ac *Gentiana centaurium* pen. producant. Nomen est a Centauro Chirone, Plin. 25, 4. sect. 14 et 6. sect. 30 et 31, quod etymon approbat Palaephatus. Quod cum ita sit, falso creditum est olim, plantam habere nomen a centum aureis, vnde nostratibus hodieque dicitur Tausendgulden Kraut.

CENTUNCULUS, nomen iam Plinio 24. sect. 88. p. 348. vsitatum.

CEPA, ae. F. (Allium) et cepe s. caepe. N. indeclinabile. Olus dictum, quod capitis similitudinem habeat, vel quod in caput crescat. Vid. Vossii *etym.* p. 88.

CERHALANTHUS, nomen a Linnaeo ex ἀνθος et κεφαλή, caput, compositum, vt sit flos capitatus. *Hort. Cliffort.* p. 13.

CERA-

CERASTIUM. κέρασ, cornu. A capsula nomen accepit id genus, quae duo cornua habet. Iam vero nomen non omnibus speciebus convenit, postquam quaedam innotuerunt, quae capsulam ferunt globosam.

CERATOCARPUS ex κάρπος, fructus, et κέρασ, cornu, ob figuram feminis. Nomen novum.

CERATONIA ex κεράτιον, siliqua et corniculum. Columellae *ceratium*, sed Aeginetae κερατώνια, quasi siliqua cornuta.

CERATOPHYLLUM. Φύλλον, folium, κέρασ, cornu.

CERBERA, corripitur. Nomen arboris venenatae, teste Lin. in *philos. bot.* p. 170. deductum est a cerbero, cane infernali, quasi sit femineum, sicuti *asina*, aut quasi *cerberus*, a, um, sit adiectivum, pro quo Latini dixerunt *cerbereus*, a, um.

CERCIS, nomen arboris populo affinis apud Theophrast. *hist.* 3, 4. De etymo disputavit ibi Bodaeus p. 219. κερκίς, ἴδος, est radius textorius s. pecten.

CEREALE (Secale), quod ad Cererem pertinet. Per *e* in vulgatis libris, quam hodie scripturam fere sequimur. Nummi ac lapides et meliores codices habent *cerialia*.

CERINTHE, es. Latinis *Cerinth*, herba apibus grata. Nomen ex κηρός, cera, et άνθος, flos, quod ad ceram conficiendam conferat. Sed *cerinthus*, i. M. Plinio XI, 7. est apum cibus,

de quo actum est a nobis ad Aristot. *auscultat. mirabiles* cap. 15. p. 41.

CEROPEGIUM. κηροπήγιον, candelabrum, vbi cerei figuntur. Nescio, quis primus in botanicam linguam introduxerit.

CERRIS (Quercus). Apud Plin. 24, 4. et Pallad. 1, 9. legitur Cerrus, species arboris glandiferae.

CERVIANA (Pharnaceum). Minuartius, medicinae doctor in Hispania, descripsit hanc plantam in vna pagina separatim edita, tanquam ipse primus esset inventor, vocavitque eam Cervianam ab archiatro regis, qui tunc florebat. Hanc Minuartii descriptionem, cuius neque in Halleri, neque in Dryandri *catalogo bibl. Banks* mentio facta est, misit Loeffling Linnaeo. Haller suspicabatur esse speciem Ortegiae; at iuvenis quidam botanicus, Burghard, inveniebat plantam eandem Rostochiae; mittebatque semina Linnaeo, qui tunc cognoscebat, esse speciem Pharnacei; nihilominus Cervianum nomen reliquit Linnaeus speciei.

CESTRUM. Derivatur in *phil. bot.* p. 181. a κέσρα, malleus, male quidem; est enim cestrum Plinii, κέσρον, instrumentum acutum, quo cavatur ebur.

CETERACH (Asplenium). Salmaf. ad Solin. p. 913. a. censet, factum esse ex πτέρυξ, πτέρυγα, quod Dioscoridi est synonymum Asplenii.

nii. Mihi quidem non verisimile videtur.
Videant eruditiores.

CHAEROPHYLLUM. χαίρω, gaudeo, φύλλον, fo-
lium; quasi planta foliis gaudens. Columella
10, 110. habet chaerophyllum per *o* et *l* sim-
plex; sed lib. 11, 3: chaerephyllum per *e* et *l*
duplex.

CHAMAECISTUS (Rhododendron), i. e. cistus
humilis. Nam nomina composita ex χάμαι
seu χαμάζε seu χαμάδης, quod significat *humili*,
ab humili statura herbarum dicuntur.

CHAMAECYPARISSUS (Santolina), humilis cypa-
rissus iam Plinio dicta.

CHAMAEDRYS, yos. corripitur. (Veronica et
Teucrium). Plin. 24, 15. i. e. quercus humi-
lis, quod habeat folia, quae sunt τῆ σχίσσει
δρυὶ ὁμοία.

CHAMAELAEA (Tragia). Graecis χαμαιλαία, a
similitudine foliorum oleae. Ergo etiam in
penultima habet *ae*, et sic quoque apud Plinium.

CHAMAEMOLY (Allium), i. e. moly humile.

CHAMAEPUCE (Serratula) Plin. 24, 15. est
herba, quae folia habet laricis foliis similia.
πεύκη itaque Plinio est larix.

CHAMAEPITYS (Teucrium), yos. F. corripitur
per omnes casus. πίτυς, yos, pinus. Hu-
milis pinus iam veteribus dicta.

CHAMAEROPS, opis. F. corripitur. χαμαίροψ, χαμαίδροψ et χαμαίδροψ, quercus humilis, veteribus synonyma esse videntur.

CHAMAESYCE, es. F. (Euphorbia). σύκη, ficus humilis Plin. 24, 15. producit penultimam.

CHAMOMILLA (Anthemis), rectius chamaemelum, μήλον, pomum, quasi pomum humile. Nonnullae chamaemeli species, inquit Tournefort, redolent pomum. Chamaemelum Plinii, χαμαιμήλον, penultimam producit. At tamen *chamomilla* iam Macer 1, 15. habet, quo nomine postea Tragus, Lonicerus aliique vsi sunt.

CHARA, ae. Ita Caesari de B. C. 3, 48. dicitur genus radicis, de qua voce conf. Vossius ad h. l. Conf. quoque Plin. 19, 8.

CHARACIAS, ae. (Euphorbia). M. χαρακίας. Plinio 26, 8. sect. 39. et 14. sect. 87. est genus tithymali. *Amoen. acad.* 3. p. 102.

CHEIRANTHUS. άνθος, flos, χείρ, χειρὸς, manus. *Philos. bot.* p. 177.

CHEIRI (Cheiranthus). Indeclinabile. Videtur prima antecedentis nominis syllaba esse, quasi sit ex χείρ, sed vox est arabica, auctore C. Gesnero in *Hortis German.* p. 264. a.

CHELIDONIUM et chelidonia Plin. ex χελιδών, hirundo, quasi dicatur hirundinis herba. Creditur chelidoniae nomen sibi vindicasse, ut ait Dioscorides, quod primo statim hirundinum adventu erumpat, earundemque discessu marcescat.

cescat. Sunt qui tradiderint, si quis ex hiru-
dinum pullis excaecatus fuerit, matres adnota
herba illius caecitati mederi, adeoque visum
restituere. Haec Tournefort. p. 231. Conf.
si tanti videtur, quae disputavimus de hoc ar-
gumento ad Antigoni Carystii *historias mirabilis*,
cap. 78. p. 126. et ad Marbodi librum *de gem-
mis* p. 160. Denique liceat, oblata occasione,
comprobare chelidoniam a veteribus contra
caliginem oculorum laudatam, esse eandem
herbam, quae hodie chelidonium vocatur.
Etenim Galenus *de simplicibus medicamentis*,
auctor est, habere illam succum quasi croceum.
Vid. edit. Gesneri inter spurios p. m. 82. A.

CHELONE, es. producitur. *χελώνη*, testudo.
Nomen apud veteres desideratur, sed *chelonium*
Apulejo herba dicta est, et *chelonia*, ae, est
lapis, vel gemma, de qua Plin. 37, 10.

CHENOPODIUM. *ποῦς*, pes. *χην*, anser. Pes an-
serinus. Nomen recens. Plinio herba quaedam
vocata est chenopus, odis; vtrumque corripit
penultimam.

CHIOCOCCA ex *χιών*, nix, et *κόκκος*, granum,
quia fructus huius plantae colore niveo est.

CHIONANTHUS. *χιών*, nix, quia solum, albis
petalis caducis, quasi floccis nivis obtectum
videatur. Auctor nominis est Royen. Conf.
hortus Cliffort. p. 17.

CHIRONIA. Ob magnam similitudinem, quam
quaedam species habent cum Centaurea, no-

men hoc genus accepit a Centauro Chirone, de quo conf. Fabricii *bibliotheca Graeca* XIII. p. 112.

CHLOROXYLON, corripitur. *χλωρός*, virens, *ξύλον*, lignum. Nomen recens.

CHONDRILLA, a voce *χόνδρος*, grumus, quasi planta, in qua grumi concrevant. Circa enim ipsos ramulos, vt ait Dioscorides 2, 161. gummi reperitur mastiches simile, fabae magnitudine, quod quidem cum myrrha tritum et in linteo olivae instar appositum menses trahit. **TOURNEF.**

CHRYSANTHEMUM corripitur. *χρύσος*, aurum; quasi dicas flos aureus. Nomen iam vsque a Plinii tempore vsitatum.

CHRYSOBALANUS, i. F. corripitur. *χρυσοβάλανος*, glans aurea, Theophrasto est e genere palmarum.

CHRYSOCOMA, corripitur. Chrosocomus, i. e. auricomus, **Goldhaar**. *χρυσοκόμης* est epitheton Bacchi. Plinio ac Dioscoridi herba dicta est chrysocome, es.

CHRYSOGONUM. Dioscoridi 4, 56. *χρυσόγονος*, aureus partus, auro nata sc. herba a *γονή*, foetus, soboles. Corripitur.

CHRYSOPHYLLUM, i. e. aureum folium; quia folia subtus sunt tomentosa, sed nitida.

CHRYSOSPENIUM. *σπλήν*, *ήνός*, splen, lien. Sine auctoritate veterum.

CICER,

CICER, eris. N. corripitur. Horat. *de arte poet.* 249. *Nec, si quid fricti ciceris probat et nucis emtor.*

CICERA (Lathyrus), ae. corrip. Latinis eadem esse videtur, quae cicercula vocatur; id quidem est, quasi minutum cicer.

CICHORIUM f. cichoreum et cichorea, ae. κικώριον, Theophrasto etiam κικώρη, Nicandro κίχορα, aliis κικώριον, etiam κικώρειον. Atque id sequutus Horatius versu isto Alcmanio *od. 1, 3116. me cichorea, levesque malvae.* Scilicet εἰ Graecorum abit in e longum. Sed ex κικώριον fit cichorium, penultima correpta. De etymo vid. Vossii *etymol.*, cuius sententia valde verisimilis non est, cum nomen potius Aegyptiacum esse videatur. Namque intybum, inquit Plin. 20, 1. in Aegypto cichorium vocant.

CICLA (Beta). Theophr. atque Plin. 19, 8. p. 175. vnum genus betae vocarunt Siculum f. betam Siculam, ex quo adiectivo fecit serior aetas Ciclam.

CICUTA, producitur. Ovid. *de A. A.* 3, 465: *Et dare mista viro tritis aconita cicutis.*

CINNAMOMUM (Laurus), producitur. κιννάμωμον. De cinnamomo veterum videlicet quae a nobis disputata sunt ad Antigoni Carystii *hist. mirab.* pag. 83.

CISSAMPELOS, i. F. vulgo quidem scribitur simplici S, sed duplici scribendum est, quippe

compositum ex ἄμπελος, vitis, et κίσσος, hederā. Sic etiam Cissanthemum, cissophyllum. Penultima corripitur. In appendice Dioscoridis 4, 139, seu in *nothis* p. 464, ἡ ἐλξίνη, helxine, dicitur vocari a quibusdam κισσάμπελος, a quibusdam κισσίνθεμον. Nominis ratio haec esse videtur, quoniam, ut Dioscorides tradit, in vineis praecipue crescit, et folia habet hederæ similia, nec non hederæ in modum ramulis longis complectitur quodcunque contigerit adminiculum. Dioscor. 4, 39, p. m. 258.

CISSUS, i. M. κίσσος. Plin. 16, 34.

CISTUS, i. M. f. cisthum, N. Bene per *th* scribitur, nam Galenus, Aetius, Hesychius, Plinius habent κίσθος, cisthos. Quam scripturam par *θ* esse veriore, patet e serie alphabetica, quam sequuntur Hesychius, Galenus, Aetius et Paul. Aegineta; omnes enim ponunt ante κίσσος. Ideoque et compositum ὑποκίσθις scribendum per *θ*, ac *hypocisthis* per *th*.

CITHAREXYLUM. E ligno huius arboris parantur in Jamaica instrumenta musica, inde nomen traxit. Dicitur etiam ab Anglis *the fiddle-wood*.

CLATHRUS, i. M. Sed apud auctores latinos tantum pluraliter reperitur: clathri et clathra. Sunt iis ligna reticulato textu, quibus aliquid munimus sepimusve ut fenestras. A Graecis dicitur κλειθρον, quasi clausura, ab eo, quod est κλείω, claudō. Hodie clathrus vocatur fungus

fungus corpore reticulari, fenestrato. Michel.
p. 214.

CLAVARIA ob formam clavae dictus fungus. Latinis vero *clavarius* non a clava, sed a clavo derivatur, diciturque ita, qui calceos clavis figit, vel qui clavos parat.

CLEMATIS, idis; vtrumque corrip. *κληματίς*. Nomen antiquum. *Clematitis* producit penultimam, quem ad modum cuncta derivata in *ites*. *Clematitidis* autem corripit.

CLEOME, es, in *philos. bot.* p. 182. derivatur a *κλείω*, claudo, quasi clausa. Ideoque corripitur, sicut etiam o in Cleomedes, *κληομήδης*. Nomen accepit Linnaeus a L. Anguillara, qui illud reperit in libro Octav. Horat. quem eundem Theodorum Priscianum, medicum saeculi quarti, esse existimo.

CLEONIA, ae. *κλειωνία*, in *nothis* Dioscor. p. 442. et Theophr. *hist.* 7, 4. ad genus helenii refertur.

CLERODENDRUM in *phil. bot.* 176. a *δένδρον*, arbor, et *κλήρος*, fortuna, derivatur, quasi arbor fortunata, et ita ab Indis vocatur. At *κλήρος* non est fortuna s. *τύχη*, sed fors s. nota, quae in vas coniicitur ad fortiendum. Fortunatus Graecis est *εὐτυχής*. Sed utcumque se habent ista, vocabulum est recens conflatum a Burmanno.

CLE.

CLETHRA, ac. κλήθρα, κλήθρος, alnus. Arbor ita appellata ob foliorum formam, quae ad alni folia proxime accedunt.

CLIBADIUM. κλιβάδιον vel κλιβάδιον Dioscor. 4, 34. herba, quae et ἐλξίνη dicitur.

CLINOPODIUM, quasi lectipes, ex vocibus Graecis κλίμη, lectus, et ποῦς, pes; floribus nempe (orbiculato suo ambitu), ut ait Dioscor. 3, 119. lecti pedum speciem praebentibus, ex interval-
lis Marrubii modo dispositis.

CLITORIA dicta ob figuram corollae. Iam Pluk. ac Burm. flos clitorius, et Breynio flos clitoridis dictus est. Clitoris correpte pronuntianda, qui ignorat, quid sit, eum ablegamus ad librum Reign. de Graaf *de organis generationi inservientibus*, in oper. p. 94. Fons clitorius in Ovid. *metam.* 15, 322. fuit prope urbem Arcadiae, quae Clitoris appellabatur.

CLYMENUM (Lathyrus). Plinio clymenus herba est, a rege Clymeno ita appellata. κλύμενος. Pen. corripitur.

CLYPEOLA. Corripitur. A clypeo s. scuto recens dicta herba ob figuram fructus. Antiquioribus herba dicebatur Thlaspi clypeatum, s. Leucloium clypeatum, s. Lunaria peltata. Conf. *hortus Cliffort.* p. 329. Eadem de caussa, genus, quod in systemate *Clypeolae* proximum est, dicitur *peltaria*, quae genera, ipso Linnaeo iudice, ad unicum genus commode possent reduci.

CNEORUM, κνέωρον. Plin. 21, frutex coronarius.
Producitur.

CNICUS, i. nomen herbae iam Columellae et
Plinio.

COCCULUS (Menispermum) diminutivum vocis
coccus. Italis *coccole di Levante*. κόκκαλος
vero est veteribus strobilus atque nux pinea.
Corripit pen.

COCHLEARIA, quia folia cochlearis instar quan-
doque sint excavata. Vox veteribus incognita.

COCOS idem videtur quod coccus. Garcias qui-
dem in *aromat. hist.* 1, 26. p. 189: nuci nos
Lusitani nomen Coquo indidimus, ob tria illa
foraminum vestigia, quibus cercopithecii, aut
alterius similis animalis caput repraesentat.

COCCOLOBA. Brownio Coccolobis. Corripitur,
si a λοβός, filiqua, derivatur.

COBIA. Originem vocis novae aucupari nondum
licuit. Κώδιον Theophr. *hist.* 4. est herba a
corii similitudine dicta. κώδιον enim pellem s.
corium significat.

COIX, icis. M. κόιξ, ικος, Theophrasto palmae
genus.

COLCHICUM, corript. Plurimum apud Colchos
nascitur, Dioscoride auctore 4, 84; inde
nomen.

COLOCASIA et colocasium (Arum) apud Dioscor.
ac Plinium. An forte vox Aegyptiaca? Conf.
Vossii *etym.* et Salmas. ad Solin.

COLO.

COLOCYNTHIS, idis. (Cucurbita). Pen. genitivi corripitur. De vocis origine disputavit Martin. in *lexc. phil.*

COLURNA (Corylus). Colurnus, a, um, vel ex corno, vel ex corylo factum dicitur Latinis.

COLUTEA, corrip. arbor Theophrasti; alia est *colytea*.

COMARUM, Plinio comaron, penultimam corripit.

CONFERVA, ae. F. Plin. 27, 8: *peculiaris est Alpinis fluminibus conferva, appellata a confer-ruminando. — — Curatum eo scio omnibus fere ossibus confractis. cetera.*

CONIUM, conion, κόνειον, ideoque pen. producenda. Herba perniciosissima, Latini quam cicutam appellant παρά τὸ κωνᾶν, quod est circumagi aut circumvertere, quod epota vertiginem inducat. Vid. Foes. *oeconom. Hippocr.* p. 369.

CONNARUS, κόνναρος, arbor ab Athenaeo commemorata, de qua conf. Clusii *histor.* 1, 19. p. 27. Penultimam corripendam censeo, uti in barbarus, tartarus ac syllaba secunda in cataracta.

CONNIVENS (e. gr. corolla Trollii europaei.) producitur. Sil. Italicus 7, 462: *Connivens oculis, ibat lucoque ferebat; vbi tamen recentiores legunt Condiscens.*

CONOCARPUS et Conocarpodendrum a κώνος, conus, κόνερος, fructus, ni fallor, dicuntur.

CON-

CONSOLIDA (Delphinium) sc. herba. Adiectivum consolidus, a, um, a verbo consolidare apud Arnobium, non apud antiquiores, reperitur. Herba est eadem, quae Graecis atque Latinis est Symphytum, de qua Plin. 17, 6. p. 425: *vulneribus sanandis tanta praestantia est, ut carnes quoque, dum coquuntur, conglutinet addita, unde et Graeci nomen imposuere.*

CONVALLARIA. Ne innovationem nimiam introducamus, levi mutatione Convallariam dicimus aliorum lilium convallium. Ita Lin. *flora Lapon.* p. 80.

CONVOLVULUS Plinio est herba a convolvendo dicta, quod plurimae species se convolvant. Corripitur et scribitur recte per o, non u.

CONYZA, ae. producitur. Nomen Dioscoridi ac Plinio vsitatum.

COPROSMA. Genus novum traxit nomen a κόπρος, stercus, fimus. Est enim herba foetidissima.

CORCHORUS, i. M. κόρχος, corripitur. Plin. 25, 13.

CORDIA. Dicta fuit arboris familia fructu cordiformi, semineque biloculari, ut cor, ab egregio plantarum descriptore Valerio Cordo. Haec Lin. *hort. Cliffort.* p. 63.

COREOPSIS, quia semina faciem cimicis gerant. Lin. *hort. Cliffort.* p. 420. κόρις, εως, cimex. ἔψις, εως, adspectus.

CORIAN.

CORIANDRUM Plin. Graecis κόριον et κοριαννον, dictum putant, quod folia ac caules cimices redoleant. κόρις, cimex.

CORIARIA. Plin. 24, II: *frutex coriarius, cuius aridis foliis, ut malicorio, coria perficiuntur.*

CORIS, is. F. Plinio 26, 8.

CORISPERMUM. κόρις, cimex; σπέρμα, semen.

CORNUCOPIA. Cum defloruit incrassatur versus calycem petiolus, incurvatur, cornuque refert frumento repletum, vnde nulla planta aptior dicatur cornu copiae, quam hoc singulare gramen. Haec Lin. in *horto Cliffort.* p. 490. Primus, qui hoc nomen imposuit, fuit Scheuchzerus. Dicitur *cornucopia*, ae. F. et *cornu copiae* potius divisis vocibus, qua de ratione scribendi abunde disputavit Crenius in *animadvers.* 14. p. 24 - 27. et 16. p. 280. Graecis est cornu ab Amaltheae capra sumtum.

CORNUTIA. Consecrata est memoriae Iacobi Cornuti, cuius industriae debetur *Enchiridium Parisiense*, cui debet orbis plurimas raras Canadenses plantas bene depictas. Lin. *hort. Cliffort.* p. 319.

CORONILLA, diminutivum a corona, quod aurea aetate nemo dixit. Traxit vero planta hoc nomen a corymbo coronato.

CORONOPUS, odis. M. (Plantago et Cochlearia). Quilibet casus corripitur. κορωνόπους, quasi tu cornicis pedem dicas. Plin. 22, 19. et 21, 16.

CORRI-

CORRIGIOLA, ae. corrip. Nomen recens, quod quidam lexicographi auctoritate Plinii temere probare volunt; a pedum ligatione dictum (*philos. bot.* p. 166.), quod convenire videtur in *Polygonum aviculare*, quod botanici antiquiores corrigiolam vocabant.

CORYLUS, i. F. corripit penultimam. Virg. *eclog.* 1, 14: *Hic inter densas cerulos modo namque gemellos.* Scribitur et corilus et corulus. Nil refert. Conf. Heyne ad Virgilii l. 1.

CORYMBIUM. *Corymbus* est racemus s. globus florum, est etiam in ornamentis capitis muliebris, atque hac notione legitur etiam *corymbium* in quibusdam Petronii editionibus. Ita vero herba appellata videtur, quia e foliorum alis superioribus racemi compositi oriantur, qui omnes fastigiati in corymbum flores ferunt. Plinio est herba quaedam vocata *corymbia*, ae, ferulae genus.

CORYNOCARPUS. Nomen recens. Num a κορύνη, clava?

CORYPHA, ae. κορυφή, vertex capitis, cacumen, fastigium. Foef. *oecon. Hippocr.* p. 350. *Philos. bot.* p. 183. Penultima corripitur, uti in *Coryphe*, es, quo nomine appellatur Oceani filia, mater Minervae.

COTINUS, i. M. corripitur. Plin. 16, 18.

COTONASTER, i, um. (Mespilus); nomen novum.

E

COTULA,

COTULA, ae. Corripit penultimam. Latinis est vasculum quoddam, et mensura Graeca, nec vero herba. Martinius in *lexico philol.* putat, nomen herbae esse e Germanico *Ruhdille*, quod Belgis est *Koedill*. Equidem nescio, an haec sententia vera sit, cum nulla nostrae cotulae sit similitudo cum anetho.

COTYLEDON, onis. Uterque casus producitur, nam Graecis est *κοτυληδών*. Plin. 25, 13. Tournefort. p. 90: Cotyledonis specierum radix ut plurimum tuberosa, folia crassa acetabuli forma; unde cotyledon a *κοτύλη*, quae cavitatem significat. In his tamen nequaquam sita est huius generis nota; nam inter species aliae sunt foliis planis, aliae radice fibrosa. Haecenus Tournefort.

CRACCA (Vicia) Plinio 18, 16. est genus leguminis degenerantis.

CRAMBE, es. F. Graecis *κράμβη* dicta, quasi *κοράμβη*, quod oculis sit inimica. Scholiastes Aristophanis in *Equitibus*: *παρὰ τῶν Ἀττικῶν κοράμβη, διὰ τὸ τὰς κόρας βλαπτὴν*, apud Atticos *Coramble* dicitur, quod oculorum pupulas laedat. Columellae etiam *Coramble* dicitur: *Nunc veniat quamvis oculis inimica coramble*. Licet J. Ruellius locum hunc de flore coronario intelligat, quem Graeci *κορύμβιον* vocant, et *corymbe* monet legendum; sed meliores codices et ratio veterem lectionem adstruunt. Conf. Nonnii *diaetet.* p. 46. et Martinii *lexic. phil.*

CRANIO.

CRANIOLARIA, a figura fructus nomen novum traxit herba. *Philos. bot.* p. 168.

CRASSULA. Nomen noviter factum. Nam nec adiectivum crassulus, a, um, reperitur apud scriptores antiquos. Herba ita dicta est, quae crasso pinguique folio praedita est. Corripit penultimam. Conf. Dillenii *hortus Elthamens.* p. 115.

CRATAEGUS, i. Plinio 26, 10. est crataegis, is, in. F. et 16, 30. crataegum, semen quoddam, et 27, 8. p. 428. crataeogonon s. crataegonon. Namque in hisce nominibus libri manuscripti magnopere variant. Crataegus autem apud Latinos veteres non invenio, licet Graeci dicant *κράταιγος* et *κράταιγόν*.

CRATEVA nomen traxit ab herbario seu medico, saepe Dioscoridi ac Plinio laudato. Vixit vero Crateias s. Cratevas tempore Hippocratis. Conf. Fabricii *biblioth. graeca* XIII. p. 129. Penult. produc.

CREPIS, idis. F. corripitur. Plin. 21, 16.

CRESSA. Latinis est foemininum a masculino cres, i. e. cretensis. Nusquam laetior provenit herba, quam in Cretae littoribus salis.

CRINUM s. crinon Plin. 21, 5.

CRITHMUM. Dioscoridi 2, 157. *κρίθμον*, sed in libris Latinis desideratur id nomen.

CROCODILIUM (Centaurea), nomen iam Plinio 27, 8. vsitatum.

CROTALARIA a figura leguminum Hermanno dicta est planta, quae caudam serpentis Crotali referunt, quod vibrata sonum dant, seminibus non omnino affixis. *Philos. bot.* p. 168. Crotalum (pen. correpta) est crepitaculum, quo utebantur mulieres Syrae, quae Ambubajae dicebantur.

CROTON, onis. producitur. κρότων. Theophr.

CRUCIANELLA. Cruciatata et crucialis dicebatur Dodon. Lobelio, Bauhino aliisque a foliorum in crucis formam situ, quod nomen Lin. immutavit.

CRUCITA; ex Hispanico Cruzeta esse videtur; saltem cruzeta a Loefflingio p. 203. (236.) dicebatur.

CRUPINA (Centaurea), e nomine Germanico Krüpen, Belgis *Kruipen*, i. e. repere, quia semen manu contractum se subducit ac prorepit. Conf. Bauh. *hist. plant.* 3. p. 24. et Lobelii *observat.* p. 116. Sed Tabernaemont. *Kräuterbuch* 1. p. 503. negat, se scire nominis originem. Repit vero semen adeo, ut, quod casu vestis manicae adhaerescit, paulatim sub indusio totum corpus perrepat. Ceterum liceat annotare bonam iconem huius herbae reperiri in Garidel: *hist. des plantes qui naissent aux environs d'Aix* tab. 52, ubi *Jacea* dicitur p. 243. Ab Hallero descripta est 3. p. 183. nomine *Serratulae*.

CUBEBA

CUBEBA (Piper?). Indis cubab. Avicennae Ke-
baba, pen. corrip. quia Actuario et aliis Grae-
cis recentioribus appellatur κούπεπερ, κόμπε-
περ, κόμβεβαρ et κόμβεβα. BORRICHIVS.

CUCUBALUS. Apud Plinium legitur cucubalum s.
cacubalum. N. Penultimam corripit.

CUCUMIS s. cucumer, eris. M. In genitivo etiam
cucumis, in dativo cucumi, in accusat. cucu-
mim, in ablativo cucumi et cucumere, in ge-
nit. plural. cucumerum. Pen. corripitur, vti
quoque in Cucurbita. Propert. 4, 2: *Caeru-
leus cucumis, tumidoque cucurbita ventre.*

CUMINUM, producitur. Pers. sat. 5: *Rugosum
piper, et pallentis grana cumini.*

CUNILA. Columella 9, 4. Lexicographi fere
omnes corripiunt mediam. At Nicander *the-
riac.* 626. eam produxit: Κόρκορον ἡμύοεντα,
πανάκτειόν τε κονίλην.

CUNONIA. Joh. Christian. Cuno, mercator Am-
stelodamensis, hortum habuit rarissimis herbis
instructum, quem ipse carmine germanico de-
scripsit. Ibi Bütnerus, postea profess. botan.
Gottingensis, primus Antholyzam cunoniam
vidit, quam descripsit vocavitque Cunoniam.
At cum ista planta in systemate Linnaeano pro-
prium genus non constituat, et ad antholyzas
pertineat, vocavit Linnaeus istam plantam de-
candram Cunoniam. Quod enim huic iam
olim imposuerat nomen Burmannus a profes-
sore quodam Ultraiectensi, illud ferre non

poterat Linnaeus, cum hic non fuerit botanicus. Dicta vero erat a Burmanno *Oosterdykia*. Conf. Halleri *bibl. bot.* 2. p. 406. et Dryander *catal. bibl. Banks* 3. p. 192.

CURCAS (*Iatropa*), nomen Americanum.

CURCUMA. Vox recentior officinarum; nomen ab inaequalitate radicis, lupatis equorum simili, quae olim hodieque nodis ferreis olivarum instar sibi cohaerentibus distinguuntur, κούρκουμα nuncupatis, ut probe in Theophrasto suo observavit Bodaeus a Stapel, et ante eum Pollux 1, 2. Vnde Hesychio: ἐν κημῶ, ἐν κούρκουμα; et Achin. c. 271. Penultima ergo producitur, quia est a Graeco κούρκουμον. Haec BORRICHIVS.

CUSCUTA. Equidem cum lexicographis vocem corripendam censeo. Conf. v. *Cassutha*. Attamen adscribam ea, quae hac de re disputavit Borrichius, cui vox producenda videtur. Cuscuta, inquit, vox officinarum, Graecis recentioribus κασούδα, quae καδύτας Theoph. de *causis* 2, 3. existimatur, et cadytas Plinii 16, 44. Kusjouths Avicennae vocatur, haud dubie a κασούδα Graecorum. Quia ergo cuscuta levi detorsione a kusjouths, et κασούδα nascitur, et κασούδα pen. producit, sequitur idem cuscutae fatum esse. Opportune vero κασούδα appellatur a κασούω, consuo, quod velut filis intortis plantarum aliarum folia consuat iungatque. Haec BORRICHIVS.

CYANUS

CYANUS (Centaurea), pen. corrip. Ovid. *trist.*

1, 9, 34: *Transseat instabiles strenua Cyaneas.*

CYCAS. Plinio 13, 4: cyca, ae, palinae genus.

CYCLAMEN. Plinio, Scribonio, Apuleio aliisque dicitur herba Cyclaminus, vbi pen. produci-
tur; sed cum antepenultimam corripuerunt
poetae, etiam Cyclamen corripere, fas est.
Poeta apud Athaen. lib. 15: Καὶ γεραὸν πώ-
γωνα, καὶ εὐτραπέας κυκλαμίνου. i. e. vt
nec senilem barbam, nec speciosum cyclami-
num. Tournefortio auctore dicitur cyclamen
a κύκλος, circulus, propter radices et folia
orbiculata specierum huius generis; quo enim
tempore flore et fructu carent, dignosci solent
foliis subrotundis vel angulatis. Earum radi-
ces vt plurimum tuberosae.

Cyminum (Cuminum) produci-
tur. Idem quod
cuminum, vnde sal cyminatus Pallad. 12, 22.

CYNANCHUM. In libris veterum non reperi; sed
cynanche, es. F. est morbus faucium, a ca-
nibus dictus, quos infestat. κύων, canis.
ἀγχω, strangulo.

CYNAPIUM (Aethusa), nomen recens, apium ca-
num, a Tabernaemont. et a nostratibus Hundes-
petersilien dicitur.

CYNARA, rectius cinara. Corrip. Colum. 10,
235: *Hispida ponatur cinara, quae dulcis*
Iacho.

CYNOGLOSSUM, κυνόγλωσσον Dioscor. κύων,
canis, γλῶσσα, lingua, a foliorum forma.

Plin. 25, 8: *cynoglossos caninas imitans linguas.*

CYNOMETRA, ae. produc. κύων, canis, μήτρα, vulva, quam legumen lunatum, compressum et carnosum referre visum est.

CYNOMORIUM, μόριον, penis. Plin. 22, 25. a canini genitalis similitudine. Michel. gen. p. 17.

CYNOPHALLOPHORA (Capparis), penem caninum ferens, quoniam a Caribaeis herba vocatur penis caninus. Phallophorus, Φαλλόφορος, phallum ferens, in festo Bacchi, de quo conf. Cael. Rhodig. antiq. lect. 6, 17. Penultima corripitur.

CYNOPS, opis (Plantago) corrip. Plin. 21, 17.

CYNOSBATUS. pen. corrip. i. e. rubus caninus, βάτος, rubus.

CYNOSURUS, produc. sicut cynosura, κυνοσουρά, as, canis cauda, sidus boreale, vrsa minor.

CYPERUS, i. M. et F. κύπειρον. Media producitur. Sic Petronius 127, 9: *Emicuere rosae, violaeque et molle cyperon.* At Marcellus, auctor saeculi quinti, secundam brevem extulit:

Cyprum ladanum sagapenumque et traga-
chantum,

Scammoniam, cyperon, malabathron et am-
moniacum.

Duo

Duo sunt nomina apud veteres similia, quae facile confunduntur: cyperus et cyprus. Cyperus s. cyprius, est junci vel graminis genus; sed cyprus, i. M. vocatur veteribus, quae nostratibus dicitur *Lawsonia inermis*, de qua conf. *Waarenkunde* 2. St. 3.

CYPRIPEDIUM, a calcis similitudine antiquioribus botanicis herba iam dicta est calceolus marianus s. Mariae, pro qua substituta est a Linnaeo Venus, diva potens Cypri. Sed posterior vocis pars, sine vlla auctoritate, de pede extorta est, neque quemquam novi, qui pedium s. podium dixerit pro calceolo. Conf. *flora Lappon.* p. 248.

CYTINUS. Plinio 23, 6. est flos mali punici, dictus a tumore, qui *κῦτος* dicitur Graecis. Media corripitur.

CYTISUS, i. M. Media corripitur. Virg. ecl. 1, 79: *florentem cytisum, et salices carpetis amaras*. Apud Varronem neutrius generis legitur: *cytisum pecori amicum*. Apud Columell. 9, 4. etiam feminini generis: *cytisus est duplex, una sativa, altera suae spontis*.

DACTYLIS, idis. F. utrumque corripitur. *δάκτυλος*, digitus. Plin. 14, 3. p. 711. dixit vites dactylides digitali gracilitate.

DACTYLUS, i. M. corrip. Colum. 3, 2, 1. vocat adiective vites quasdam dactylos, vel quod

graciles sint, vel quod grana habeant dactylis similia. Fructus palmae iam veteribus vocabantur dactyli.

DAIS. Nomen novum. Nescio, an sit Graecorum *δαίς*, *ιδός*, taeda.

DAMASCENA (Prunus). A Syriae Damasco cognominata dicitur Plinio 15, 13. sect. 12. *Δαμασκηνός*; producitur.

DAMASONIUM (Alisma), *δαμασώνιον*. Plin. 25, 10. p. 379. idem quod alisma.

DANDELION (Tragopog.). Equidem suspicor, Linnaeum hoc nomen efformasse ex Gallorum *dent de Lion*, i. e. leontodon.

DAPHNE, es. F. Olim hoc genus vocabatur Laureola, cui Lin. imposuit nomen Pinei filiae, Phoebae adamatae, atque in Laurum conversae. *Hort. Clifort.* p. 147.

DATURA. Sic vocari Lusitanis herbam, Turcis vero Datula, refert. Chr. a Costa. Linnaeus autem *philos. botan.* p. 49. nomini barbaro affinxit originem Latinam, quasi sit a *dando*, quod detur inertibus et effoetis a scortis. At dantur quidem semina, ab impudicis mulierculis, maritis, sed alio consilio, quod refert Chr. a Costa in *histor. aromat.* 3, 53. p. 288. et p. 238.

DECUMARIA, dicta, quoniam habet decem petala, quod unum in Dodecandria exemplum est.

DELIMA,

DELIMA, Arnobio idem quod lima esse videtur, atque inde huic generi nomen inditum esse, auctor est ipse Linnaeus *philos. botan.* p. 182. Quod cum ita sit, penultimam producere fas est.

DELPHINIUM. Dioscor. 3, 84. p. 207. auctor est, nomen esse deductum a foliis, quae delphinorum effigiem prae se ferant. Sed Tournef. deducit illud a forma floris, nondum explicati, qui delphinum, qualis a pictoribus pingi solet, quodammodo referat. Conf. v. *Ajacis*.

DENTARIA. Dentariae herbae solus Apulej. *de herbis* mentionem iniecit. Quae hodie ita appellatur, nomen habet a radicis forma et colore, quae candidissima, ex pluribus squamis, quasi dentibus, componitur.

DIALIUM. Apuleio *de herbis* c. 49. eadem herba, quae heliotropium.

DIANTHERA, producitur. *dis*, bis; *ἀνθήρα*; quippe quae geminas antheras in singulo filamento gerit. Rectius fortasse *Disanthera*.

DIANTHUS, quasi flos Jovis feu flos deorum dicitur hoc genus, ab eximio florum in quibusdam speciebus odore et colore, quod nomen etiam antiquum synonymum est. Haec in *Flora Lappon.* p. 133. *Ζεύς*, genit. *Διός*, Jupiter. *Διός*, *α*, *ον*, a Jove oriundus, divus. Sed *διανθής*, *έος*, Theophrasto *hist.* 1, 21. est duplicem florem habens; etsi mirum, inquit Ste-

Stephanus, ni pro hac significatione scripturus fuerit potius *διανθης*.

DIAPENSIA. Nullus ex auctoribus botanicis, quibus cum ego versatus sum, originem nominis edocuit, etsi multi id Saniculae, quae a sanandis vulneribus dicta est, tribuerint. Lin. *phil. bot.* p. 175. perhibet, nomen erronea lectione veterum ortum esse e *διαπενθης*, sed neque haec vox Graecis fuit in usu, quibus tamen *διαπενθεω* est lugeo. Mihi quidem verisimile est, factum esse omnino e *πένθος*, luctus, ac voluisse auctorem ea voce significare herbam contra luctum valentem; quem ad modum *νηπενθης* est luctu carens.

DICTAMNUS, i. F. *δικταμνον* et *δικταμνος* et *δικταμον*. Τοῦ δικτάμνου Dioscor. 3, 37. meminit. Videtur vox ἀπὸ τοῦ τίκτειν deduci, eo quod Dioscor. et Theophr. ὄξύτονον ἐστὶ, cum non modo potum, sed appositum quoque partus defunctos eiiciat. Haec Bauh. *pin.* p. 222.

DIGITALIS, produc. Nomen recens deductum a similitudine floris cum digitali, quo mulieres inter consuendum digitos munire solent.

DIODIA. A solo natali esse nomen perhibet Lin. *phil. botan.* p. 186. quia *διόδιος* sit subviatica. At hanc vocem lexica ignorant, neque scio, qua auctoritate possit probari. ὁδὸς, via, *διόδος*, οὐ, via, quae per aliquem locum fert.

DIOSMA.

DIOSMA. Diosmam dixi genus, ait Lin., a sua-
veolentissimo ac refocillanti odore totius plan-
tae, praesertim pericarpiorum. *Ζεὺς, διὸς, Jup-
piter et ὄσμη, odor. Hort. Clifford. p. 72.
Phil. bot. p. 180.* Alioquin putaverim, esse
διόσμος Theophrasti, quae est vis illa, quae
odorem sensuum ad odoratum transmittit.

DIOSPYROS, i. M. corripit penultimam; id est
Jovis triticum. Nomen Dioscoridi ac Plinio
usitatum.

DIPSACUS, i. M. corripitur. A *διψάω*, sitio,
dicta est herba, quod in concavo foliorum cau-
lem amplectantium sinu ros et aqua pluvia sub-
sistunt. Conf. Plin. 27, 9. sect. 47. Inde
herba etiam vulgo dicitur lavacrum s. labrum
Veneris, *cuve de Venus, bain de notre Dame.*
Q. Serenus 1008: *Aut Veneris labrum quae
dicitur herba, bibetur.* Plin. 30, 3.

DIRCA. *Δίρη*, Lyci regis Thebarum vxor, alli-
gata tauro indomito, atque eo modo extincta
a privignis. Potest fieri, vt funes, qui e cor-
tice arboris parantur in America (*Kalm itiner. 3.
p. 114.*), illos funes, quibus Dirca alligata est,
in memoriam revocaverint. Fortasse autem alia
cognominandi ratio subest, at exploratum ha-
beo, Linnaeum eiusmodi subsidia mnemonica
non admodum adspernatum esse.

DISTICHON (Hordeum), media correpta; duo-
bus constans ordinibus. *Στίχος*, ordo.

DODE-

DODECATHEON, i. N. Herba Plinii aetate sic dicta a duodecim diis. Sunt autem *οἱ δώδεκα θεοί*, Jupiter, Juno, Apollo, Mars, Venus, Ceres, Neptunus, Mercur., Vulcanus, Minerva, Diana et Vesta. Sed Dodecatheon Linnaei habet plerumque duodecim flores pulcherrimos, qui tanquam XII. dii in throno sedent. Angli hocce genus vocaverant nomine celeberrimi Mead, quem, cum non fuerit botanicus, isto honore privavit Linnaeus, relinquens speciei nomen viri eruditissimi.

DOLICHOS, i. M. corripitur. Plinio leguminis genus.

DONAX. M. (Arundo) donacis. Penultimam producendam censeo, vti Ajacis, thoracis; etsi sint, qui corripiant, vti abacis, climacis, styracis. Plinio est calamus.

DORIA (Senecio). Quae herba olim virga aurea dicebatur, a Narbonensibus dicta est *dorea*, ex Gallico *dorée*, quasi deaurata, quod nomen tandem a botanicis acceptum est. Narbonensium Doream, inquit Bauh. *hist. plant.* 2. p. 1064. quasi auream, perperam Doriam vocant; neutiquam Doriae duci triremum, quasi exoticae huius repertae laudem vere asserunt herbarii quidam.

DORONICUM, vox ab Arabibus petita, quibus *doronigi* vel *dorungi* appellatur. Nos penult. corripiemus, vt fantonicum, lingonicum, betonica.

DORYCNIUM (Convolv. et Lotus) δερύκνιον; nomen vetustum.

DRABA, δράβη, iam Graecis nomen herbae.

DRACOCEPHALUM, δράκων, οντος, draco. κεφαλή, caput. Sine auctoritate veterum.

DRACONTIUM, Dioscoridi a maculis purpureis, quae in caule visuntur, ita vt anguem plane, vt Dioscor. loquitur, referat. Theophr. *hist.* 7, 11.

DRACUNCULUS, corrip. (Artemisia et Arum), iam Plinio herbae nomen.

DROSERA, δροσερός, ἄ, ὄν, roscidus, rorulentus. Est herbae vocabulum antiquissimum, quod generi, Ros solis dicto, impono, cum plantae huius folia semper sint rorida, et nomen Ros solis retineri nequeat. Haec Lin. in *Flora Lapon.* p. 77.

DRYAS, adis. Latini pluraliter tantum Dryades, um. Per omnes casus corripitur. ἀπὸ τῆς δρυὸς, a quercu dicebantur silvarum deae. Linnaeus nomen adoptavit, quod folia quodam modo formam foliorum quercus exhibeant. *Flora Lapon.* p. 173.

DRYOPTERIS, idis. Vtrumque corripitur. Plinio filicis nomen. δρῦς, quercus; πτερίς, filix.

DRYPIS, idis. corripitur. δρυπῖς, ἰδος, Theophrasto est frutex pro foliis spinas habens.

DUDAIM (Cucumis). De hoc vocabulo Hebraico disputant hierobotanici ad *Gen.* 30, 14. et *Cant.*

Cant. 7, 13. עִדְיָאִים est nomen plurale, ὄζυ-
τονον, seu habens vltimam syllabam auctam.

DULCAMARA (Solanum) producitur. Fictum
nomen e Graecorum γλυκύπικρος, dulcedi-
nem amarori permixtam habens. A Plauto
connectitur *dulce-amarum*. Q. Serenus com-
posuit versu 151 et 733. *dulcacidum* ex dulci
et acidum.

DURACINA (Cerasus) pen. corrip. duros habens
et firmos acinos. Vuarum praesertim epithe-
ton. Potest autem deduci simpliciter a durus
s. duritie, quasi sit cerasum durioris carnis.
Conf. Voss. *de vitiis sermonis* 1, 7. p. 72.

EBENUS, penult. corrip. Virg. *georg.* 2, 116:
Fert ebenum, solis est thurea virga Sabaeis.

EBULUS (Sambucus) corrip. Virg. *ecl.* 10: *San-
guineis ebuli baccis, minioque rubentem.*

ECASTAPHYLLUM (Hedysarum). ἑκαστος, sin-
guli. Φύλλον, folium. Quam vero rationem
cognominandi habuerit Brown, ignoro. Certe
non debuit sine adspiratione efferre nomen.

ECBOLIUM (Iusticia). ἐκβόλιον, q. d. eiecto-
rium, i. e. eiectrix medicina, abigens in vtero
enectos infantes.

ECHINOPHORA, pen. corrip. ἐχίνοφορα, echi-
num ferens. Plinio nomen conchae, quod
herbae datum est fructu echinato.

ECHINOPS.

ECHINOPS. producitur, fictum ex ἐχῖνος, echinus, et ὄψις, facies. Diversum nomen est Plinio echinopus, quod corripitur. ἐχινόπους, ὀδός, spinæ genus aculeis horrens.

ECHINUS, i. (Staticæ), producitur. ἐχῖνος, οὐ.

ECHITES, æ. Plinio autem echites, M. est lapis, sed echite, es. F. herba. Vtrumque producitur.

ECHIUM. ἔχιον, ab ἔχῖς, viperâ, quod contra viperarum ictus valeat; alii volunt, quod florescat capitulis viperæ similibus; et sic Dioscorides, quod femina κεφαλήν ἔχῖος ὁμοία, capiti viperino similia habeat.

ELAEAGNUS. F. ἐλαίαγνος ex ἐλαία, oliva, et ἄγνος, vitex. Nomen Theophrasto *hist.* 4, 11. p. 453. Conf. *Agnus*.

ELAEOCARPUS. ἐλαία, olea. κάρπος, fructus. Sine auctoritate.

ELAIS. Videtur esse nomen Graecum olivæ seu oleæ arboris, ἐλαῖς, ἴδος.

ELATE, es. corripitur. ἐλάτη, abies. Sed Plinio est involucrium fructus palmarum.

ELATERIUM, ἐλατήριον, quidquid ventrem deorsum purgat. Pen. corripitur, nam Graecis scribitur sine diphthongo.

ELATINE, es. F. ἐλατίνη, herba Dioscoridi Plinioque. Corripit penultimam.

ELEPHANTOPUS, ὀδός. ἐλεφαντόπους, πούς, pes, ἐλέφας, elephas, ideoque pes elephantis,
F sed

sed Graecis etiam eburneos pedes habens. Corripit penultimam. Elephantopi nomen imposuit Vaillant, imitatus *Ana-Schovadi* Malabarorum, quod vestigium pedis elephantis explicant *Horti Malabarici* auctores, et de foliis inferioribus dictum autumat Vaillant, quae existimentur in speciem pedis elephantis disponi in *Ana-Schovadi*, quam cum hac planta eandem putat. Haec Dillenius in *horto Elthamensi* p. 127.

ELUTERIA (Clutia). In *Horto Cliffort.* p. 486. per *th* Elutheria. Fortassis fictum ex ἔλευ-
 Δέριος, servator, liberator, de qua voce conf. Perizonii index in *Aeliani var. histor.*

ELYMUS, i. M. corripitur. Dioscoridi ἔλυ-
 μος, cv.

EMBLICA (Phyllanthus), ἔμπλιτζα, recentioribus Graecis est genus inyrobalani, de qua voce conf. Salmas. ad Solin. p. 335. et Du Cange *glossar. Graecitatis.* Pen. corripitur, ut alia in *-icus*, aromaticus, criticus.

EMBOTHRIUM. Nomen novum, cuius originem aucupari nequeo, nisi sit ex Graeco ἔμβοθρος, quod denotat locum in foueam depressum, vel eum qui in fouea est.

EMERUS (Coronilla). Vnde hoc nomen acceperit Caesalpinus, ignoro, neque perquirere volo, quandoquidem is complura nomina obtulit, quae alibi non occurrunt. Neque plantae, quas recensuit, facile agnoscuntur, cum
 syno-

synonyma non addiderit. Plerumque corripitur, ut hemeris, idis, ἡμερις, quae arbor Plinio est glandifera.

EMPETRUM, ἔμπετρον Plin. ac Diosc. Solemus corripere, neque hoc male propter mutam cum liquida, ut aiunt Grammatici.

ENDIVIA (Cichorium). Nomen recens ex corrupto Intybo. Ruellius p. 375: “Intybi nomen iam Galeni memoria venerat in Graeciam, qui cichorium Romano sermone dici intybolachanum, id est intybaceum olus memorat. Testatur itidem Paulus Aegin., qui frequenter latina intubi appellatione est usus, quae tandem per interpretes ad nos interpolata rediit, remanente Graecorum pronuntiatu, qui suo more pro intubo solent indivium proferre. Hinc mutata principe littera, endiviae vocabulum profluxisse cognoscitur, retento etiam priore significato.” — Corripitur ob vocalem ante vocalem.

EPACRIS. Num ex Graeco ἔπακρος, in acutum desinens?

EPHEDRA, ae. ἐφέδρα. Plin. 26, 7. et ephedron 26, 13. Vtrumque corripitur.

EPHEMERUM (Lysimachia), ἐφήμερον Dioscor. 4, 83. Veteribus fuit species colchici, dicta inde, quia adeo sit perniciofa, ut sumta vna die interficiat.

EPIDENDRUM. Nomen novum e δένδρον, arbor, et ἐπι, ad, quia sit herba parasitica.

EPIGAEA. Nomen novum, ἐπίγαιος, humi repens. γαῖα, terra.

EPILOBIUM; i. e. ἴον ἐπὶ λόβου, viola supra filiqua, nomen a Gesnero confictum.

EPIMEDIUM. Plinio 19, 5. p. 169: epimenidium. Dioscor. ἐπιμήδιον.

EPIPHYLLANTHUS conf. Phyllanthus.

EQUISETUM penultimam producit, id est: seta equina. Nam ita ipse Plin. 26, 13: *equisetum* — — *est pilus terrae* (i. e. veluti pilus terrae, cum pilos habere pro foliis videatur), *equinae setae similis*. Graecis olim hippuris, quod nomen nunc singularem plantam designat.

ERAGROSTIS, nomen recentiori aevo fictum ex agrostis et ἦρ, ἦρος, ver; vti erigeron, eranthemum.

ERANTHEMUM, corrip. herba veteribus sic appellata, quod vere floreat. ἠράνθεμον. Male ab ἔρα, terra, deducitur in *Phil. botan.* p. 177.

ERICA, ae. f. erice, es. f. erix, ericis. F. in omnibus pen. producitur. ἐρείκη.

ERIGERON, ontis. corrip. ἠριγέρων, οντος, quod nomen Graeci, Plinio auctore, herbae dederunt, quia vere canescit. ἦρι vel ἔαρι γέρων. Sic eadem Latinis *senecio*.

ERINUS, i. M. producitur. f. erineos, i. ἐρίνος, ἐρίνεος. Plinio eadem arbor, quae caprificus. Vnde et vrbs in Doride, a caprifico dicta est Erineum, vt auctor est Strabo.

ERIO-

ERIOCEPHALUM, corripitur; fictum ex ἔριον, lana, κεφαλή, caput, quasi caput lanatum.

ERIOCAULON, i. recens fictum ex ἔριον, lana, et καυλός, caulis. Caulis lanatus.

ERIPHORUM, melius eriophorus. Corripitur. Plin. 19, 2. Laniger. A pappo seminum deductum nomen. Lin. *flora Lapon.* p. 18.

ERISITHALES (Cnicus). Plinio 26, 13. p. 412: erysithales per y. Corripitur.

ERITHALES, is. F. corrip. ab ἐρί, valde, et θάλλω, vireo. Ita Gesnerus in lexico Fabri. At verius Stephanus: ἠριθαλῆς, ἕως. τὸ, dictum ab ἦρ, ver, quod vere floreat, vt Plinius scribit.

ERUCA (Brassica). Producitur. Ovid. 2. *rem. am.* *Nec minus erucas aptum est vitare salaces.* Ab erodendo dicta propter saporem acerrimum.

ERVILIA, ae, (Ervum) iam veteribus genus leguminis.

ERYNGIUM, ἠρύγγιον. De hac planta, cuius nomen Plinium in errorem induxit, videsis quae disputavimus ad Antigoni Carystii *histor. mirabiles* cap. 115. p. 166.

ERYSIMUM, corripitur, a Graeco ἐρύω, conservo, salvum praesto, propter eximias qualitates, quas huic herbae tribuerunt antiqui. Verbum Graecum in lexico Hederici ac Ernesti omissum est, sed non desideratur in *Thesauro Stephaniano*.

ERYSIPHE (Mucor). Haud dubie Linnaeus voluit scribere *erysibe*, ex Graeco ἐρυσίβη, ης, rubigo, de quo herbarum morbo egerunt Theophr., Plin. cet. Erysibe, es. corrip.

ERYTHRINA ab ἐρυθρός, ruber. Erythrinus, ἐρυθρινός, Graecis Latinisque est piscis. Penult. producitur Ovidio *hal.* 104: *Caeruleaque rubens erythrinus in unda.*

ERYTHRONIUM ab ἐρυθρός, ruber. Dioscoridi satyrii genus, quod Plinio 2. p. 405. etiam dictum est erythraicon, ἐρυθραϊκόν et ἐρυθρόνιον.

ERYTHROXYLON, fictum ex ἐρυθρός, ruber, et ξύλον, lignum. Corripitur syllaba *xy* in omnibus derivatis a ξύλον.

ESCULUS (Quercus) prorsus idem nomen, quod aesculus, etsi Linnaeus nomen genericum per *ae*, et triviale *e* simplici scripserit.

ESULA (Euphorbium) vel Ezula, penult. producit, quia non tantum in lexico veteri legitur: ἐζουλα τὸ ὀξύπορον, id est, tithymalli species, sed Myreps. *antidot.* 30 et 180: ἐζουλα ἢ χαμαίπιτος. Sed Bodaeus a Stapel in Theophr. ita: Esulae nomen a πιτυούσης luxatum videtur, duabus enim syllabis sublatis, remanet οὔσα, cuius diminutivum *usula*, et vocali prima mutata *esula*. Idem creditum Casp. Bauhino in *Pinace*. At huic opinioni et ζ praesens repugnat, et quantitas τοῦ σου in *usula*, quae brevis futura esset, si fuisset diminuti-

nutivum, vt videmus in pufcula, pufula, item in vftulo ab uro, fic in regula, bacula, fpor- tula, Albula cet. cum in lexico veteri et My- repfo evidenter producat. Hactenus BOR- RICHIVS. Martinius quidem vocem ex he- braica lingua derivare temere conatus eft.

EVOLVULUS. Cum fpecies huius generis Convol- volis adeo fimiles fint, vt Linnaeo ipfi pri- mum convolvoli effe viderentur, (*Amoen. acad.* 4. p. 306. n. 121, 122), nec tamen recte ad convolvoli genus referri poffint, voluit Linnaeus fimilitudinem nomine indicare, vocavitque hasce herbas Evolvulos, praefixo *e*, tanquam hoc Latinis idem fit, quod Graecis *ε* privativum. Boerhavius, nifi memoria me fallit, vnam convolvuli fpeciem, quae minus volubilis eft, appellabat: *convolvulum non con- volvulum*, quae denominandi ratio hodie ex- plofa eft.

EUONYMUS, i. corripit, *εὐώνυμος*, i. e. arbor faufti nominis. *εὖ*, bene, feliciter. *ὄνομα*, nomen. Ironice fumptum, ait Tournef., quod animalibus nocere exiftimetur, Conf. Plin.

EUPATORIUM f. eupatoria, herba a Ponti rege, Eupatore nominata. Plin. 25, 6. Eupator, corripitur, fed Eupatoris habet penultimam productam.

EUPHORBIA, arboris nomen apud veteres, quam rex Juba inventor appellavit medici fui no- mine. Plin. 25, 7. Fabricii *biblioth. graeca* XIII. p. 157.

EXACON. Plin. 15, 6. p. 369: *Galli exacon vocant, quoniam omnia mala medicamenta potum e corpore exigat per alvum.* Quibus verbis adscripsit Harduinus haec: “Celticae vocis originationem e Graeco fonte qui repetunt, ἀπὸ τοῦ ἀκείσθαι, a medendo hoc vocabulum effectum volunt.” Equidem syllabam mediam producendam censeo, cum vocabula in *acum* et *acus* a Barbaris deducta producantur, vti Dordracum, Cameracum, Garlacus.

EXCOECARIA. Arbor Rumphio dicta excoecans, inde Lin. effinxit illud nomen, veteribus ignotum, quibus excaecator dicebatur is, qui excaecat oculos orbatque sensu. Denique vt scribatur per *ae*, non *oe*, praecipiunt magistri, Conf. Cellarii *orthogr.* p. 80.

FABAGO, inis. F. (Zygophyllum). Media nominativi producitur; sed vox auctoritate caret. Dicebatur haec herba recentioribus *Capparis leguminosa*, quod adiectivum quidam mutarunt in Fabaginem; Latinis fuit adiectivum fabaginus, a, um. Nam Catoni est *acus fabaginum*, vbi pen. corripienda est.

FAGARA, nomen ex Avicennae libro allatum a Clusio ad Garc. *hist. arom.* 1, 23. p. 185. Corripitur, sicut barbara, tartarus, cet.

FAGOPYRUM (Polygonum) corripitur; tanquam Latine dicas fagotriticum, πύρος, triticum.
Junius

Junius in *Nomencl.* Fagopyrum, inquit, pabuli genus, quod a similitudine, quam cum fagina glande habet, vernacula lingua vocant *Boefweit*, quasi faginum frumentum. — Historiam huius frumenti Saraceni exposui in *Histor. inventionum* 2. pag. 533. et 4. p. 310.

FAGUS; i. F. Φηγὸς a Φάγειν, quod eius fructus esui est.

FALCARIA (Sium), a falce deductum nomen, ut puto, quoniam folia falci vel ferrae similia sint. *Falcataria* autem unde sit, non novi.

FARFARA (Tussilago). Matthiol. ad Dioscor. 3, 109: "Tussilago Hetruscis vulgo dicitur farfara et farfarella, nomine a Romanis fortasse deducto. Hanc enim ab iis farfariam vocatam fuisse, testantur nomina Dioscoridi falso adscripta. Officinae hos vel illos sequutae eam farfaram appellant." — Plures de origine vocis sententias collegit Martinius. Nomen certe dubiae scripturae, sed corripitur debet, cum de Farfaro, fluvio in Sabinis, Ovid. *metam.* 14, 330: *Namque tulit praeceps, et amoenae Farfarus umbrae.*

FERRARIA, herbae nomen Apuleio *de herbis*.

FERULA, frutex Plinio 13, 22. Corrip. Virg. *eccl.* 10, 25: *Florentes ferulas et grandia lilia quassans.*

FERULAGO (Ferula) producitur, sed ferulaginis corripitur. F. Cael. Aurel. *Thapsia*, quam nos *ferulaginem* dicimus.

FESTUCA, ae. producitur. Plin. 18. 17.

FICARIA (Ranunculus). Nostratibus Feigwurzel, quod in linguam latinam translatum puto,

FICUS. F. secundae ac quartae declinationis. Conf. Crenii *animadvers. philolog.* 10. p. 25.

FILAGO, producitur. Nomen fictum e lanugine, qua herba obducta est. Sic e *filum* derivata sunt: *filare*, *filatus*, *filatum*. Filago autem auctoritate caret.

FILIPENDULA corrip. dicta ita a recentioribus propter radices tuberosas, e filo quasi pendentes.

FILIX, icis, pen. corripit. Virg. *georg.* 2: *Et filicem curvis invisam pascit aratris.*

FONTINALIS s. fontalis dicebatur Bauhino *hist. plant.* 3, 2. p. 769. Species quaedam potamo-geonis, inde primus Dillenius *hist. nasc.* p. 254. nomen traduxit ad hoc genus muscorum.

FRAGARIA, ae. Latinis: *fraga*, *orum*, atque Apuleio etiam in singulari *fragum*, inde recentiores effecerunt *fragariam*.

FRANGULA (Rhamnus) corrip. nomen recens e *frango*, quasi lignum fragile.

FRAXINUS, i. corripitur. Ovid. *met.* 10: *Et coryli fragiles, et fraxinus utilis armis.* Virg. *ecl.* 7, 65: *Fraxinus in silvis pulcerrima, pinus in hortis.*

FRITILLARIA. Qui primus hanc plantam Clusio misit, pharmacopoeus Aurelianensis, Noël Capperon, hoc nomen indidit, quod eius areolae versicolores fritillum quodammodo aemulentur; vulgo *Lilium variegatum* ante dicebatur. Dodonaeus *meleagridem* appellare maluit, quoniam eius folia variis coloribus picta sunt, vti plumae meleagridis avis, quam vulgus gallinam, seu perdicem barbaricam aut Guineae vocare solet. Haec Clusius *plantarum rar.* p. 154. conf. *Histor. invention.* 3. p. 300. At fritillus non est tabula illa areolis variegata, quam vocant nostrates Schachbrett, Galli *échiquier*, sed est vasculum poculo simile, quo coniecti tali mittuntur in alveolum.

FRUTICANS (Iasminum), mediam corripit. Silius Ital. 9, 205: *Rura magis, centum Cerevi fruticantia culmis.*

FUMARIA. Plin. 25, 13. fumi instar lacrimas proliciens.

GALACTIA (Clitoria), nomen a Browne fictum puto e γάλα, γάλακτος, lac, quia herba lactescens fit. Eodem modo e γάλα in usu fuerunt iam veteribus galactites, galactopota, galaxia.

GALANGA, ae. nomen ex Arabia petatum, quod Graecis recentioribus, Paulo Aegin. et Aetio, scribi-

scribitur γαλάγγας et γαλάγκας. Conf. Salmasius *de homonymis* cap. 117. p. 211.

GALANTHUS, nomen novum e γάλα, lac, et ἄνθος, flos.

GALAX; etiam hoc nomen e γάλα, lac, formatum esse, auctor est Ruellius p. 642. Sic inde iam veteres habuerunt γαλαξίας κύκλος, circulus lacteus in coelo, γαλαξίας λίθος, lapidis genus.

GALBANUM (Bubon). Dioscoridi et Galeno χαλβάνη. Penult. corripit. Lucan. 9. *Hic ebulum stridet, peregrinaque galbana sudant.* Galbaneti vocem quidam frequentant, rectius facturi, si galbanatum dicerent. Nam Martial. 3, 82. versu Jamb. sen. *Iacet occupato galbanatus in lecto.* Haec BORRICH. Conf. Vossii *etymol.* p. 230. Martinii *lex. philol.*

GALE (Myrica), nomen e Germanico factum perhibetur in *Crit. botan.* p. 49. et in *Flora Lapp.* p. 298. Num ex Gagel, quod nostratibus et Belgis in usu est?

GALEGA, vox recentiorum, incertae originis; dicta tamen videtur, quasi γάλα ἡγων, id est, lac promovens, atque ita penultimam producet. BORRICHIVS.

GALEOBDOLON (Galeopsis), γαλεόβδολον, corripitur. Dioscor. et Plin.

GALEOPSIS, idis. corrip. quasi καλή ὄψις. Plinio 27, 9. eadem planta, quae galeobdolon. Tournef. galeopsis, inquit, nomen habet a γαλή,

γαλῆ, felis, quia eius flores felis faciem representare existimarint, qua de origine eundem dubito.

GALIUM. simplici L scribendum videtur, cum sit a γάλα, lac. Nihilo fecius apud Dioscor. 4, 96. p. 282. duplici L scriptum legitur, etsi ipse eandem originem comprobet. ὠνόμασαι ἀπὸ τοῦ γάλα πηγνύειν ἀντὶ πιτύας αὐτὸ. i. e. vocatur ita, quod lac cogat et coagulet, coaguli vice. Conf. Galen. de simplic. med. libro 6. p. 91.

GENIPA nomen Americanum esse existimo. Marcgraph. *Brasil.* scribitur Janipha. Apud Thevetum occurrit nomen Genipat. Conf. Tournef. p. 658. et Bauh. *pin.* p. 434.

GENISTA. Ruell. p. 71, 166 et 649: genistam Latini veteres vocant, quia fortasse genu modo flexilis ad nexus sit, et ligandis ideo vitibus idonea; vel quia genibus medeatur dolentibus. — Sunt, qui a *geno* derivent, quod sponte genatur, i. e. gignatur.

GENTIANA, ab inventore Gentio Illyriorum rege, ut tradunt Dioscor. 3, 3. et Plin. 25, 7. γεντιανή. Pen. produc. ut a Rhenus Rhenanus, a Roma Romanus, a Thebis Thebanus, primanus, paganus. BORRICH.

GERANIUM a γέρανος, grus. Herba ita dicta a similitudine gruis capitis in summitate. Plin. 26, 11. Diosc. 3, 131.

GERA.

GERASCHANTHUS (Cordia). Etiam hoc nomen ex *γερὰς* et *ἀνδρῶς*, extortum videtur.

GEROPOGON, onis. Producentur omnes casus. Antiquioribus botanicis, Gesnero aliisque, vocabatur Gerontopogon, quod nomen Linnaeus sua sponte contraxit. *γερῶν*, *οντος* et *γερὰς*, *ου*, senex. *πώγων*, *ωνος*, barba. Ruellius pag. 452: Gerontopogon i. e. senilis barba. A Nicandro geraos pogon, hoc est, barba senis appellata, folio hirci barbulae, tenuiore longiorique, caule parvo, super quem calyx longus et barbula, quae summo vertice senum more incana funditur, inde presbyteri barba vulgo dicitur. Haecenus Ruellius.

GETHYLLIS, idis. F. Gethyon, i. Plin. 19, 6 et 7. est ceparum genus, idem quod *γηθουλῆς*, *idos*.

GEUM, i. nomen Plinianum.

GIGARTINUS (Fucus). Penult. corripitur. Temere a compluribus dicitur *gigantinus*, e. gr. ab Oedero, Gunnero; sed Linnaeo dicta est ista species *gigartina* a nomine Graeco *γίγαρτον*, quod Latinis est *vinaceum*. Nam utrumque significat non solum acinos expressos, seu granâ acinorum, sed totam quoque vuarum expressarum massam. Videtis quae docuit Niclas ad *Geoponic.* VI, 11, 3. p 451. Linnaeus quidem ita fucum appellavit ob similitudinem fructificationis globosae, instar acinorum, vel seminis Brassicae minoris. Male

ESPER

ESPER *icon. fucorum* pag. 17. perhibuit nomen graecum esse γιγαρτινον.

GINGIDIUM, nomen iam vsque a Plinio tempore vsitatum.

GINORA. In memoriam C. Ginori a Jacquin dicta Ginoria, quod nomen Linnaeus contraxit. Conf. Jacquin *hist. stirp. Americ.* p. 249. aut edit. *splendidissimae* p. 73. Böhmer p. 102.

GITHAGO, inis (Agrostemma), factum ex gith s. git, quod indeclinabile legitur apud Plinium et Scribon. Nominativus producitur, uti plantago; genitivus corripitur.

GLAUCIUM (Chelidonium), Plin. Dioscoridi γλαύκιον, herba, quae vulnerata praebet succum luteum.

GLAUX, aucis. Plin. Graecis γλαῦζ.

GLECOMA. Glechoma, inquit Lin. in *horto Cliff.* p. 307, a γλήκων Dioscoridis confectum, antiquum, hoc in genere fixum posui vocatum. At erravit vir praestantissimus, nam Graecis dicitur γλήχων, ωνος, unde Plinio glechon, onis. Quam ob causam recte scribitur per *ch*, et pen. producitur.

GLINUS. At Plinius 2. p. 13. glinon, i. γλεῖνον.

GLOBULARIA dicta a figura floris. *Phil. bot.* p. 162. Latini quidem vocarunt *globosum* id, quod in formam globi seu sphaerae formatum est.

GLO-

GLORIOSA. Lin. *hort. Cliff.* p. 121. Methonicae nomen reiicio, eiusque loco synonymon Gloriosa recipio, cum flores prae reliquis omnibus gloriam splendoris et pulcritudinis ferant; dein longe aptius datur hoc epitheton huic plantae, quam yuccae gloriosae dicta. Haec Linnaeus. Scilicet Burman. *Zeyl.* 158. vocaverat herbam *Methonicam gloriosam.*

GLUTA. In medio relinquam hoc nomen, quod non ita pridem irrepsit. Ante aliquot saecula gluten, quod hodie ichthyocolla dicitur, dicebatur gluta.

GLYCINE, es. A γλυκὺς, dulcis, Linnaeo dicta. Producitur, vt Nerine, aparine, et quae sunt his similia.

GLYCYRRHIZA, ae. i. e. radix dulcis. Nomen Dioscoridi, Plinio ac medicis vsitatum producit; etsi sint lexicographi, qui corripiant. Vtor auctoritate Theocriti 25, 210: Εὐρών, σὺν πυκινῆσιν ὀλοσχερῆς ἔσπασα ῥίζης. *Inventam una cum densis radicibus evulsi integram.* Sic etiam Homer. *iliad.* 9, 538. Nolo tamen reprehendere eos, qui corripiunt. Certum est enim, vocalem ancipitem, plerumque syllabam corripere, potissimum sequente ζ.

GNAPHALIUM iam Plinio dictum a γναφάλον, tomentum, herba lanuginosis foliis mollibusque praedita. Conf. Galen. *de simplic. medic. facultat.* lib. 6. p. 92.

GNETIUM. Colum. 7, 8, 1. ad lac cogendum commendat femina gneti vel eneci; nam codices variant, neque alibi hoc nomen, quod scio, offenditur.

GNIDIA. Gnidus s. Cnidus fuit Cariae vrbs, Veneri dicata, inde Venus Gnidia dicta. A Plinio commemoratur gnidium granum, a Dioscoride cnidium oleum. At quid fuerit in caussa, cur inde haec planta cognominata sit, non novi. Daphnes vero species vocatur Gnidium, quia semina istius fruticis putabantur olim esse grana gnidia veterum.

GOMPHRENA. Vt novum nomen exprobratur Linnaeo a Burmanno in *Thesauvo Zeylan.*, sed eo iam Dalechampius ac Bauhinus vsi sunt; apud Plinium autem non occurrit, cuius auctoritate illud probare voluit Lin. in *horto Cliffort.* p. 87. A γόμφος, clavus derivatur in *philos. bot.* p. 181, qua voce gompho vsus est etiam Statius *silv.* 4, 3, 48. Bauh. *hist.* 2. p. 970. auctor est, nomen scribi etiam Cremphena atque Comphena. Nescio, an rectius Gomphena. Solemus penultimam producere, uti in catena, Antenor, Galenus. Saltem e simplici, non diphthongo eam scribere debemus.

GOSSYPIUM. *Frutex*, inquit Plinius 19, 1. *quem aliqui gossypium vocant, plures xylon.* Haec quidem vox omnino Graeca est, sed gossypium exotica, fortasse Aegyptia. Conf. Vossii *etymol.*

GRANADILLA (Passiflora) a voce Hispana Granada, seu mali Punicae fructu, ad quem granadillae fructum accedere existimarunt. Haec recte Tournefortius. Hispani rebus in America repertis nomina indiderunt a rebus Hispanicis, quarum ad similitudinem illae accedere videbantur; distinxerunt vero res Americanas deminutivis nominibus, tanquam eas suo fastu contemnerent. Hoc modo ipse Columbus insulam, ad quam primus navem appellebat, nominavit Hispaniolam; eodem modo ficta sunt nomina: sassaparilla, cochenilla, platina atque sexcenta alia, quo de argumento disserimus in *histor. inventionum* 3. p. 28. et 4. p. 282.

GRANATUM (Punica). Nomen est a granorum rubentium et succulentorum, quae gremio complectitur malum, multitudine. Columella 12, 41: *mala dulcia granata, quae Punica vocantur*. Ut appareat, natales eius non prodiisse e regione Hispaniae Granata, sed potius Granatam, vel a malis granatis, vel granis tinctorum, copiose istic locorum nascentibus nomen meruisse. Penult. producit, quasi esset a grano, granavi, granatus. Haec BORRICHIVS.

GRATIOLA, planta veteribus forsan incognita; officinae gratiolam vocavere, quasi parvam Dei gratiam, propter singulares virtutes, *ἀνω* et *κάτω* purgandi. Penult. corripit, ut cetera deminutiva, laureola, areola, bracteola. BORRICH.

GRIAS,

GRIAS, adis. corript. F. herba, quam describit Apulej. *de herbis* cap. 50.

GROSSULARIA (Ribes), nomen veteribus inauditum, qui e grossus, i. e. ficus, fecere deminutivum *grossulus*, quo vsus est Columella.

GUAJACUM, Indis Guaacan et Guajacan, quomodo autem iisdem pronuncietur, non admodum liquet. Quia tamen latina terminatione donarunt officinae, Latinorum more, vt alia in *acum* et *aca* desinentia producemus. Ita faracum Iuvenali penult. producit. Imitantur pronunciationem hanc Tornacum, Durlachum, Andernachum, vrbes. Neque aliter exprimitur cloaca Iuvenali, lingulaca Plauto, pastinaca Macro, et Marcello portulaca. BORRICH.

GYNANDRIA. Vnum habeo, quod de hoc nomine, cuius originem ac notionem norunt botanici ad vnum omnes, adferre queo, neque hoc magni momenti est. Nimirum Linnæus neque primus fuit, qui composuerit, neque primus qui eo vsus sit. Forte accidit, vt dum alia scrutarer, idem nomen reperirem in libro, qui inscribitur: *Mundus alter et idem*. Ultraj. 1643. 12. Ibi lib. 2. cap. 7. p. 111. terra Amazonia perhibetur vocari quoque Gynandria, quod nomen in interpretatione Germanica, edita Francof. ad M. 1708. 8. redditum est *das Siemännerland*. Cum huius libri mentionem iniecimus, liceat eos, qui plura de eo scire volunt, ablegare ad Crenii *animadv. philol.* 8. p. 55. *Biblioth. Stollianam* 15. p. 597.

Bayle *diction.* art. *Hall.* not. G. Naudaei *bi-
bliogr. polit.* p. m. 32. Paschium *de modis tra-
dendi moralia* p. 216. Fabricii *bibliogr. antiq.*
XIV. §. 16. p. 729. Auctor Fabricio et Pa-
schio dicitur *Albericus Gentilis*, Baylio *Jos.
Hall*, sed Crenio *Jonas Proost*. Equidem
suspitor, auctorem nostrae nationis fuisse, si
quidem complura nomina mutuatus est a no-
stratibus. Hanc digressionem aequi bonique
faciant lectores, rogo, qua taedium, quod
nominum perpetua explicatio affert, levare
volui.

GYPHOPHILA. Nomen veteribus indictum, deno-
tat herbam, amantem solum, cui magna pars
gypsi immixta est.

HAEMANTHUS. Nomen recentiori aevo fictum
ex αίμα, sanguis, et άνθος, flos, ob floris
colorem sanguineum. Haemanthi vocem, in-
quit Dillenius in *horto Eltham.* p. 167. qua
primum vsus Hermannus in horto Lugd. non
tam de solo perianthio, quod vulgari speciei
bifoliae insigniter coloratum est, quam ipso
potius flore posthac interpretandam esse, haec
planta (*H. puniceus*) suadet. Id enim in hac
specie nec sanguineo, nec alio insigni colore
distinguitur, sed herbaceo ignobiliore gaudet.

HAEMATXYLUM. αίμα, sanguis, ξύλον, lignum,
quo decocto vtuntur infectores, qui lignum
Campechianum vocant.

HALI-

HALICACABUS (Cardiospermum). Plinio etiam halicacabum. N. ἀλικάκαβος Dioscoridi. Penult. corripit.

HALIMUS, i. M. (Atriplex) penultima correpta. Plin. ac Dioscor. I, 120. p. 62. ἅλιμος.

HAMAMELIS, idis. ἁμαμηλῖς, ἴδος, dicitur Graecis genus quoddam pyri, mespili aut ficus, ex eo, quod cum malo floreat. ἁμα, simul. μηλῖς, ἴδος, malus arbor. Conf. Stephani index in thesaur. gr. ling. p. 368. Penult. producenda propter η̄.

HARMALA (Peganum). Pen. corripitur. Graecis ἄρμαλα et Apulejo de herbis, cap. 69. est ruta silvestris, quae aliis dicitur πήγανον ἄγριον. Quae herba hodie duplicata voce appellatur Peganum harmala, ea ad affinitatem rutae proxime accedit. Conf. quae annotavimus ad Antigoni Carystii histor. mirab. cap. 41. p. 69.

HEDERA. Media corripitur. Propert. I, 2, 10:
Et veniant hederæ sponte sua melius. Sine aspiratione scribi debere, praecepit Junius Philargyrius in Virgil. eclog. 3. quem refellunt majorum gentium magistri. Terentianus Maurus, in Tractatu de syllabis, ubi de littera H:
*Vna nam spiramen addit omnibus vocalibus,
 Hasta quando, et Hedera dicis, Hister, Hospes
 atque Humus.*

Rationem reddit Jo. Jovianus Pontanus L. I. de aspirat. scilicet ut differret hedera a quibusdam temporibus verbi Edo (unde denominatam volunt) ederam, ederas, edevis; quod se-

quitur G. J. Vossius in *Etymol.* Conf. Broukhuis ad Propertii l. c.

HEDYCARIA. Nomen novum, cuius ratio mihi non liquet. ἡδύς, suavis, iucundus. ἡδύκαρπος, suaves fructus habens.

HEDYOTIS, is. ex ἡδύς, suavis, et οὖς, ὠτὸς s. ὠτίς, auris. penult. igitur producenda. Haec planta est, qua usus est quondam adversus surditatem, Marlovius, medicus, qui medicamenta specifica, in India orientali quae didicerat, in Europa ita iactavit, ut bene inde ditesceret. Celabat autem sedulo plantam, quam Auriculariam vocabat, quod nomen legitur in Dale *pharmac.* p. 160. Tandem Linnæus in scriptis P. Hermanni, qui diu in insula Ceilonia fuerat, reperit, esse hanc plantam, quae nunc Hedyotis dicitur, medicamentum specificum contra surditatem, atque hoc modo agnovit Lin. auriculariam Marlovii, cui inde imposuit nomen *hedyotis*. Conf. *amoen. acad.* I. p. 117. *mater. med.* ed. Schreberi p. 49.

HEDYPNOIS, idis. in accusat. hedypnoida. (Hysseris). Corripit penult. Plinio et Graecis erat intybus silvestris.

HEDYSARUM, ἡδύσαρον. Marcel. apud Dioscor. a suavitate odoris sic nominatum censet. Apud Latinos non occurrit.

HELENIMUM Plinio 21, 10. e lacrimis Helenæ dicitur natum. Dioscor. I, 27, 28. ἑλένιον. Corri-

Corripitur. At conf. Böhmer *de plantis in honor. nominatis* p. 113.

HELIANTHUS et Helianthemum, quod pen. corripit. ἥλιος, sol. ἄνθεμος, flos. Lin. *critica botan.* p. 97. “Quis adspiciet helianthum, florem solis, florentem, cuius magni flores, aurei vndique radios emittunt, ex disco orbiculato, quin admiretur speciosissimum florem, ex solis figura; ex qua admiratione mox menti occurrit nomen, vt et ex nomine solo viso, admirata floris idea.” Hactenus Lin. — Plin. 24, 17. p. 352: *Helianthes* — — *qua cum adipe decocta perungunt corpus, vt fiat adspectu iucundum. Ideo eandem heliocallidem nominant.*

HELICTERES. Novum nomen ex ἑλιξ, volumen, convolutum, vel potius ex ἐλικτήρ, ἦρος, armilla, quae cuncta derivantur ab ἐλίσσω, volvo. Ideo fortasse rectius fuisset nomen helicter, eris. Certe penult. producenda propter vocalem η.

HELIOCARPUS s. fructus solaris. “Quis viderit, unquam fructum plantae subrotundum, margine longitudinaliter cincto radiis radiatis, cui non succurrat idea solis, ex conceptu pictorum; haec idea combinata semel cum nomine Heliocarpus, ita coniungitur, vt planta, vel nomen, occurrat nunquam, quin et alterius occurrat idea.” Ita Lin. *critica botan.* p. 97.

HELIOPHILA. Novum nomen ex ἥλιος, sol; φίλος, amicus; quasi solem amans. Pen. corripitur, sicut Theophilus.

HELIOTROPIMUM. ἥλιος, sol; τρέπω, verto. ἡλιοτρόπιον. Varro R. R. 1, 46: *Nec minus admirandum, quod fit in floribus, quos vocant heliotropia ab eo, quod ad solis ortum mane spectant, et eius iter ita sequuntur ad occasum, ut ad eum semper spectent.* Plin. 2, 41: *Miratur hoc, qui non observet quotidiano experimento herbam unam, quae vocatur heliotropium, abeuntem solem intueri semper, omnibusque horis cum eo verti, vel nubilo obumbrante.* Conf. 22, 21. et 18, 27. At magna est frequentia florum, qui solem sequuntur, quo pertinent imprimis reseda et flores semiflosculosi. Conf. *Familles des plantes par Adanson* 1. p. 55. *Lin. critica botan.* p. 173. Dodonaeus *pempt.* 70. auctor est, nomen esse ab eo, quod heliotropium solstitio floreat, quo tempore sol longissime ab aequinoctiali circulo digressus ad ipsum rursus conversionem facit.

HELIX, icis. F. corripitur. Plinio est species hederæ.

HELLEBORUS, i. Corripitur. Virg. *georg.* 3, 451: *Helleborosque graves, nigrumque bitumen.*

HELVELLA. Latinis plurale tantum helvellæ, arum. F. Generale est vocabulum minutiorum herbarum s. olusculorum.

HEME-

HEMEROCALLIS, is. F. κάλλος, εὐς, pulcritudo.
ἡμέρα, dies. Flos vnico die vicens, iam
Dioscoridi ac Plinio dicta.

HEMIMERIS. F. ἡμιμερίς, ex ἡμι, i. e. ἡμισυ,
dimidium, et μερίς, pars; semipars. Penult.
corrip.

HEMIONITIS, idis. F. ἡμιονίτις, ἰδος, mularis,
adiective ab ἡμιονος, mulus, sed etiam abso-
lute, vel sub audito nomine πόα, vel etiam
βοτάνη, herba, quae Galeno ac Dioscoridi
eadem est, quae Asplenium. Pen. producitur.
Dicitur quoque hemionium.

HEPATIC (Anemone) a medicis medii aevi
dicta est ex eo, quod contra morbos hepaticos
valere iis credebatur. Lichenis autem species
idem nomen traxit, auctore Ruellio p. 603.
quod iocinerum fibris similia conspiciatur.
Eam esse Marchantiam polymorph. opinor.

HERACLEUM, etiam heracleos, heraclea, hera-
clia, sunt veteribus herbarum nomina, quae
ab Hercule dicta sunt, quae omnia producunt
pen. cum Graece ἡράκλειος. Potest accidisse,
vt quaedam herbae nomen acceperint ab vrbe
aliqua Heraclea; nam aliquot civitates voca-
bantur Heracleae, quasi Herculi sacrae, vel
quae referrent origines suas ad Herculem.
Heracleoticus, a, um. i. e. Heraclea oriun-
dus. Ita heracleotica nux, atque Plinio 25, 4.
origanum heracleoticum, i. e. Ponticum, ab
vrbe Ponti, Heraclea, vbi, ex opinione medi-
corum, origanum maiore pollebat effectu.

Quae cum ita sint, recentioribus demum venit in mentem, nomen Heracleum referre ad Heraclidem, patrem Hippocratis.

HERMAS, nescio, unde sit nomen tractum. Graecis ἡρμαῖς, ἄδος, est scopulus occultus in mari.

HERMODACTYLUS, pen. corripit. Radices digitorum similitudinem referunt, adiectis etiam unguibus. Ex quo plantae nomen est inditum. *Hermodactylus* Mercurii digitum significat. Planta veteribus fuit ignota. Evagrius in *histor. eccles.* cap. 24. p. 463. meminit medicamento ex hermodactylo confecti. Conf. ad eum locum Valesii annotat. pag. 127.

HERNIARIA. Nomen recentiorum medicorum a sanandis herniis.

HESPERIS, idis. Ubique pen. corripit. Herba apud Plinium 21, 7. nomine invento, quod noctu illa magis oleat.

HEXASTICHUM (Hordeum), pen. corrip. ἑξάσυχος, senis constans ordinibus. σίχος, ordo. Colum. 2, 9.

HIBISCUS et **IBISCUS**, i. M. veteribus erat herba radice laudatissima, de genere silvestrium malvarum.

HIERACIUM, ab ἱέραξ, accipiter. Plin. 20, 7. p. 197. hieraciam, inquit, vocant, quoniam accipitres scalpendo eam, succoque oculos tingendo, obscuritatem, cum sensere, discutiant.

tiant. Conf. Ael. *hist. anim.* 2, 43. et Apulej. *de herbis.* Hieracium Plinio est collyrium.

HIPPOCASTANUM (Aesculus) pen. corrip. Est castanea equina, *Κοκκαστανέν.* Latini vero dicunt *castanea*, *ae*, non *castanum*, *castana*, etsi Graeci τὸ κάστανον. Virg. *eclog.* 2, 52: *Castaneasque nuces, mea quas Amaryllis amabat.* Turcae patria lingua vocant etiam castaneam equinam, quoniam fructus tussientibus et anhelosis equis plurimum auxilii afferre credunt. Conf. quae de pulcra hac arbore disputavimus in *Historia inventionum* 1. p. 498.

HIPPOCREPIS, idis. ἵππος, equus, κρηπίς, idos, solea, foccus. Ideo producenda penultima nominativi, quam reliqui casus corripunt. Adscribamus quae de hoc nomine Lin. *critica bot.* p. 97. “Quis viderit soleam ferream equorum, qui non a primo intuitu fructum ferrentis plantae non exclamabit admirabilem istam similitudinem fructus cum solea equina. Quis vnquam admirabitur nominis rationem, qui vnquam viderit plantam. Eiusmodi nomina dextram plantae porrigunt, et dextram plantae nomini porrigunt. Talia optima omnium statuo, si cum speciebus generis omnibus conveniant.” — Denique nihil refert de novitate nominum: *solea equina* et *hippocrepis*, monere, cum soleae equorum ferreae recentioris inventionis sint. Videtis nostram *histor. inventionum* 3. p. 122.

HIPPO-

HIPPOMANE. Dicenda fuisset arbor venenata *hippomanes*. N. indeclinabile. ἵππομανὲς ab ἵππος, equus, μανία, infania, furor. Pen. corripitur, teste Virg. *georg.* 3, 281: *Hippomanes*, quod saepe malae legere novercae. Nomen est etiam aliis rebus commune, de quibus disputatum est a nobis ad Antigoni Carystii *historias mirabiles* cap. 24. p. 39. De planta *hippomanes* dicta, locus classicus est Theocriti *idyl.* 2, 48.

HIPPOMARATHRUM (Seseli) pen. corripit. μάραθρον, marathrum, foeniculum, ἵππος, equus; quasi foeniculum equinum. Plin.

HIPPORHAE. Plin. 21, 15. et 22, 12: *hipporhaes* s. *hippophyes*, is. F. frutex, quo fullo-nes vtuntur ad interpolandas vestes, de quo, sicut de nomine, quod vario modo scribitur, diligenter egit Foef. in *oeconomia Hippocratis* p. 286. Nomen est quatuor syllabarum, et penultima, quae corripitur, superscribantur puncta diaereseos.

HIPPURIS, idis. F. ἵππουρίς, ἵππος, equus, οὐρά, cauda. Veteribus eadem herba, quae equisetum.

HIRTELLA. *Hort. Cliffort.* p. 17: *hirtellam* dixi plantam ob ramorum tenellorum hirsutiem. — Quod edocuit praeceptor hanc cognominandi rationem, fecit plane bene; alioquin eam vix quisquam potuisset coniectura adsequi.

HOLCUS, i. M. ὄλκος. Plin. 27, 10.

HOLO-

Holoschoenus, i. M. ὀλόσχοινος, iunci genus Plinio 21, 18. ὄλος, totus, σχοῖνος, iuncus. Ita ὀλόχρυσος, totus ex auro factus.

Holosteum, ὀλόσσειον, herba sine duritia, per antiphrasin sic dicta, cum ὀλόσειον proprie sit, quod ex solido osse constat. Dioscor. 3, 11. Plin. 27, 10.

Horminum, i. ὄρμινον. pen. producitur, auctoritate Nicandri. ὄρμη, impetus, appetitus, cupiditas. Namque herba Dioscor. 3, 145. δοκεῖ συνουσίαν παρορμαῖν, i. e. videtur Venere[m] extimulare.

Hottonia. Nomen indidit Boerhavius in *Horto Lugdun.* ab antecessore suo Petro Hottone, rogans magnopere omnes botanicos, ut servarent illud. Noluit itaque Linnaeus non accipere hoc nomen, etsi Hottonis in botanicam merita desideraret. Neque ille quidquam scriptum reliquit, praeter quam orationem de re herbaria. Conf. Böhmer *de plantis in honorem nominatis* p. 119.

Humulus. Neque hoc nomen, neque *lupulus*, reperitur in libris veterum, neque certo constat, an herba iis cognita fuerit. Certe usum ad cerevisiam perficiendam recentior aetas excogitavit. Quocirca nec originem istorum nominum statuere licet. Qui vero coniecturas desiderat, legat, quae allatae sunt a Du Cange, a Krünitz in *Encyclopaed.* 25. p. 71. et a J. F. Tresenreuter in *wirthschaftlicher und rechtlicher Abhandlung vom Hopfen.* 1759. 4. Penul.

Penultimam corripimus, si quidem deminutivum esse videtur. Constitui, si Deo placet, anquirere omnia, quae ad historiam huius plantae pertinent, ut eam historiae nostrae inventionum possem inferere.

HURA, nomen barbarum ex Gujana.

HYACINTHUS, i. M. Puer dilectus Apollini, quem cum Apollo imprudens disco necasset, vertit in florem illius nominis, in quo duae litterae inscriptae cernuntur *αι*, quae vox lugubris, hoc est dolentis, interiectio est. Vulgo creditur, primam huius generis speciem esse hyacinthum poetarum, cui tamen ne vestigium quidem istarum litterarum inest. Insunt vero flori Delphinii, quod ideo a Linnaeo dictum est Ajacis. Conf. quae voce Ajacis iam attulimus et Bauh. *pin.* 141. Hinc intelligitur, cur species hyacinthi dicta sit *Hyacinthus non scriptus*.

HYBANTHUS (Viola). Num ex ὑβός, curvus? quasi flos curvus. Respondeat Jacquin, quem iam adire non licet.

HYBRIDUM (*Trifolium*). Plantae *hybridae*. Generatio *hybrida*, de qua disputatum est in *amoenitat. academicis* 3. p. 28. et 6. p. 292. Antiquum sane vocabulum est, quo genus aliquod mixtum omnino significatur, et fetus ex iis, qui multum inter se differunt, veluti qui patre Graeco et matre barbara olim natus erat. Hinc *voces hybridae*, quae compositae sunt ex diversis linguis, v. g. Graeca et Latina, ut

mono-

monoculus. At Latinis non adiectivum fuit *hybridus*, *a*, *um*, sed dixerunt *hybridam* sexum quemcunque. Sic *canes hybridae*, qui imparibus parentibus nati, hoc est ex venatico et gregario. Sic *sues hybridae* ex fero et domestico sue prognati. Sic dicimus cum Plinio *vinum indigena*. Ceterum penultima corripitur. Horat. *satyr.* 1, 7, 2. *Hybrida quo pacto sit Persius ultus, opinor.*

HYDNUM. Graecis ὕδνον, tuber terrae, tuber.

HYDRANGEA. Nomen fictum ex ἄγγος, vas, dolium, vrna, et ὕδωρ, aqua.

HYDRASTIS. Herba in prima editione *Specier. plant.* relata erat ad Hydrophyllā, quibus similis est. Iam cum peculiare genus constituat, retinuit Linnaeus quidem nomen ab ὕδωρ, aqua; at nescio quomodo transformatum. *Hydrastina* quidem Apulejo est cannabis agrestis.

HYDROCHARIS. ὕδροχαρής, aquis gaudens. In Homeri *batrachom.* ὀδρόχαρις nomen est ranae. Penultimam corripit, quem ad modum Baccharis.

HYDROCOTYLE. ὕδωρ, aqua. κοτύλη, vas. Corripitur, vt cotula s. cotyle.

HYDROLEA. Τὸ ὕδωρ facile agnoscimus, at quod adfuerit Linnaeus non item. Τὸ λεῖον est laevor, item pulvis. Videant alii, num congruat. Quod si videbitur, debemus penult. producere.

HYDRO-

HYDROPHYLAX, acis. M. ὑδροφύλαξ, aquarum custos seu curator. Nominativo pen. corripitur, sed casibus obliquis producitur, sicut Ajacis.

HYDROPHYLLUM. ὕδωρ, aqua, Φύλλον, folium, quasi tu dicas folium aquaticum. Cur autem Morinus hanc plantam sic appellarit, obscurum, cum locis pinguibus quidem delectetur, sed non multum aquasis. Haec Tournefort. p. 82, qui Hydrophyllum virginianum cogitavit.

HYDROPIPER, eris. N. (Polygonum). Penultima corripitur, Dioscoridi 2, 191. ὑδροπεπερι, ὑδροπεπερεως. "Nomen, ait Ruellius, ut Galenus est auctor, a locis, quibus nascitur, et „piperis sapore, quem prae se fert, possidet, „quasi piper dixeris aquaticum. Nam iuxta stantes aquas et profluentes pigro lapsu provenit. „Quare a natali solo et pipere, quod gustu „imitatur, appellationem contraxit." Agapius in *Geoponico* cap. 144. dixit ὑδροπίπερον. Conf. Du Cange *gloss. graec.* p. 1627.

HYMENAEA. Habet duo folia in vno petiolo, sicut Cynometra, a qua tamen flore ac fructu differt. Quoniam folia noctu connivent, traxit nomen a deo nuptiali, deinde etiam nomen spurcum Cynometrae facile potuit Hymenem s. deum hymeneum et illud, quod anatomicis ita dicitur, in memoriam redigere.

HYOBANCHE, cuius nominis novi originem edocere nequeo. Videtur compositum ex Orobanche,

banche, vt sit Orobanche porcina. Sic hyophthalmos est porcinus oculus. Certe Pet. et Pluken. ad orobanches genus herbam retulerunt, quae nunc proprii generis est.

HYOSCYAMUS, ὑοσκύαμος, ex ὕς, sus, et ὑάμος, faba, faba porcina, faba suilla. Dioscor. 4, 69. ex eo, quod apri eius pastu resolvantur et convellantur, praesenti mortis periculo, nisi aqua copiosa, statim se foris et intus poluerent, vt Aelianus prodidit. Bauh. pin. p. 169. Pen. corripit. Q. Seren. *Si quis hyoscyamum gustarit lacte capellae.*

HYOSERIS, idis, aut is. F. Plinio 27, 10. hyofiris est intubo similis. Rectius hyoseris, ὑοσερίς. Nam σέρης intubum est, non σίρης. Nisi forte ὕς ἱρίς quispiam interpretetur, quod vereor, vt probari queat. Haec Harduin. p. 432. Pen. corripendam opinor.

HYPECOON. i. ὑπήκοον Dioscor. 4, 68. Plin. 27, 11.

HYPERICUM. ὑπέρικον. Plin. 26, 8. Corripitur. Format genitivum hyperici, vt ex Dioscor. 3, 171, 172. et Plin. 26, 8 discimus, non hypericonis, vt perperam officinae, quibus oleum hypericonis frequenter in ore est. BORRICH.

HYPNUM. ὕπνος, ou, somnus. “Apud Aëtium „serm. 12. cap. 44. et serm. 13. cap. 117 et „118. hypni vox occurrit, synonyma Sphagni, „Splanchni et Bryi, quibus muscum arboreum „seu Usneam designavit, ingredientem compo-

H

„sitiones

„Stationes quasdam medicinales, vnde nomen
 „illud transtuli huc, et musci generi pro-
 „prium feci, quod hactenus sub musci ramosi
 „repentis et squamosi nomine incertis finibus
 „vagatum fuit. Cum vero res odoratae ob
 „ἀναθυμίασιν somnum provocent, non im-
 „propria censebitur hypni appellatio, si ob
 „iucundum, quem multae species spirant,
 „odorem hypnotica vi praeditae esse existi-
 „mentur.” Ita Dillenius *hist. musc.* p. 261.

HYPOTHAERIS. At Plinio hypochoiris per *oi*,
 et sic Theophr. ὑποχοίρις, ἰδος. χοῖρος,
 porcus.

HYPOCISTIS, idis (Asarum) corripitur. Ex cisti
 radicibus profilit, inde nomen, auctor. Dio-
 scor. ac Plinio.

HYPOGAEA (Arachis) male. Recte hypogea,
 penultima producta ab ὑπόγειος, subterrestis.
 Quod nomen iam ante Linnaeum in usu fuit,
 atque in herbam bene convenit. Nam flores
 ac legumina in superficie terrae, seu, vt Pli-
 nius loquitur, in corio terrae enascuntur.
 Conf. Schöpf *Reise nach Nordamerika.* I.
 p. 545.

HYPOGLOSSUM (Ruscus), e Graeco Dioscoridis
 ὑπόγλωσσον, Plinius autem habet hypoglossa,
 ae. Herba habens folia ceu linguas. Conf.
 Galen. *de simplic. medic. facultat.* lib. 8. p. 128.

HYPOPHYLLOCARPODENDRON (Leucadendron);
 i. e. arbor fructu hypophylli. Merito reiici-
 tur

tur ad sesquipedalia verba nocitura sono, guttur laesura loquentis, qualia vt aspernemur, praescribit *philos botan.* p. 199.

HYPOPHYLLUM (Ruscus) sub folio, scilicet habens flores, seu habens folia subtus florifera. Nomen nullo exemplo factum bene convenit in hunc fruticem.

HYPOPITHYS, ios. F. (Monotropa) a Bauhino fictum nomen e *πίτυς*, picea, quia sub piceis, abietibus et pinastris provenit. Ideo penultima sine adspiratione scribitur, quem ad modum Bauhinus *prodrom.* p. 31. scripsit: hypopitys. Corripitur eadem causa, qua chamaepitys.

HYPOXIS, eos. F. ὑπόξις est leviter acuminata seu subacuta herba, vel subacida. Nullo exemplo confictum nomen a Linnaeo, vt equidem opinor.

HYPOXYLON (Clavaria) i. e. sub ligno proveniens.

HYSSOPUS. ὑσσωπος. Temere corripitur, cum penultima graece habeat ω. Producitur etiam a Q. Sereno v. 479. *In vino prius hyssopum, validam quoque rutam.*

HYSTRIX, icis. F. (Elymus) traxit nomen a paniculis echinum referentibus; est enim hystrix ex erinaceorum s. echinorum terrestrium genere. Penultimam in obliquis casibus corripit Calpurnius *ecl.* 6, 13: *Venit et hirsuta spinosior hystrice barba.*

IACEA. (Centaurea). Sunt lexica, quae nomen Plinii auctoritate probare velint, qui eo non usus est. Plurimi ab *ἰοῦ*, viola, seu potius a plurali *ἰοῦς*, violae, deducunt. Quae est etiam sententia Bauhini *hist.* 3. p. 28. “Iaceae, inquit, habent flores violacei coloris, ut et nomen forsan illis impositum est. Ia enim Graecis violae sunt; quamquam iaceae nomen vetus non est. Scaliger alicubi Getiam pro Iacea scribit, tanquam a Geo facto nomine, nimirum quod nigra cognominata in hoc genere radices, ut Geum Plinianum, odoratissimas habeat, ut ipse scribit; ego haecenus odorem illum non inveni.” Haecenus Bauh. Ruellio p. 592. auctore herba vulgo potularia officinis nominatur *alba iacia*, sed nescio, an idem sit nomen. Plerumque iacea producitur. sed rationem non facile perspicio. Quod si ex plurali numero vocis graecae *ἰοῦ* formatum sit, videtur iacea esse quatuor syllabarum. Equidem non decerno, sed non comprobo, quae leguntur in *Dictionnaire de Trevoux*: “ce mot vient de *jacere*, être couché par terre. On a donné ce nom à cette plante, à cause que plusieurs de ses especes sont couchées par terre.”

IACOBAEA (Senecio). Flos divi Iacobi, quia circa diem Iacobi floret. Nescio, an rectius scribatur *e simplici*, ut alia nomina possessiva: pythagoreus, sophocleus, heracleus, quorum penultima graece *εἰος* producenda est.

IALAPA

IALAPA (Admirabilis) incertae prononciationis est, nisi quod tutius videatur penultima producenda, quia mercatores, haud dubie more gentis, vnde ad nos radix deportatur, gialappam duplicato p, exprimere non dubitant. Nam in Latina analogia hic nihil praesidii, *papa* seu *papus* quidem Juvenali producit penultimam, sed eidem et Martiali penult. corripit *alapa*.
BORRICH.

IASIONE, es. F. Theophrasto 1, 21. est *ιασιώνη*, ergo penult. producenda, etsi lexica Gesneri corripere praecipiant.

IASMINUM. Vox recentiorum. (Avicenna *Iatfimin*, nonnulli *Iesemin* appellant, nonnulli *gelseminum*.) ab *ιασμή*, id est, olei medicati et odoriferi genere, quod ex floribus albis violarum, et oleo sesamino confectum in conviviiis vsurpabant Persae odoris gratia, ut ex Dioscoridis Nothis discimus. Vnde consequitur, germen, quod Iasminum hodie nominatur, oleumque eius odoratum, luculenta similitudine ab *ιασμή* deductum penult. corripere secundum naturam adiectivorum in *inus* ab inanimatis derivatorum. Neque obstat *μη* in *ιασμή*; similiter enim oenanthinum oleum penult. corr. licet ab *οινάνθη* descendat, et *δάφνινον* a *δάφνη*. BORRICH. Nihilominus plerumque iasminum producitur.

IATROΦΑ. Lin. *phil. botan.* p. 184. derivat ab *ιατρον*, quod medicamentum esse perhibet, et *φαγω*, edo. Sit fides penes auctorem. Sed

ιάτρον est praemium quod datur medico. Arbor Gallis vocatur *le medicinier*, fructus vero *noix de med cine*, Purgirnuß, Brechnuß.

IBERIS, idis. F. nomen herbae Plin. Diosc. *ιβηϊς*, producendum, sed in casibus obliquis corripendum. Plin. 25. sect. 49: *Servilius invenit iberida*.

ILEX, ilicis. F. corripit casus obliquos.

ILLECEBRUM, Latinis dicitur *illecebra* omne blanditiarum genus, quibus aliquis allicitur, et sic etiam Scribonio 153. herba quaedam dicta est, cuius nomen recentiores fecerunt generis neutrius. Pen. corrip.

ILLICIAM Latinis est incitamentum, sed cur planta sic dicta sit, nondum scio. Seminibus cibos condiunt Chineses.

IMPERATORIA. Nomen novum, a summis viribus, quasi planta imperatore digna. Nostratibus *Meisterwurz*.

INGA (Mimosa) nomen Americanum a Plum. evulgatum.

INOCARPUS. *ἰς*, *ἰνός*, fibra. *κάρπος*, fructus.

INOPHYLLUM (Calophyllum). Nomen compositum ex *ἰς*, *ἰνός*, fibra, nervus. *φύλλον*, folium, quasi folium nervosum.

INTSIA (Mimosa) nomen Indicum.

INTYBUS et intybum, pen. correpta. Columella 10: *Intyba, iam teneris frondens lactucula fibris*.

INULA,

INULA, ae. corripitur. Colum. 10, 119: *Cap-
paris, et tristes inulae, ferulaeque minaces.*

IOLITHUS (Byssus) ex ἰοῦ, ἰοῦ, viola, et λίθος,
lapis. Penult. corripit, sicut omnia composita
ex lithos. Sic chrysolithus. Marbodus *de
gemmis* versu 190: *Auro chrysolithus micat,
et scintillat ut ignis.* Idem v. 539: *Hexaconta-
lithos lapis ex re nomen adeptus.* Ratio nomi-
nis haec est. Reperiuntur lapides, qui, in
primis humectati, violam vel iridem olent.
Olim credebant, odorem proprium esse lapi-
dibus, qui idcirco violacei vocabantur, *Viol-
ensteinne.* Sed muscus est qui olet, atque is
haud in vno lapidum genere, sed in variis la-
pidibus, immo in ossibus atque lignis adnasci-
tur; quae res omnes, potissimum autumno ac
vere, inde eundem odorem reddunt. Huius
causam esse muscum recte iam cognoverunt
Georg. Agricola, Gesnerus, Bromellius alii-
que; nihilo secius inter recentiores Zücker-
temere opinatus est, esse alios lapides, quibus
odor iste sit proprius, et alios, qui eum ha-
beant a musco, i. e. ab illa byssi specie, quae
Linnaeo dicitur *iolithus*. Nuper etiam Modeer
asseruit, odorem violae a natura inesse cuidam
zeolithi speciei. Vid. Grönings *Vorlesungen
der Schwedischen Akadem.* 2. p. 15. Conf. G.
Agricola *de nat. fossil.* lib. 1. p. 175. Gesne-
rus *de figuris lapidum.* p. 122. B. Bromelli
lithograph. Suecana p. 55. Brückmann *epist.
itiner.* 1, 13. et 2. p. 103. Valentini *mus-*

muscor. 2. p. 21. Scheuchzer *Naturgesch. des Schweizerlandes* 3. p. 109. Albini *Bergschronik* 2. p. 154 et 156. Lessers *lithotheolog.* p. 314. Grundigs *Samlung zur Natur- und Kunstgeschichte* 2. p. 1062. Keislers *Reise* 1. p. 136. Schwenkfeld *fossil. Siles.* p. 382. Haller *histor. stirp.* 3. p. 103. n. 2090. Linnaei *iter Oelandic.* p. 10. Zuckert vom Oberharze. p. 295. *An account of a stone, which on being watered produces mushrooms,* by John Hill. London 1758. 8. p. 28. Quod reliquum est, lapides violacei, qui in nostris Hercyniae montibus, in ducatu Würtemberg. et alibi frequentes sunt, in Italia rari esse videntur, cum Battara talem lapidem e nostra vicinia allatum, tanquam rarum ac pretiosum praedicaverit. Conf. *Museum Kircherian.* editum a Battara Romae 1773. fol. 1. p. 94.

IONQUILLA (Narcissus) deminutivum est vocis Gallicae *jonc*, i. e. iuncus, quod folia fere iunci habeat, quapropter haec species olim dicebatur *Narc. iuncifolius*.

IONTHLASPI (Clypeola) ex *ἰον*, viola, et *thlaspi* formatum, quod ad utrumque genus affinitate accedat. Nomen quatuor syllabarum.

IPOMOEIA. Finxit hoc nomen Linnaeus ex *ἵψ*, *ἰπὸς*, et *ὄμοιος*, similis, quod haec herba convolvulo similis videatur, et quoniam *ἵψ*, ex mente Linnaei, convolvuli nomen sit. Sed temere. Namque *ἵψ* est vermis, cornua et vites adrodens,

dens, de quo conf. omnino Niclas ad *geopon.* 5, 53. p. 424.

IRÉSINE. Hoc nomen mihi molestum est. Nisi idem sit, quod Graecis *είρησιώνη*, Latinis *irefione*, es, i. e. oleae ramus, lana velatus, insignis supplicum, non video, unde sit derivatum. Penult. plerique producant, ut *nerine*, *alsine*; nescio qua ratione.

IRIA (*Cyperus*), puto esse originis *Malabaricae*.

IRIO, *irionis* (*Sisymbrium*), herba *Plinii*, quam *Graeci* *έρύσιμον* vocant, *Casus* obliqui producantur.

IRIS, *iris* et *iridis*. *Corrip.* *Colum.* 12, 20.

ISATIS, *ifatidis*. *ισάτις*. Omnes *casus* corripunt pen. De herba veterum conf. *Plin.* 20, 7.

ISCHAEMUM, i. proprie est medicamentum, quod valet ad sistendum sanguinem. *Plin.* 26, 12. et 25, 8. ex *ἴσχω*, cohibeo, reprimo, et *αἷμα*, sanguis.

ISOETES, nomen herbae *Plinio* 25, 13. quod habet quatuor syllabas. Penult. producendam puto; sic *boletus*, *moneta*.

ISOPYRUM, i. *ἰσόπυρον*, cuius herbae mentionem iniecerunt *Dioscor.* et *Plin.* Corripit penultimam.

ISORA (*Helicteres*), nomen *Malabaricum*.

ITEA, ae, *ἰτέα*, *Dioscoridi* salix esse videtur. Corripitur ob vocalem ante vocalem.

IUA. De quo nomine Ruellius p. 576: “Latinis
 „ajuga sive abiga, chamaepitys dicitur. Inve-
 „nitur et ibiga vocari, quod nomen fere ser-
 „vant hodie Illyrici. Hinc duabus abiectis lit-
 „teris i et g. *iba*, et tandem *iva* manavit in
 „vulgi nomenclationem.”

IUGLANS, andis. F. est a glans, quasi Jovis
 glans, vt Varro, Servius et Isidorus exponunt.

IUIUBA (Rhamnus). De hoc vocabulo Borrichius:
 “Iuiubae dicuntur officinis, quae Actuario ζι-
 „ζυφα, Myrepso ζινζεφα, Simeoni Sethi
 „ζιτζινφα. Gallis *jon joube*, quam nomen-
 „claturam a zizyphis corrupta voce detortam
 „esse opinatur in Lex. Martinius. Quod si a
 „*jon joube* Gallorum nomen invenerint juju-
 „bae, vt verisimile est, vndecunque tandem
 „*jon joube* hauserint Galli, necesse est penul-
 „timam produci, quod Gallorum *jou* longum
 „u constituat.”

IULUS. Ascanius, Aeneae filius, sed est etiam
 appellativum; lanugo, aiunt lexicographi, po-
 morum et arborum. Botanicis idem est, quod
 amentum. Conf. *philos. botan.* p. 52. vbi de
 calyce sermo est, etsi amentum referendum
 sit potius ad inflorescentiam, quam exposuit
 auctor p. 112. Syllaba media producitur,
 nam vox est trium syllabarum. Virg. *aen.* 1,
 p. 271: *At puer Ascanius, cui nunc cognomen*
Iulo. Ιουλος.

IUNIPERUS, penult. corrip. Virg. *ecl.* 10, 76. *Iuni-*
peri gravis umbra; nocent et frigibus umbrae.

IUSTI-

IUSTICIA. Nomen viri est, cuius magna fuit expectatio Linnaeo, qua nescio an dignum se praestiterit. Videtis *The British gardener's director* by James Justice. Edinburgh. 1764. 8. de quo libro conf. Halleri *biblioth. botan.* 2. p. 440, qui editum esse ait anno 1767. *Biblioth. Banks* 3. p. 610.

IXIA, ae. F. genus herbae Plin. 22, 18. ἀπὸ τοῦ ἰξοῦ, i. e. a visco, quod circa radicem eius invenitur.

IXORA. Floribus est coccineis et ruberrimis, ita ut intrantes silvam credant esse incendium, quod accidit Plukenetio. Ideo Indi plantam a deo suo vocant ixoram.

KALI (Salsola) e nomine Arabico, unde, praefixo articulo *al*, extitit nomen salis alcalini.

KARATAS (Bromelia) nomen Indicum, quod producat, ut Achates, Aratus.

KLEINIA (Cacalia). Hanc speciem primus descripsit J. Th. Klein, secretar. civitat. Gedanensis (natus 1685. mort. 1759.) in vna plaga separatim edita Gedani 1730. 4. quam inscripsit: *An Tithymaloides, nec Cacalia, nec Cacaliastrum*. Noluit nimirum ipse plantae novae imponere nomen, eo consilio, ut alius quispiam plantam posset nominare Kleiniam. Atque ita Linnaeus eam vocavit in *Horto Clifort.* p. 395. Sed postea cum etiam herbaceae species

Species huius generis innotescebant, et Kleinius
Linnaeum rodere et obtrectare pergebat. im-
mutavit is nomen generis, servavit tamen illud
speciei a Kleinio descriptae.

KNAUTIA. Quoniam Christian. Knautius negavit
femina nuda, a viro Linnaeus herbam nomi-
navit, cuius femina fere nuda sunt.

LABLAB (Dolichos), nomen Aegyptium, de
quo Vesling ad Prosp. Alpini lib. *de plantis
Aegypti* cap. 20. p. m. 183: “observavi fre-
quenter a plebe femina in lusu vsurpata, et
proiectis ad proximum parietem assulis, e
scrobibus alternatim fuisse promota; quem ad
modum in alveo ad tesserae iactum orbiculi
transponuntur. Laab autem apud Arabes lu-
sum innuit, adeoque nominis ex eo derivatio
non improbabilis.”

LABRUSCA (Vitis) vel a labris ac extremitatibus
agrorum (nam in marginibus terrae nascebatur
labrusca veterum) sic dicta, vel quod sapore
acerbo labra laedit sic appellata, Servio auctore
ad Virg. *ecl.* 5, 7. Conf. Plin. 23, 1.

LABURNUM (Cytisus). Plin. 16, 18, sic dictum,
quod habeat flores labiles.

LACTUCA, pen. corrip. Mart. 13. *ep.* 14: *Clau-
dere quae coenas lactuca solebat avorum.*

LADA-

LADANUM (Galeopsis), penultimam corripit. Sic Rufus apud Galenum: "Ἄλλο δὲ που κατὰ γαῖαν ἐρεμβῶν λήδανον εὖροισ.

LAGOECIA. Vocatur Bellonio teste in Lemno Lagochymeni, i. e. leporis cubile, quam metaphoram imitantes diximus lagooniam a λαγῶς, lepus, et οἶκος, domus. — Haec Lin. *horto Cliffort.* p. 73.

LAGOPUS, pen. produc. *Lagopodis*, pen. corripitur. F. Plinio est herba a pedis leporis similitudine dicta. Lib. 26, 8. p. 398: *Lagopus sistit alvum e vino pota.* Idem Dioscor. 4, 17, λαγῶπους. Quae plantae olim hoc nomen habuerunt, genere Trifolii hodie comprehenduntur. Reliqua composita a ποῦς, pes, sunt masculina, uti apus, tripus, polypus.

LAGURUS. Nomen novum ex λαγῶς, lepus, οὐρα, cauda.

LAMIUM, urticae foetidae species Plinio 22, 14.

LANTANA. Ita vulgo Italis dictus frutex, quod viminum instar lenti eius ramuli sint. Haec Gesnerus in *hortis German.* Sed Italis videtur esse *l'antana*, ab *antes* Latinorum, de quibus Virg. *georg.* 2, 417: *Iam canit extremos effortus vinitor antes.* Pen. corripendam puto, ut in *lapsana*.

LAPATHUM (Rumex), corripitur Horatio *sat.* 2, 4, 29. *Et lapathi brevis herba, sed albo non sine Co.* Q. Seren. versu 369: *Nec non et calami radix, lapathique legumen.*

LAPPA

LAPPA (Arctium). Ovid. *Ponto* 2, 1, 14: *Mixta tenax segeti crescere lappa solet.* Inde deminutivum lappula a recentioribus factum.

LAPSANA, ae. F. λαψάνη. Penultima corripitur a Gesnero in *Lex. Fabri*, qui tamen in *Stephaniano* eam produxit. Scribitur etiam *Lampfana*, sed perperam. Vocem a Graecis sumtam esse, opinatus est Martinius in *Lex. philol.* Quia, inquit, alvum emollit, abstergit et vacuat, idonea ratio est, cur παρα τὰ λάψαι sit nominata. λαπάζω, evacuo.

LARIX, icis. F. corripitur. *Lucan.* 9, 919: *Et larices, sumoque gravem serpentibus vrunt.*

LASER, laferis. N. corripitur. Idem quod laserpitium.

LASIANTHUS (Hypericum). λάσιος, hirsutus, hispidus. άνθος, flos. Nomen habet a petalis interne saepe hirsutis, *Linnaeo* teste *horto Cliff.* p. 380.

LATHRAEA, ae, λαθραϊός, αία, clandestinus, occultus. Dicta fuit a botanicis antiquioribus *clandestina*. Caulis, inquit *Lin.* infra terram corymbosus, vt fructificationes solae supra terram emineant.

LATHYRUS, i. M. λάθυρος, de quo *Apulej. de herbis* 1. Pen. corripitur.

LAUGIERIA. *Jacquin Stirp. americ. histor.* p. 36: Nominavi plantam in honorem Roberti Laugier, in *Universitate Vindobonensi*, chemiae et botanices professoris, qui primus novum hortum

tum botanicum ibidem adornavit et lectionibus illustravit.

LAUROCERASUS (Prunus), nomen ob similitudinem et foliorum et fructus datum est arbori a Bellonio atque Clusio, qui primi eius notitiam praebuerunt. Vid. Clusii *plantae rarior.* p. 4.

LAVANDULA f. lavendula, pen. corrip. A lavando dicta, quod inserviat fomentis et lotionibus, sed sine auctoritate veterum.

LECYTHIS. Quidni lecythus? i. M. cum λήκυθος sit ampulla olei, cuius pen. corripitur. Linnaeo dicitur *Lecythis ollaria*, rectius *Lecythus ollarius*. Nomen et cognomen idem significant. Nimirum pericarpium cum operculo inservit pro olla, quae aquam ferventem potest continere.

LEDUM. De hoc nomine *Amoenit. academ.* VIII. p. 270: “ Apud antiquos scriptores mentionem „herbae quidem observo nomine Cistus ledon, „sed a Ledo diversae, quod a Raio deinde „huic plantae impositum eius successores reti- „nuere, vsque dum Ruppium fl. Jen. 1718 „novum ex hac constituit genus, quod primus „vocavit Ledum; vtrum rationem denomina- „tionis a laedendo, odore, an a veteri voca- „bulo ledon, susceperit, nobis omnino perinde „esse videtur. Ληδος, Cisti species, ita ap- „pellata, quod eius folia scabra et pannosa „sunt. Ληδος est vestis ex panno raro ac de- „trito. Cum vero ledi folia supra sint scabra, „subtus quoque pannosa, ideo huic vocabulo

„non

„non immerito suum debet nomen.“ — Linnaeus quidem haec. Ego vero nomina *λήδον* et *λήδος* prorsus diversa esse arbitror.

LEMNA, ae. *λέμνα*, nomen herbae Theophrasto auctore.

LENTAGO (Viburnum) nomen a Caesalpino evulgatum, fortasse ex *lentus* factum.

LEONTICE, es. F. *λεοντική*, a Dioscor., Plinio aliisque celebrata. Pen. corripit. *Λέων*, leo.

LEONTODON, pen. corripitur. a *λέων*, *λέοντος*, et *όδους*, *όδόντος*, *dens leonis*, quod nomen etiam ante Linnaeum in usu fuit. Vocis *όδους* prima syllaba brevis est; sic Homer. *Il. V*, 291. *Ῥίνα παρ' ὀφθαλμὸν, λευκροῦς δ' ἐπέρησεν ὀδόντος.* *Nasum ad oculum; albos autem traiecit dentes.* Sed rectius esset *leontodos*, i. M. nam Prythae filius apud Festum dicitur *Monodos*, qui dentium loco os vnum habuit. Minus recte ergo zoologi: *monodon*, *chaeton*, *tetradon*, cum Graeci dicant *τριόδους*, tridens, *ἀνόδους*, edentulus, *ἀμφόδους*, utrimque dentatus, *μεγαλόδους*, magnos dentes habens. Sed o medium in omnibus istis nominibus corripit debet.

LEONTOPETALON (Leontice) pen. corrip. *πέταλον*, folium. Herba pedi leonis folia similia habens. Plin. XXVII, 11.

LEONTOPODIUM (Filago) Plin. XXVI, 8. Pes leonis. *πούς*, pes.

LEONURUS

LEONURUS pen. producitur. ab ούρον, *urina*, *Leonis urina*. Sic *Palinurus* producitur, i. e. rursus meiens. De veteribus, qui hoc nomine usus sit, reperi neminem.

LEPIDIUM, de quo conf. Plin. Diosc. Colum. Tournefortio auctore dicta est ita a λέπις, squama, eo quod squamas ac maculas faciei auferre existimaretur.

LEPTOPHYLLUM (Caucalis) i. e. folia habens tenuia. λεπτός, tenuis.

LEUCADENDRON, δένδρον, arbor, λευκός, albus. Nomen recens.

LEUCANTHEMUM (Chrysanthemum), i. e. flos albus, herbae nomen Plinio, sicut leucanthemis. Pen. corripunt.

LEUCOJUM, i. λευκός, albus, ἴον, viola, ideoque viola alba, sed iam apud Graecos nomen fuit commune multis violis, ut sunt albae, luteae, purpureae.

LEUCOXYLON (Bignonia), nomen ad exemplum antecedentis factum, quasi album lignum.

LEVISTICUM (Ligusticum). Prius nomen fictum est ex posteriori. Ligusticum Dioscor. 3, 51. et Galenus *simpl. med.* 7. vocarunt λιβυσικόν, inde levisticum et German. Liebstöckel, Gallis Livêche.

LIBANOTIS, idis. (Athamanta et Cachrys). pen. producitur. λιβανωτίς, sed casus obliqui corrip. quod radix ὄζει λιβάνου, thus redoleat.

- LICHEN**, enis. M. item lichene, es. F. penult. producitur. Graecis ὁ λειχήν, τοῦ λειχήνος. Mart. XI, 98: *Nec triste mentum, sordidique lichenes.* Sic ren, renis, lien, lienis, attagenis, Sirenis, quae omnia penult. producunt. Galen *de simpl. medic. facult.* lib. 7. p. 129. ita herba, inquit, nominata videtur, quod λειχήνας curet.
- LIGEA** (Alstroemeria). num herba cognominata est a Ligea, Nympha, de qua Virg. *georg.* 4, 336? Quod si verum est, derivatur nomen a ληγύς, εἶα, canorus, quod est a λίγω, frideo. Pen. produc.
- LIGUSTICUM**, herba Plin. 19, 8. dicta a Ligustica regione, i. e. Liguria.
- LILIASTRUM** (Anthericum), quasi ad lilium accedens, Tournefortio auctore.
- LIMEUM**. Plinio 27, 11. herba venenata, a λοιμός, pestis.
- LIMODORUM**. Theophrasto *de causis plant.* 5, 22. λειμόδωρον. Ergo penultima producenda.
- LIMONIA**, λειμωνία Plin. 21, 11. Limonium, λειμώνιον, Plin. 22, 22, quod ἐν λειμῶσι, in pratis proveniat.
- LIMOSELLA**, *phil. bot.* p. 166. a limo natali dicta perhibetur.
- LINARIA**, recentiorum vox, a foliorum figura lini foliis simili. Pen. corr. ob vocalem ante vocalem.

LIPPIA. “Augustinus Lippi Parisiis anno 1678
 „natus est, Lucensi parente medico, Lutetiam
 „agente. Tanto ille peregrinandi desiderio
 „flagravit, ut licentiatu gradu a facultate me-
 „dica Parisiensi adepto Aegyptum Aethiopiam-
 „que perlustrandi occasionem doctoratus digni-
 „tati praetulerit. Delegato a Ludovico magno
 „anno 1703 ad Aethiopiae regem D. du Roule,
 „se legationis medicum ultro obtulit, et postu-
 „lato Fagonis favore sub eo titulo profectus
 „Aegyptum primo petiit, ex qua saepius et
 „plantarum semina et stirpes siccatas accuratas-
 „que descriptiones per epistolas misit. Quum
 „autem in Abyssiniam usque cum regio ora-
 „tore tenderet, cum eo a sicariis in itinere
 „interfectus est. Ex variis, quas ad Fago-
 „nium, Bourdelotium, et Dodartium, medi-
 „cos aulicos scripsit epistolis, exstat collectio
 „ducentarum et amplius plantarum hactenus
 „ignotarum descriptiones et nomina com-
 „plectens.” — Haec Tournefort. *institut. bot.*
 I. pag. XXVII. Fatum istius legationis, ne
 innotesceret, omnem operam dederunt Jesui-
 tae. Sed iam veritas, quae diu in occulto
 latuit, exposita est in *Memoires sur l’Egypte,*
publiés pendant les campagnes du Bonaparte,
 cuius libri notitiam dedimus in *Physikalisch-
 ökonomischer Bibliothek* XXI. pag. 303. Con-
 fer. interpretatio Germanica p. 271. Inferatur
 Lippi nomen in martyrologium historiae na-
 turalis.

LIQUIDAMBRA, i. e. ambra liquida. Bauh. *pin.*
p. 502. B.

LIRIODENDRON. λείριον f. λίριον, lilium. Arbor
lilia ferens.

LINOSYRIS (Chrysanthemum). Osyris f. osiris,
penultima producta. Osyridis, pen. correpta.
Plinio 27, 12. est herba linaria. Duplicata igitur
voce dicitur planta Linnaeo lino similis.

LITHOSPERMUM. Diosc. 3, 158. λιθόσπερμον,
ab λίθος, lapis, σπέρμα, semen, propter
duritiem seminis.

LOCUSTA (Valeriana). Iam Gesner. in *hortis*
German. refert, vocari hanc speciem a non-
nullis locustam, sed ratio cognominandi mihi
nondum innotuit.

LONCHITIS, idis. λογχίτις, ἰδος. Plin. 25, 11.
Penult. nominativus producit, quam casus obli-
qui corripunt. λόγχη, ης est lancea. Ergo
herba hastata, eo quod folia instar lanceae in
acutum desinant.

LOPHANTHUS. (Hyssopus). Haud scio, an ex
λόφος, cervix, et ἄνθος, nomen sit coagmen-
tatum. Potest esse, vt floris magni labium
superius ad latus directum cognominandi ratio-
nem praebuerit.

LORANTHUS, videtur ex λῶρον, quod et lorum,
et diadema denotat, confictum.

LUFFA (Momordica). nomen Arabicum, quod
ex Aegypto evulgavit Veslingius in annotat.
ad Prosp. Alpin. p. 199.

LUNA-

LUNARIA. Recentioribus ita dicta a foliis lunae crescentis modo falcatis. Bauh. *pin.* 354.

LUPINUS, produc. penult. Sic Horat. *epist.* 1, 7. *Nec tamen ignorat, quod distent aera lupinis.* Q. Seren. 85: *Aut acido Baccho miscebis farva* (i. e. farinam) *lupini.*

LUPULUS (Humulus); recentiorum vox, pro lupo salictario Plinii, pen. corripit, quia diminutivum est, vt annulus, hortulus.

LUTEOLA (Reseda) a luteo colore, quem inde panni trahunt.

LYCHNIS, idis. corripitur. *λυχνίς* olim planta coronaria.

LYCIUM, succus ex arbore spinosa Lycia excoctus. Penult. corripit. quia nomen ei inde, quod in Lycia frequentissime id genus arboris nascatur, vt ex Dioscor. 1, 132. constat.

LYCOCTONUM, i. *λυκόκτονον*, i. e. aconitum, quod lupos strangulat. Diosc. 4, 76. Corripit penultimam.

LYCOPERDON, nescio qui primus fecerit ex *λύκος*, lupo, et *πέδω*, pedo. Stercus lupi.

LYCOPERSICUM, *λύκος*, lupo. Luporum persicum; persicum lupulinum. Galenus hoc nomine vsus scribitur Anguillaræ; equidem locum non inveni.

LYCOPodium, i. *λύκος*, lupo, *πούς*, pes. Dubito, an vetustum nomen sit. *λυκόποδες* quidem dicebantur tyrannorum satellites, de qui-

bus Suidas. Musco nomen datum est, quod rami, praesertim extremitates eorum, pedem lupinum imitari videantur, Dillenio teste p. 441.

LYCOPSIS, idis. F. corripit casus obliquos, λύκοψις. A Dioscor. Plinioque inter anchusarum genera refertur.

LYCOPUS, idem quod lycopodium. Lycopodis pen. corripit. Sic in ceteris, quae derivantur a ποῦς; sic tripus, tripodis, tetrapus, tetrapodis, polypus, polypodis, etsi dicatur etiam polypi.

LYGEUM. Corripitur. Loeffling *itinerar.* p. 285. (p. 366): lygeum nominavi synonymo veteri Athenaei, quod derivatum fuit a graeco λύγος, vimen, virga. Haecenus Loeffling. In Hispania usum fere *Stipae tenaciss.* habet. Lygus, i. etiam Plinio 24, 9. frutex est.

LYSIMACHIA, penult. reddit communem, et brevem quidem, quia Dioscor. 4, 3. λυσιμάχιον appellat; longam autem, quia Hesychius λυσιμάχιον vocat βοτάνην. Sed de vrbe et planta Lysimachia prolixius agit Labbeus in *Analectis profodicis*. Haecenus Borrichius. Herba retinet nomen a Lysimacho, Thraciae rege, Alexandri comite, qui eam invenit, Plinio auctore 25. sect. 35. p. 370, vbi conf. Harduinus.

LYTHRUM.

LYTHRUM. Species huius generis, quae Salicaria cognominatur, olim ad lysimachias a botanicis referebatur, a quibus cum Linnaeus se iungebat, novo generi imposuit nomen, quod iam Dioscoridis aetate fuit synonymum lysimachiae. Conf. 4, 3. p. 246. At cum Dioscoridi scribitur λύτρον, absit adspiratio, quam temere indidit Linnaeus. Λύτρον vero est cruor.

MACROCNEMUM, nomen novum, fictum e μακρός, longus, prolixus, et κνήμη, tibia, quasi tu dicas longas tibias habens. Ex eodem fonte derivatur *polycnemum*. Vtrumque producit.

MAHALEB (Prunus), nomen Arabicum apud Serapionem, quod quidam macalep scribunt.

MAHERNIA. Cum hoc genus Hermanniae admodum affine sit, et solis fere nectariis distinguitur, imposuit Linnaeus illi nomen quidem *hermanniae*, sed transpositis litteris, quam nominis rationem ab ipso Linnaeo audivi.

MAIORANA (Origanum), recentiorum vox, cuius nomen alii a maro Dioscoridis deducunt, alii ex eo, quod maiori cura colatur, quam ceterae plantae. Penultimam producet per analogiam, ut oppidanus, rusticanus, fontanus, urbanus, cet. **BORRICH.** Iam Myrepsus *de antidotis* cap. 491. habet μαγγυράνα. Conf. Du Cange.

MALACHRA, ae. Plin. 12, 9. arbor in Bactriana regione, fructu caprifici.

MALACODENDRON. μαλακός, mollis; δένδρον, arbor.

MALACOIDES (Geranium et Malope), ex μαλακός, mollis, et εἶδος, facies, forma, quasi herba mollis, atque Lobelio *adversar.* p. 297. illa geranii species dicitur mollicella tota, cauliculis et foliis. Sic alia composita: δυσειδής, deformis, μονειδής, vniformis. Penultima producenda propter diphthongum ει.

MALOPE, es. F. Plin. 20, 21. μαλόπη, itaque corripitur.

MALVA, ae. nomen vetustum, Graecis μαλάχη, vtrumque a mollitie vocabulum factum. De etymo conf. Ruellius p. 75.

MALVAVISCUS (Hibiscus), nomen Apuleii. Videtur a malva et ibiscus deductum nomen. Conf. Ruellius p. 572. Sed potest esse ex viscum, cum nomen sit plantae glutinosae, quae vulgo etiam *guimalva*, inde officinis *bimalva* et *bismalva*, dicta est.

MAMMEA. Ex voce americana Mammei, qua vsus est Plumier, fecit Linnaeus novum hoc nomen, cum fructus maximi formam habeant mammillarem, cuiusmodi vocabula *quasi modo genita*, vel per transformationem sensualem facta, vocare solebat. Conf. *Phil. bot.* p. 163. *Critica bot.* p. 113.

MANCI-

MANCINELLA (Hippomanes) nomen Americanum.

MANDRAGORA (Atropa) penult. corrip. Columella X, 20: *Mandragorae pariat flores, moestamque cicutam.* Graecis ὁ μανδραγόρας, genere masculino. Latini abiecerunt litteram ultimam, sicut e Σωσίας fecerunt Sofia; iidemque genus mutarunt. Attamen recentiores quidam, ut Cordus, Matthiolus, scripserunt *mandragoras*. Columella vocavit plantam *semihominem*, et iam Pythagoras ἀνδρωπομόρφου, quo vetustas fabulae de radice formam humanam utcumque referente probatur. Est mihi dissertatio philologica de *Mandragora*, praeside J. Thomasio. Lipsiae 1671, sed vix quidquam inest, quod legere operae pretium sit. Conf. Salmas. de homon. p. 65.

MANGIFERA. Fructus huius arboris edulis, cuius tanta est varietas, quanta nobis pomorum, dicitur in India mangas, quem bene delineavit Meister in *Indian. Lustgärtner* p. 82. Sed *mangas tangas* fructus est alius arboris.

MARISCUS, i. M. (Schoenus), iam Plin. 21, 17. iunci genus.

MARRUBIUM. Plin. 20, 22: *marrubium*, quod Graeci *prafium* vocant.

MARTAGON (Lilium). Matthiol. in Dioscor. p. 600 et 601. auctor est, herbam ita a chemistis esse nominatam; quid autem sibi voluerint

rint chemistae cum hac liliorum specie, atque vnde ipsi nomen deduxerint, ignoro.

MARUM (Teucrium). Plin. passim. Graecis μάρον.

MASTICHE, es. F. corripitur. Lacrima, quam lentiscus arbor sudat. Inde *mastichinus*, a, um, penult. correpta. Apud Palladium est oleum mastichinum. Sic Lin. *Thymus mastichina*, mastichen redolens. Sed *mastix*, flagellum, scutica, est M. et habet *mastigis*, pen. producta; a verbo *μασιγῶω* s. *μασιζω*, flagello. At Q. Serenus formavit *mastix* vel *mastyx*, *mastyhis*, vt versui conveniret, cuius conferantur interpretes.

MATRICARIA. Ruellius p. 568: ita dictam putaverim, quod mulieribus vteri causariis, et strangulationi vulvae oportunis suo viroso odore medeatur. Eadem dicitur parthenium.

MAUROCENIA (Cassine). *Hort. Cliffort.* p. 108: „dixi arbusculam hanc apud Mauros nascentem semper virentemque a senatore Veneto „Joh. Franc. Mauroceno, qui hortum splendidissimum plantis rarissimis instruxit Paduae, „eumque cum publico communicare voluit „Antonii Titae laboribus.”

MAX (Phaseolus), nomen Arabicum ex Avicennae libris.

MEDEOLA, nomen a Linnaeo fictum, haud scio, an deminutivum Medae.

MEDI-

MEDICAGO. Produc. medicaginis. Nomen herbae, quae medica (proparoxytonon) dicebatur Graecis et Latinis, sed cum suffixa syllaba *go*, quam recentiores addiderunt. Conf. *Phil. botan.* p. 167.

MEDIUM (Convolvulus et Campanula), non ex *medius*, a, um, s. μέσον, sed μέδιον, ex Media, Plin. 27, 12. et Dioscoridi substantivum est.

MELAMPODIUM. μέλας, niger. ποῦς, pes. Plinio est nigrum hellebori genus.

MELAMPYRUM, μέλας, niger, πυρὸς, triticum. Penult. corripit. Cuius plantae mentio facta est a Plinio ac Theophrasto.

MELANTHIUM, de quo Theophr. Dioscor. ac Plin. A seminis nigredine dictum.

MELASTOMA. μέλας, niger. στόμα, τος, os. A baccis dicta herba, quae comestae labia nigro colore inficiunt. Corripitur. Quae Graeci composuerunt nomina e στόμα, ea desinunt in os, quorum exemplo herba dicenda fuisset melastomos, sed potest esse adiectivum latino more formatum: melastomus, a, um, ut sit melastoma, scilicet planta. Attamen hoc nomen proprie indicat id, quod os nigrum habet, non quod os nigrum reddit. Atqui talia non curant nomenclatores botanici.

MELEAGRIS, idis. F. casus obliqui corripiuntur. Conf. Fritillaria.

MELIA. Dioscoridi μέλια denotat fraxinum, vel arborem aliam foliis itidem pinnatis, quod
nomen

nomen Linnaeus accepit eo consilio, ut effugeret barbarum illud Azedarach, quod huic generi ab antiquioribus datum erat.

MELIANTHUS, nomen descendit a mellis copia, qua abundant flores melianthi maioris, e quibus mel destillat.

MELICA, corripit mediam. Apud veteres non occurrit nomen, quod Italis in usu est, quibus hodieque frumentum turcicum dicitur *melica*, *meliga* et *melliga*. Verisimile est, esse ab helimos vel melinos, quae Theophrasto sunt synonyma panici. Conf. Ruellius pag. 322.

MELILOTUS (Trifolium). Dioscoridi 3, 48. *μελίλωτες*. Pen. produc. Ovid. *fast.* 4: *Pars thyma, pars rorem, pars meliloton amat.*

MELISSA, ae. *μέλισσα* est apis. Herba itaque ita vocatur, cuius flores apibus sunt gratissimi. Sine idonea auctoritate.

MELITTIS. In *Horto Cliff.* falso perhibet Linnaeus, nomina melittis ac melissa Plinio esse synonyma. Namque neutro is quidem usus est. Sed apis, *μέλισσα*, dicitur Attice *μέλιττα*. Melittis nusquam occurrit.

MELO, melonis. M. Pallad. 4, 9, 6. penultimam producendam opinor, consentientibus Stephano et Gesnero in Lexico Fabri. Ille quidem in *thes. gr. ling.* 2. p. 1639. melones, ait, quasi *μήλωνες*, a mali figura. Sed Borrichius pen. corripit, ob omicron, inquit, quod vel *μηλοπέπων*

λοπέπων ostenderit apud Galenum *de aliment. facultat.* 2. et apud Dioscoridem.

MELOCHIA. Ex moluchi Arabum, quod nomen prodidit Rauwolf. factum esse exillimo. Primus qui melochiam inde fecerit, fuit, ni fallor, Prosp. Alpin. p. 45. conf. ibidem Vesling. p. 188. Apud Avicennam legitur maluchia.

MELONGENA (Solanum), quod nomen vel ex codicibus Arabum innotuit, vel ortum est ex malensana, quasi mala insana; quo nomine fructus huius herbae vocatur. Conf. Ruellius p. 441. Scribitur etiam malozeno. Apud Myrepsum *de drogatis* cap. 89. legitur μελιτζάνιον. Bauh. *hist. plant.* 3. p. 619. refert, de melongena passim sermonem esse Avicennae et Averrhoi, quorum libros consulant, quibus licet. Salmas. *hyl. iatr.* pag. 65. confirmat, esse ex Arabico Bedengian. Vulgo penultima producitur, quod saltem iis liceat, qui partem extremam vocis melongenae ab *insana* derivant. Denique *insanae* iam veteribus dictae sunt complures herbae. Sic hyoscyamus dicebatur Latinis Insana, i. e. vt Plinius 25, 4. loquitur, gignens insaniam. Q. Serenus 367: *Et quae vulgari sermone Insana vocatur Graecus hyoscyamum propria scit dicere lingua.* Deinde vites triferas ob id insanas vocabant, quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia florent, Plinio ita referente 16, 27.

p. 20. Conf. quae a nobis annotata sunt ad Aristotel. *auscult. mirabil.* p. 346.

MELOPEPO (Cucurbita), melopeponis. *μηλοπέπων*. Omnes casus corripunt penultimam, ut canonis, iconis, Lacedaemonis, cet. Hesychius habet accusativum singular. *μηλοπέποναι*, et Plin. accusat. plur. melopeponas.

MELOTHRIA. Veteres vero melothron dixerunt. Sic enim Plin. 21, 9. p. 242. Theophr. ac Dioscor. *μηλωθρόν*, ideoque media syllaba vocis melothron produci debet. In plerisque Hesychii editionibus male legitur *μελοθρόν*, quod recte repudiat Gorraeus in *definit. medicis* p. 402.

MEMECYLON, i. N. Plin. 15, 24. p. 750. Graecis *μεμήκυλον*, vel *μεμέκυλον* vel *μιμαίκυλον*, nam variant codices. Ultimum approbat Stephanus. In omnibus vero corripitur pen.

MENAIIS, idis. F. pen. corr. Plinio 24, 17. est herba magica serpentium ictus sanans.

MENISPERMUM. Nomen recens. *μήνη*, luna. *σπέρμα*, semen, cuius a similitudine herba nomen traxit; Tournefortio auctore.

MENTHA, ae, et menta, vtrumque, sed hoc in plerisque libris. Herba appellata dicitur, vel a *μίνθη* Graecorum, vel quod suo odore mentem feriat.

MENYANTHES, ae. *μηνυανθές*, eos, mensiflora, ut Gaza vertit apud Theophr. *hist. plant.* 4, 11. ubi tamen et aliter scriptum legitur. *μήν*, *μηνός*, mensis.

menfis. Bodæus ad Theophr. p. 456. *μινυανθῆς* scribendum esse contendit, auctoritate Hesychii, Galeni atque imprimis Nicandri, apud quem *Theriac.* 522. *μινυανθῆς* scribendum ratio carminis dicitur. Ita censet etiam Gorraeus, qui ad l. l. annotavit haec p. 91: nomen non ἀπὸ τοῦ μινύειν, quod significat ostendere, quasi flore suo se indicet; neque enim id fert ratio carminis; errant propterea qui Latine menyantes scribunt; sed ἀπὸ τοῦ μινύου, hoc est a minyo. Flores enim illi purpurei sunt. Haftenus Gorraeus. Etiam apud Plin. 21, 9. legitur minyanthes. Bodæus l. l. varias attulit coniecturas, cur ita dicta sit herba.

MERCURIALIS, pen. produc. Q. Serenus 620: *Mercurialis item capitur communiter herba.* Loca veterum medicorum de hac herba collecta sunt a viris doctis ad Q. Seren. 520. inter Burmanni *poetas minor.* 2. p. 293.

MESEMBRYANTHEMUM. Olim tertia syllaba habebat i, non y; ex *μεσημβρία*, merities, ἄνθος, flos. Sed iuvat adscribere, quae Dillenius *h. Eltham.* p. 225. qui de hoc herbarum genere optime meruit, de huius nominis confectione memoriae prodidit. “A similitudine, „quae inter ficus Indiae vulgo dictae, et quarundam huius generis specierum fructus intercedit, Ficoidis nomen primus imposuit „P. Hermannus in *horti Lugdun. Batav. catalogo*, cui non tantum nomen, sed et multarum

„rum huius generis specierum notitiam debe-
 „mus. Non longe post Jac. Breynius in *Pro-*
 „*dromo Alt.* p. 67. mesembrianthemum intro-
 „duxit nomen, postquam hoc genus plantas
 „in *Centur. rar. plant.* Chrysanthema aizoidea,
 „in *prodromo primo* vero Chrysanthemo simi-
 „les vocasset. Notat enim in dicto prodromo,
 „plantas esse heteroclitas, kali florido repenti
 „aizoidi Neapolitano Col. P. 2. [Linn. *Me-*
 „*semp. nodiflor.*] cognatas, quae nullam,
 „praeter floris aliquam similitudinem, cum
 „chrysanthemis affinitatem habeant. Itaque in
 „prodromo secundo audacius fecit, et novo
 „generi, cuius notas dat, novum tribuit no-
 „men, mesembrianthemi videlicet, seu floris
 „meridiani, quoniam, ut ipse loquitur, ple-
 „rarumque huius generis specierum flores,
 „medio die sole illustrato, sese aperire obser-
 „vantur. — — At Dillenius ipse nisi nomen,
 „tamen significatum mutavit. Equidem, in-
 „quit, in vno mesembryanthemi genere ac-
 „quiesco, scribendo id per y, ut alius sensus
 „et derivatio emergat. Flos nempe, cui
 „embryo est in medio; quod licet innumeris
 „aliis plantis contingat, non tamen id eodem
 „modo, ac in hoc genere fit, ut nempe flos
 „non tam inhaereat summo fructui, quam ab
 „ipsum capite seu parte superiore arcte perfo-
 „retur, et tam tenaciter medio embryoni
 „(quod ad eius augmentum ex vasculi circulo
 „vel annuli iuxta calycem vestigio apparet)
 „circumnascatur, ut absque laceratione in ple-
 „risque

„risque speciebus avelli nequeat.” Haftenus Dillenius, cuius ex sententia nomen compositum est ex μέσος, medius, et ἔμβρυον. Linnaeus quidem de hac nominis fabricatione haec: “nomen mesembryanthemi e tribus verbis confectum, et fere sesquipedale retineo, cum quodammodo excusari queat, cumque synonyma meliora non prostant. Ignota fuit prorsus haec familia veteribus Graecis, Romanis et Arabibus; nec recentiori aevo prodiit ante Hermanni et Breynii tempora; iam vero in omni horto tam vulgata, ut vix horti nomen mereatur, qui non mesembryanthema alat.” *Hort. Cliffort.* p. 221.

MESPILUS, i. F. μέσπιλον et μεσπίλη, cuius de cura conf. Pallad. qui lib. 14, 106. pen. corripit: *Mespilus admissio germine tuta subit.*

METOPIMUM (Rhus) Plinio est olei genus ex amaris amygdalis.

MEZEREUM (Daphne). Ruellius p. 656: “officinae, quae barbarorum vocabulis sunt addictae, mezereon, quasi lethalem malunt nominare, siquidem folia amara, gustata linguam acriter mordent, faucesque ac guttur vellicatu lae cessunt.”

MICROCOS. Credendum est Linnaeo *phil. bot.* p. 187. coagmentatum esse nomen ex μικρός, parvus, et κόκκος, granum; quod si est, debuit dici micrococcus, quem ad modum dicitur tricoccus, i.

MICROPUS, ex μικρὸς et ποῦς, pes, Linnaeo auctore *phil. bot.* 180. micropodis. Omnes casus corripuntur, sicut coronopus.

MILLEFOLIUM (Achillaea), nomen antiquum. Plin. 24, 16. μυριόφυλλον. Q. Serenus 101: *Herbaque cum sevo foliis de mille vocata.*

MIMOSA. Nomen iam ante Linnaeum in usu fuit, a mimo, inquit Tournef. cuius motus imitari videtur herba. Producitur.

MIMULUS, i. Plinio 18, 28. p. 136. herba est mimulus dicta, cuius alibi nulla mentio. Linnaeus quidem non dubitavit derivare a mimus.

MIMUSOPS. *Phil. bot.* p. 178. derivatur a μιμῶ, oos, simia, et ὄψις, aspectus, facies. Recens nomen.

MIRABILIS. Etſi adiectivum est, tamen non ausus est Linnaeus mutare nomen, propter antiquam auctoritatem, et quia planta re vera mirabilis est, cum nux fiat ex nectario indurato.

MITELLA, a fructus forma, quae mitram exiguan seu pileum episcopalem aemulatur. **TOURNEF.**

MITRA (Helvella), ae. vocabulum barbarum, sed antiquum, quo capitis ornamentum aut pileus significatur.

MNIUM. Graecis μνιον, ou, muscus s. alga est, quod nomen primus Dillenius botanicae intulit.

MOLLUGO. produc. sed molluginis, corripit.
Plin. 20, 10.

MOLUCCELLA. Linnaeus molluccae, quod nomen iam diu habuerat herba ex insulis Mollucis allata, deminutivum sua sponte substituit.

MOLY (Allium), molyos. N. Plin. 25, 4. Conf. Vossii *etymol.*

MOMORDICA, nomen mediæ ævi, ex præterito verbi *mordeo* fictum, a seminibus quasi masticatis, Linnaeo teste *philos. bot.* p. 169. Pen. corripit. sicut rusticus, mordicus.

MONORCHIS, is. F. Orchis quidem Plinio herba est, monorchis autem nulli veterum dicta est. In *Hippiatricis* sunt *μονόρχεις ἵπποι*, equi, qui unicum tantum habent testiculum.

MONOTROPA. Nomen a Linnaeo impositum. *μόνοτροπος*, solitarius, caelebs. Pen. corrip.

MORGSANA (Zygophyllum), quo de nomine nihil exploratum habeo, nisi quod refert Pluken. esse herbam *morgsani* Syrorum.

MORAEA. Nomen traxit a Joh. Moræo, affessore, medicinae apud Fahlunenses in Suecia doctore, qui, ni fallor, affinitate coniunctus erat cum Linnaeo, qui nomen primus botanicae intulit. Conf. Thunbergii *diff. de Moræa*. Falso itaque perhibuit vener. Böhmer, esse nomen Roberti More, Angli, qui Lusitaniam peragravit plantasque conquistavit, sed edidit nihil.

MORIO (Orchis), morio, onis; pen. producta.
Plinio 21, 31. herba soporifera.

MOSCHATA nux, quae aliis *muscata*, *μοσχοκόριον*. “Nomen ei ab odore, qui tantillum ad
„moschi similitudinem accedit. Primi vocis
„natales, quantum constat, ab Aëtio deducti
„sunt, cui *μόσχατα* placuit in suffimento
„odorifero. Quod ad penult. in Graecis parum
„praesidii est, cum alia in *ατος, η, penult.*
„corripiant, vt *δυνατός, έμβατός, έλατός,*
„*περατός*; alia producant, vt *θεατός, έρα-*
„*τός, άρατός*, cet. tutius ad analogiam La-
„tinorum pen. producimus, vt *consulatus, fe-*
„*natus, auratus*, cet.” Haec BORRICH. Inde
Adoxa moschatellina, cuius pen. corripienda.

MOSCHEUTOS (Hibiscus). Plin. 21, 4. moscheu-
ton, *μοσχευτόν*, rosae genus est, a suavitate
odoris nomen habens.

MUCEDO, inis (Mucor). Latinis narium pituita,
aliis muccedo. Nominativus producit penult.
quam casus obliqui corripiunt.

MUCOR, oris. M. lanugo, quae situ diutino con-
trahitur. Pen. producit, vt amoris, honoris.

MURINUM (Hordeum). Pen. producendam esse,
vix est, quod moneam.

MUSCARI (Hyacinthus). Appellatur *Muscari*, vel
Muschoromi aut *Muscuvimi*, ob insignem odoris
suavitatem, qui ad eorum pastillorum fragran-
tiam, quos ex benjuin aliisque odoratis parare
solent, quodammodo accedere videtur; ean-
dem

dem ob caussam nonnulli etiam *Muschio greco* vocant. Haec Clusius *plant. rar.* p. 179.

MUTELLINA (Phellandrium), ita dicitur vulgo in Alpibus, nomine sc. a *Mutri*, vel *Muttern* dicto, Gesnero teste in hortis German. Sunt qui mutrinam nominent. Haec Bauhin. *hist. plant.* 3, 2. p. 66. Pen. corripitur.

MYAGRUM. Plinio 27, 12, myagros, *μύαγρος*, est herba praetervolantes muscas capiens; ex *μῦς*, mus, et *ἀγρεα*, captura.

MYGINDA. Jaquin. *Stirp. americ. histor.* p. 18: "Nominavi hunc fruticem in honorem Franciscisci a Mygind, consilarii aulici, rei herbariae peritissimi, et horti botanici Viennensis, fautoris egregii."

MYOSOTIS, is, f. myosoton, f. myosota, ae, *μυὸς ὠτίς*, i. e. muris auricula. Plin. 27, 4.

MYOSURUS, pen. produc. i. e. muris cauda, ex *μῦς*, mus, et *οὐρεα*, cauda. Vox auctoritate caret.

MYRICA; mediam producit Virg. *ecl.* 4, 2: *Non omnes arbuta iuvant, humilesque myricae.* Q. Serenus 412: *Sive myrica potens, seu ros cum pane marinus.*

MYRISTICA, pen. corr. *μυριστικός*, odor. *μύρον*, unguentum.

MYROBALANUS, ex *μύρον*, unguentum, et *βάλανος*, glans. Pen. corripit. Martial. 14, 157. *Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus, Hoc ex unguento constat, et ex balano.*

MYRRHA, ae. F. non myrra, non sine adspiratione; est enim ex Aeolico *μύρρα* pro *σμύρνη*. Myrrhis, idis. F. penult. corripit.

MYRSINITES, ae. (Euphrasia). M. pen. producit. Iam Plinio 26, 8. tithymali genus.

MYRTUS, i. et us. F. De origine nominis conf. Vossii *etymol.*

MYSTAX (Hugonia) est Graecorum *μύσαξ, ακος*, barba superioris labri, circa utrumque labrum proveniens, quod nomen auctores mediæ aevi latinum fecerunt. Ut *μάσαξ, ακος* apud Homerum *α* corruptum habet, ita etiam mystacis penult. corripere debemus. Conf. *lexic. Martini*.

MYXA, ae. (Cordia) veteribus erat mucus et prunorum species, quibus ex lentore mucoso nomen inditum videtur. Hodie *Sebesten* dicuntur officinis. Operae pretium est legere, quae Martinius in *lex. de myxa* habet, quae maxima ex parte excerpta sunt ex Gorraei *definit. medic.* p. 413.

NAIAS, naiadis, pen. corr. Graecis Nympha fontium ac fluminum, Linnaeo herba in mari crescens.

NAMA. Graecis est *νάμα, ακος*, scaturigo, lympha, sed haud scio, an inde sit nomen herbae.

ΝΑΡΑΕΑ

NAPAEA et napea, ae, fontium ac silvarum
Nympha, cuius nomen huic generi Linnaeus
indidit. Pen. produc. Virg. *georg.* 4, 335:
Tende petens pacem et faciles venerare Napeas.

NAPECA (Rhamnus), nomen ex Oriente tra-
ductum. Prosp. Alpino p. 10 et 164. Nabca;
Bellonio itiner. 1, 44. p. 44. Napeca vel
oenoplia. Conf. Bauh. *pin.* p. 477. Bauh. *hist.*
plant. 1, 2. p. 39.

NAPELLUS (Aconitum), sic vocatur a figura napi
in radice apparentis, Martinio consentiente in
Lex. phil. Sine auctoritate veterum.

NARCISSUS. De juvene in hunc florem mutato
Ovid. *met.* 3. fab. 6.

NARDUS, i. F. et Nardum. N. *νάργδος*. Conf.
Martin. *lex.*

NARTHECIUM (Anthericum), *ναρθηκίον*, repo-
sitorium medicamentorum.

NASTURTIUM (Sisymbrium) herba a naribus tor-
quendis, Varrone auctore, dicta apud No-
nium 1, 4. Plin. 19, 8.

NEGUNDO (Acer et Vitex). Nomen Indicum,
quod Acoſta evulgavit. Conf. Bauh. *hist. plant.*
1. p. 184. Imperati *hist. nat.* p. 893.

NELUMBO (Nymphaea), nomen Ceylanicum esse
opinor.

NEPENTHES, is. N. *νηπενθές*, a *πένθος*, luctu,
dictum medicamentum Homericum, oblivio-
nem tristitiae afferens, utique mortalibus omni-

bus propinandum, vt Plinii 25, 2. verbis vtamur. De hoc medicamento frequentia est eorum, qui disputarunt. Conf. Neues Breymisches Magazin 2. p. 271, vbi etiam icon huius plantae. De nomine adscribere iuvat verba Linnaei *hort. Cliff.* p. 431: “Assumsi „synonymon Breynii, cum enim, si haec „non Helenae nepenthes, certe Botanicis omnibus erit. Quis Botanicorum longissimo itinere profectus, si mirabilem hanc plantam „reperiret, non admiratione repareretur, totus „attonitus, praeteritorum malorum oblitus, „mirificam creatoris manum dum obstupescens „adspiceret?”

NEPETA, ae. penult. corr. Q. Serenus versu 653. p. 317: *Aut molles nepetae, aut rutae, quaecunque bibentur.*

NEPHELIUM, est herbae nomen apud Apulei. *de herbis.* c. 36.

NERIUM, iam Plinio 24, 11. dictum.

NEURADA, deducitur *phil. bot.* p. 183. a νεύρα, nervus. Pen. corripendam puto.

NIGELLA, eadem veteribus, quae melanthium. Nigellus, a, um. *Apul.* 75: *herba floribus nigellis.* Liceat data occasione ad nomen Germanicum explicandum, quod facere possit, addere. Dicitur nostratibus Jungfer s. Braut in Haaren, atque facile cuique intelligitur, nomen esse deductum ab involucro folioso, quo flores eleganter cincti sunt. Sed iam Longobardis

gobardis vocabantur virgines *in capillo* seu *in capillis* filiae innuptae, atque hocce nomen herbae inditum esse videtur, de quo conf. Giannone *bürgerliche Geschichte des Königr. Neapel.* I. pag. 393. et p. 489.

NITRARIA, Latinis locus est, vbi nitrum invenitur. Est iis autem nitrum, noster sal alcalinus mineralis. Nitrum nostrum recentioris inventionis est.

NOLANA, videtur cognominata a *nola*, i. e. tintinnabulo, quod corolla sit campanulata. Produci-
ducitur.

NOSTOC (Tremella). A Paracelso hoc nomen nostra ex lingua evulgatum, vulgo refertur. Equidem originem nominis coniectura non adsequor. Hodie autem satis constat, non esse Tremellam, neque meteorum, quod vulgo stella cadens dicitur, sed intestina ranarum, quae anseres mandendo comminuerunt et evomuerunt, quod recte iam edocuit Merrett in *pinace rer. natur. Britan.* p. m. 219. atque nuper comprobavit Persoon in *Voigts neuem Magazin für Naturkunde.* 1, 2. S. 56. Qui veteres de hac re sententias requirit, legat Geoffroy *Fortsetzung der Mater. med.* 4. p. 72. et von Hohberg *georgica curiosa* 2, 2. p. 36.

NUGA (Guilandina). Huius arboris fructus in India vulgo vocantur nugae silvarum. Inde Linnaeus nomen deduxit, etsi Latinis nomen numero defectivum sit, nec singulare reperitur.

NYCTANTHES. νύξ, nox. Lin. *hort. Cliff.* p. 5:
 „Species huius generis omnes flores suos stel-
 „lae instar radiantes circa vesperam expan-
 „dunt, per noctem albi nitent, suaveolentissi-
 „moque odore superbiunt, mox autem oriente
 „sole ornamenta haec gratissima deponunt,
 „deiciunt, eoque terram adspargunt, vnde
 „apud peregrinatores nomine arborum tristium
 „veniunt. Nos nyctanthen seu noctis florem
 „diximus.”

NYCTELEA (Ellisia). Nyctelius, a, um, quod
 ad Bacchum pertinet, bacchicus, a, um.
 Nyctelia, orum, erant Bacchi sacra nocturna,
 a νύξ et τελειν, quod noctu perficiebantur.
 Quid autem herba habeat commune cum
 Baccho, nondum mihi exploratum est.

NYMPHAEA. Iam Plinio nomen herbae nascentis
 in paludibus et lacubus.

NYSSA. Linnaeo dicta a Nyssa, Nympha, quia
 sit herba aquatica. At Nympha, quam cogi-
 tavit, non Nyssa, sed *Nysa* scribitur. Videtis
 Hygini *fab.* 182. p. 301.

OBOLARIA. Ita dicta, inquit *H. Cliff.* p. 323.
 ob convenientiam foliorum cum figura obolo-
 rum, praesertim Ruthenicorum.

OCHNA, ae. ὄχνη Graecis est pyrum silvestre.

OCHRUS, i. ὄχρος Theophrasto legumen, Lati-
 nis ervilia.

Ocy-

OCYUM. Rectius ocimum, nam graece ὄκιμον.
Pen. corr. Q. Seren. 441: *Ocimum praeterea,
bulbive linuntur amari.*

ODONTITES, is. (Euphrasia), herba, quae den-
tium dolori medetur Plin. 27, 12. ὀδούς,
ὀδόντος, dens. Pen. produc.

OENANTHE, es. apud Theophr. et Plinium.
οἶνος, vinum, ἄνθος, flos; quod floreat cum
vite, vel quod flos odore et colore florem vitis
aemuletur. TOURNEF.

OENOPLIA (Rhamnus). Priorem nominis par-
tem quilibet agnoscit, οἶνος, vinum; postero-
rem equidem extricare nequeo. Num ortum
ex Oenopia, quod radicis nomen fuisse dici-
tur Calepino? οἰνωπός, η, ον, qui vinei colo-
ris est, qui οἴνου ὄπα habet. Oenopia legi-
tur iam apud Bellonium.

OENOTHERA. Plinio oenotheras. οἰνοθήρας, q.
d. vini venator. Θήρα, venatio.

OLAX. ὄλαξ, αχος, sulcus. Casus obliqui cor-
ripiuntur, vti mystacis. Causa nominis mihi
nondum cognita.

OLEANDER, i. (Nerium). Nomen hybridum ab
Anguillara profectum.

OLIBANUM officinarum, seu thus. Dioscor. λί-
βανος. Sic dicitur Isidoro 17, 8. a Libano
monte, vbi copiose legitur, quamquam de
origine vocis alia mens sit Vossio in *etymol.*
Quidquid horum fuerit, Ausonius *Idyll.* 5, 98.
eo respexit: *Florum spirat odor, Libani seu
montis*

montis honor, thus. Penult. autem corripit, non solum ob hunc Aufonii locum, sed ob Graeci quoque poetae auctoritatem apud Athen. 3, 11. BORRICH.

OLUSATRUM (Smyrniium) pen. longa. Ideo dicitur, quod folia habeat subnigra; ideo Columella 10, 123. *pullum olus* appellat. Quidam separatim scribunt *olus atrum*. Sed compositum esse indicat Scribon. 195. *Olusatris radix*, quo Genitivo etiam utitur Plinius. Sed *oleris atris* Columella.

OLYRA, ὄλυρα. Dioscoridi ac Plin. frumenti genus. Media corripitur, Gesnero teste in Lexicis, attamen a Grammaticis ὄλυρα nominatim refertur ad exempla, in quibus υ ante ρ, contra regulam, producitur. Conf. E. Sidelmanni *profodia Graecorum* p. 1023, quae adiuncta est Dinneri *epithetorum graecorum farragini*. ed. 1614. 8.

OMPHALEA, ae. Ut evitaret Brownii nomen Omphalandria, hoc fecit Linnaeus, quod Omphales, reginae Lydiae, cui Hercules serviit, herbam denotare videtur. Sed est herba quaedam dicta Dioscoridi ὀμφαλόκαρπος, ab ὀμφαλός, quasi fructum umbilicatum ferens. Potest fieri, ut eo etiam respiciat nomen Linnaeanum.

OMPHALODES (Cynoglossum). ὀμφαλώδης est umbilicaris, cuius pen. produc. Nomen iam olim anatomicis consuetum, non botanicis, nuper dederunt herbae, cuius capsulae, inquit Tournef., umbilicatae sunt.

ONOBRYCHIS, is. (Hedysarum et Astragalus).

ὄνοβρυχίς, pen. corr. ὄνος, asinus, βρυχή, ruditus, a βρύχω, mugio. Antiquum herbae nomen.

ONOCLEA, ae. ὀνόκλαια Dioscor. 4, 25. pen. produc. ὄνος, asinus, κλειός, gloria.

ONONIS, idis, accus. ononida. ὄνωνις, herba quae et ἀνωνις dicitur Dioscoridi, quod asinos, ὄνους, sese terentes ad illum scabentesque iuuet; complures quoque sic appellari herbam tradiderunt, quod in ea sese volutantes, spinis eius dorsum libenter affricent et scabant. Haec Ruellius p. 84. ex Phocione. O medium producitur, sed casus obliqui corripunt penultimam.

ONOPORDUM, i. ex ὄνος, asinus, et πέρδω, pedo, quasi crepitus asini. Plin. 27, 12: *onopordum si comederint asini, crepitus reddere dicuntur.*

ONOSMA, atis. Pen. corrip. ab ὄνου ὀσμῆ dicta, i. e. ab asini odore. Plin. 26, 11.

OPHIØXYLON. Ex ὄφεις, serpens, ξύλον, lignum. Scilicet valet contra ictus serpentium. Nomen novum.

OPHIØGLOSSUM. ὄφιογλωσσον, herba a lingua serpentina appellata, sed recentioribus.

OPHIØRRHIZA, novum nomen ex ὄφεις, serpens, et ῥίζα, radix. Pen. producitur, sicut glycyrrhiza.

OPHYRS, ydis. F. pen. corrip. Plin. 26, 15.

OPOPANAX (Pastinaca), opopanacis. Vbique pen. corrip., quia prima panacis corripitur. Lucret. 4: *Exspirant acrem panaces, absinthia tetra.* Ὀποπᾶνάξ ex ὄπος, succus, et πᾶναξ, ideoque succus panacis. Nomen antiquum.

OPULUS, i. media corrip. De arbore conf. Columella.

OPUNTIA (Cactus). Circa Opuntem Boeotiae oppidum herbulam nasci, scribit Theophr. *hist.* 1, 12. quae ex foliis radicem dimittat. Indeque recentiores Opuntiae nomen huic speciei dederunt. TOURNEF.

ORCHIS, is, orchem, orche, orches, orchium. Itaque minus recte quidam: orchides, orchidum. ὄρχις, ὄρχεως, testiculus. Plin. 26, 10. p. 405: *herba gemina radice, testiculis simili.*

ORELLANA (Bixa), produc. sed de huius nominis origine videtur quae a nobis disputata sunt in *Waarenkunde* 1. p. 213.

ORESELINUM (Athamanta), penult. produc. Plin. 19, 8. et 20, 11. ὄρεοσέλινον Dioscor. 3, 69. ὄρος, mons, collis. σέλινον, apium.

ORIGANUM, pen. corrip. ὀρείγανον. Q. Sereno 909. scribitur origanus herba: *Cumque hoc assumi debeat origanus herba.*

ORNITHOGALUM pen. corrip. ὄρνις, avis, γάλα, lac, ergo lac avium, propter lacteum colorem, qui in flore nitet, similem ei, qui in
alis

alis aut ovis gallinarum observatur. Bauh.
pin. p. 69.

ORNUS, i. F. Virg. *georg.* 2, III: *Nascuntur;
steriles saxosis montibus orni.*

OROBANCHE, es. F. ervi angina, herba strangu-
lans et enecans ervum et legumina. Plin. *pas-
sim.* ὄροβος, ervum, ἀγχω, strangulo.

OROBUS, i. ὄροβος. Corripit penultimam. Dio-
scor. 2, 100.

ORONTIUM. Auctores antiquiores solent nomi-
nare orontium Archigenis, (de quo Haller.
bibl. bot. 1. p. 102), quasi aurantium, quod
auriginem morbum levet. Est vero *aurigo*
morbus regius a colore auri dicta, quem bilis
per totum corpus diffusa repraesentat. Conf.
Bauh. *pin.* p. 212.

ORVALA (Lamium) ex Gallorum *orvale*, cuius
originem inquirant alii.

ORYZA, ae. ὀρύζα, mediam producit. Horat.
sat. 2, 3, 155: *Tu cessas? age dum, sume
hoc ptisanarium oryzae.*

OSMITES, ae, ὀσμίτης, cuius mentio est apud
Apulej. *de herbis* c. 90. pen. produc.

OSMUNDA, ae. Sine controversia est antiquissi-
mum nomen Germanicum, quod olim laepius,
quam nostro aevo, nomen fuit virorum, *Os-
mundus*, compositum ex *Mund*, i. e. vir for-
tis s. protector. patronus, quod superest in
Sigismund, *Cunimund*, *Faramund*; atque ex
Os, i. e. *Haus*, domus, domicilium, vnde
Osbrand,

Osbrand, Oswald, Oswin, cet. Conf. Wiarda über deutsche Vornamen und Geschlechtsnamen. Berlin 1800. 8. p. 44 et 55. Non filicem tantum, sed etiam viciam sepium Osmundam dictam esse, constat; vicia quidem Chabraeo p. 147. temere dicitur *os mundi*. Denique notatu dignum est, plura nomina propria Germanorum herbis imposita esse, quo modo chenopodii species dicitur *bonus Henricus*, quae nostratibus est guter Heinrich. Nec Houttuyn audiam, qui herbam ita dictam ait, quod os purget, quasi dicas *os-munda*.

OSSEFRAGUM (Anthericum) corripit penultimam, sicut Saxifraga. Lucret. 5, 1078: *Accipitres atque ossifragae, mergique marinis.*

OSTEOSPERMUM. Nomen recens ex *σπέρμα*, semen, et *ὄσεν*, ου, ossis.

OSTRUTHIUM (Imperatoria). Etiam hocce nomen vere Germanicum esse existimo, ex *Os* et *Trud*, i. e. dilectus s. fidelis, compositum, vnde habemus *Truda, Drotte, Trotwin, Gerdrut, cet.* Optime itaque convenit id nomen in herbam, cuius vires veteres tantopere iactant. Conf. quae annotavimus modo ad v. *Osmunda*, et quem ibi laudavimus, Wiarda p. 51. Antiquiores scripserunt nomen sine adspiratione.

OSTRYA (Carpinus), arbor Plin. 13, 21. Theophr. *ὄστυς*.

OSYRIS,

OSYRIS, is. F. herba Plin. 27, 12. f. 88. Dioscoridi 4, 143. p. 294. ὄσυρις, ὄσυριδος. Sed Aegyptiorum deus ὄσιρις. Huius quidem nomen producitur a poetis. Tibullus 1, 8, 29: *Primus aratra manu solerti fecit Osiris.* Alioquin pen. corripienda videatur, cum et *i* et *u* ante *q* raro producantur.

OTHONNA, ae. In *phil. bot.* p. 181. deducitur ab ὀθόννη, linteum, atqui in *Crit. bot.* p. 58. refertur ad vocabula, quae herbae cum lapidibus communia habent. At utrumque falso. Namque ὀθόννα iam Graecis ac Latinis fuit herbae nomen.

OTITES (Cucubalus et Polypodium), ὠτίτης, auricularis. Auctoritate veterum botanicorum caret.

OXALIS, idis. F. Media corripitur. Nomen iam apud Plinium legitur lib. 20, 21. quod recentiores botanici: Royen, Gronovius, Burmannus, Linnaeus isti plantarum generi tribuerunt, quod veteres: Raius, Clusius aliique *Oxys. yos* appellarunt, quod quidem nomen ab ὄξυς, acidus, etiam Plinio 27, 12, usitatum est.

OXYACANTHA (Crataegus), ὄξυάκανθα. ὄξυς, εἶα, ὄ, acutus. ἀκανθα, spina. Diosc. 1, 122. p. 62.

OXYCEDRUS (Juniperus), cedrus acuta. Plin. 13, 5.

OXYCOCCOS (Vaccinium), ὄξυς, acutus. κόκκος, granum. Caret auctoritate veterum.

PADUS, i. *πάδος*, cuius solus Theophr. p. 284. meminit. Alia arbor est padus Plinii 3, 16. cuius nomen dicitur Gallicum, vbi quidam *pades* legunt.

PAEDERIA. Id nomen Linnaeus deduxit a *paedore*, quem redolet.

PAEDEROTA. *Paederos*, *παιδέρωσ*. pen. corrip. Plin. 22, 22. Apulej. c. 104. *Paederotis* vero, *παιδέρωτος*, producenda erit, sicut etiam *paederota*, quod nomen aliqui libri veteres habent. Hoc substituit Linnaeus nomini *Bonarotae*, quod obtulerat Micheli. Conf. Böhmer p. 54. Mutationis causam, quam desideravit Scopoli *flora Carniol.* ed. 2. p. 22. edocuit Lin. iam in *Crit. botan.* p. 70 et 72.

PALIURUS (Rhamnus), *παλιούρος*, Virg. *eclog.* 5, 39: *Carduus et spinis surgit paliurus acutis.*

PANACES, is. N. (Heraclium). *πάνακες*, pen. correpta. Dicitur Dioscoridi aliisque *παναχ*. F. *panacis*, pen. correpta, vel *panacea*, ae, *πανάκεια*, pen. longa, dicta *ἀπὸ τοῦ πάντα ἀκεῖν*, quod omnia sanet. Virg. *aen.* 12, 419: *Ambrosiae succos et odoriferam panaceam.*

PANCRATIUM, *παγκράτιον*, athletici certaminis genus, a *κρατέω*, vinco, et *πᾶν*, omne, quod advocatis omnibus corporis viribus, omniumque nervorum contentione transfigitur. Sed est etiam nomen herbae Plin. 20, 8. Apul. c. 42. Dioscor. 2, 168.

PANICUM, i. mediam corripit. Plin. 18, 7: *panicum a paniculis dictum, cacumine languido nutante.*

PAPAVER, mediam producit, sed casus obliqui corripunt penultimam. Virg. georg. 1, 212: *Nec non et lini segetem et cereale papaver.* ibid. 1, 78: *Vrunt Lethaeo perfusa papavera somno.* Q. Serenus 274: *Abtiaco melli iungas agreste papaver.*

PAPAYA (Carica), nomen Indicum.

PAPYRUS, i. F. et papyrum. N. pen. producitur. Recte per y; graece enim est *πάπυρος.*

PARAGUA (Cassine). Nomen patria dedit, quae vulgo Paraguay.

PARALIAS (Euphorbia), *παράλιος* iam Diosc. ac Plinio species tithymali. Male hodie scribitur paralias, cum sit paralius vel paralios.

PARDALIANCHES, is, N. (Doronicum). *πάρδαλις*, pardalis, panthera. *ἀγχω*, strangulo, neco, fauces constringo. Plin. 8, 27. p. 454: *Pantheras perfricata carne aconito (venenum id est) Barbari venantur. Occupat illico fauces earum angor, quare pardalianches id venenum appellavere quidam.* Confer. Schneider ad Nicandri *alexiphar.* p. 91. et quae ipsi disputavimus de isto veneno ad Aristot. *auscult. mirab.* p. 24. Liceat occasione hinc sumpta annotare, pantheram, animal carnivorum, non edere herbas, quam ob rem veneno aliquid admiscendum erat, quod bestiam decipere possit.

Atque haec videtur causa, quare Aristotele auctore, lanam aconiti succo imbutam pantherae obiecerint veteres, vel carnem perfri-
catam aconito.

PARIETARIA, herba iam Apulejo cap. 81. dicta a parietibus, in quibus nascitur. Constantinus Traianum herbam parietariam, ob titulos multos aedibus adscriptos appellare solitus erat, Aurel. Vict. auctore, *epit.* 41, 13. Ammian. Marcell. lib. 27, 3. p. m. 370.

PARIS. Sunt, qui plantam nominent *herbam paris*, ut sit paris casus genitivus, quasi tu dicas, plantam, in qua omnes partes binae sint, aut cuius pars quaelibet parem habeat, sed sunt etiam, qui *herbam Paridis* dicant, quasi nomen traxerit a Paride, Priami filio. Quod si verum est, debemus dicere: *paris*, *paridis*, in accus. *parim* s. *parin* s. *parida*, in ablat. *paride*, semper penultima correpta. Atque tunc nomen est masculinum, neque recte dicitur: *Paris quadrifolia*. Vt cunque se res habet, recens est nomen botanicum, sine auctoritate veterum.

PARNASSIA, a monte Parnasso, in quo Dioscoride 4, 32. teste, graminis species nascitur, quae gramen Parnassi vocatur. **TOURNEF.**

PARONYCHIA, ae. (Illecebrum), herba paronychias fanans, Diosc. 4, 52. *παρωνυχία*. Penultimam producere vult Gesnerus in lexico Fabri, quam tamen ipse corripuit in Thesauro Stephani.

PARTHE-

PARTHENIUM (Matricaria). Nomen a Minerva, conf. Plin. 22, 17. et Diosc. 3, 141.

PASPALUM. *πασπάλος* est Hippocrati milii genus, quod apud Suidam *πασπάλη* vocatur; sed qui nomen generis neutrius fecerit, inter veteres reperio neminem. Conf. Foef. *oecon. Hippocr.* p. 489. A. Media corrip. cum α ante λ brevis esse solet.

PASSERINA. In *philos. bot.* p. 169. herba sic dicta videtur a figura feminis, quam similitudinem non agnosco. Haud dubie herba ita nominata est a Trago et ei aequalibus, quod passeruli semina depascantur. Conf. Lobelii *advers.* p. 358. Sed recentiores herbam memoriae Valent. Passerini consecrarunt, de quo conf. Böhmer p. 161. Pen. producitur.

PASSIFLORA. Rationem nominis satis pervulgatam legas in Lin. *amoen. acad.* 1. p. 248. Pen. produc. sicut in uniflora, biflora atque ceteris compositis ex flos et flora.

PASTINACA, ae. Pen. produc. vt portulaca. Macer. 28, 1: *Et pastinacae virtus in semine tanta.* De herba veteribus sic dicta egimus in *Histor. invent.* 5. p. 138.

PATAGONULA, ae. a patria Patagonia dicta. Pen. corrip.

PATIENTIA (Rumex), Gallorum *patience.*

PAVETTA, nomen cum herba ex India venit.

PAVIA (Aesculus), a Boerhavia dicta in memoriam Petri Paw, prof. Lugdun. Conf. Böhrmer p. 162.

PECTIS, idis. F. herba Apulejo *de h.* cap. 59. Pen. corrip.

PEDALIUM est nomen herbae apud Apulej. cap. 18, quod, cum a pede deductum videtur, indidit Linnaeus herbae, cuius nubes tetragonae, angulis quatuor versus basin spinosis, similes sunt illis muricibus ferreis, quos in terram defodiunt milites, ut arceant hostes. Atque in Ceilonia, ubi plerique incedunt pedibus nudis, nubes istae eodem modo agris ac hortis circumsparguntur, ut iis fures arceantur.

PEDICULARIS. Nomen, quo iam Columella usus est, herbae inditum existimat Dodon. *pempt.* p. 556, quoniam pecori ac iumentis, quae ea pascuntur, pediculorum copiam gignat; Lobelius *advers.* p. 228. quod pediculos enecet; Raius vero *hist.* p. 769. quod eius folia rugas habeant pediculis similes. **TOURNEF.**

PEGANUM, mediam corripit. *πήγανον* Graecis est, quae Latinis ruta, de qua planta veterum disputavimus in annotat. ad Antigoni Carystii *histor. mirab.* cap. 41. p. 69. Quae a Linnaeo peganum dicitur, est rutae graveolenti quam simillima.

PELECINUS (Biserrula). Pelecinum, non pelecinus, olim erat herba inter triticum et vicias

eias nascens. Penultimam produco auctoritate Gesneri.

PELORIA. Insignem hanc varietatem Linariae putavit Linnaeus anno 1744, esse speciem ab aliis prorsus diversam, tunc demum primum enatam. Conf. *amoenit. acad.* 1. p. 280. et *philos. botan.* p. 99. Posteaquam vero cognoverat, istam herbam non ferre semina, opinatus est, esse eam plantam hybridam. Conf. *Species plant.* ed. secundae p. 859. At nec hybridam esse, sed varietatem tantum, hodie inter omnes constat, neque Peloria a natura linariae longius recedit, quam aquileia nectaris corniculatis carens, ab affinitate sui generis. Conf. Krascheninnikow *flora Ingvica* p. 99. Fabricii *hortus Helmstadiensis* ed. sec. 1763. *Histoire naturelle des fraisiere par Du Chesne.* Paris 1766. 8. *Memoires de l'academie à Paris; année 1769.* p. 31. Neque Linnaeus, quo tempore mihi contingebat eius familiaritate frui, non sciebat sese errasse. Erat ei iam tunc memoria peloriae adeo molesta, ut sedulo caverem, ne eius recordatione senem venerabilem offenderem.

PELTARIA, sic dicta a Jacquin, qui primus hoc genus finivit, ob formam filicularum membranacearum.

PENTAGONIA. (Campanula), i. e. quinque angulos habens.

PENTAPETES, ac. *πεντάπετες*, cuius herbae mentio apud Plinium et Apulejum; i. e. quinquefolium. Pen. corrip.

PENTHORUM. In *philos. bot.* p. 175. refertur nomen ad Graeca obscura, sed Graeci herbam quandam nominarunt *πεντόροβον*, a *πέντε*, quinque, et *ῥοβος*, ervum. Idcirco dicenda esset herba *pentorobum*, pen. correpta, sine aspiratione, quo nomine usus est Plinius.

PENTSTEMON (Chelone). Profiteor, me nondum conjectura perspicere nominis rationem. Num *πεντάσμος*, quinque ora habens?

PEPLIS, idis, et peplus, i. et peplion, nomina herbarum, quae iam leguntur apud Plinium.

PEPO, peponis (Cucurbita) pen. corr. Conf. Melopepo.

PERDICIUM. Plin. 21, 27: *herbae*, inquit, *nomen dedit avis, id maxime eruens.*

PERGULARIA. Num a pergula dicta? quae est in vineis topiarium opus. Sic Colum. 3, 2, 28. *pergulana* vitis, quae pergulis adiungitur ac sustinetur.

PERICLYMENUM (Lonicera), *περικλύμενον*. Plin. 27, 12, pen. corripitur auctoritate Nicandri *theriac.* v. 510.

PERIPLOCA. Penultima corripitur. Dicitur, inquit Tournefort. p. 93, a *περί*, circa, et *πλοκή*, nexus, quasi diceret plantam scandentem et ad plantas vicinas se alligantem. *Περιπλοκάδα* legitur iam apud Manuel. Moschopulum

lum in Lexico Philostrati. Conf. Du Cange
gloss. graecit. p. 1154.

PERSEA (Laurus), *περσέα*, arbor Aegyptiaca,
cuius de discrimine et confusione et persicae
arboris, vid. Salmas. ad Solin. et *homonym.*
cap. 68.

PERSICARIA (Polygonum) a similitudine folio-
rum persicae. Nomen ex medio aevo.

PETALUM, i. *πέταλον*, folium, Pen. corr.

PETASITES (Tussilago), *πετασίτης* Diosc. 4,
108. pen, produc.

PETROSELINUM (Apium). Plin. 20, 12. pen.
produc. nam media *σελίλου* producitur ab Ho-
mero et Nicandro *alexiphar.* v. 603.

PEUCEDANUM, *πευκέδανον*, pen, corr. Lucan. 9.
v. 919: *Peucedanumque sonat flammis, Eryci-
naque thapsos,*

PEZIZA. Plinio pezicae, arum, pluraliter, per c,
non per z. Sunt qui malint pezita. Media
producitur, sicut myrica,

PHACA. Graecis *Φακός* et *Φακῆ* est lens, sed
male botanici hoc acceperunt. Nam *Φακῆ* est
lens cocta et ipsum etiam ex lente cocta pul-
mentum; *Φακός* autem est lens cruda.

PHAELYPAEA (Lathraea). Tournefort. *corol.* 47,
qui nomen dedit, scribebat phelypaea, pri-
mam syllabam per e simplex. Eodem modo
scribebat Lin. in prioribus libris. Conf. Böh-
mer p. 164.

PHALARIS f. phaleris; pen. corrip. F. Phalaridis etiam corrip. Herbae nomen apud Plinium Graecis *Φαλαρίς*.

PHALLUS; aut potius ithyphallus; *Φάλλος*, membrum virile, et *ἰθύφαιλλος*, membrum virile erectum, nudata glande; nam haec planta hominis pudendum repraesentat. Haec Michel. p. 202.

PHARNACEUM. conf. Böhmer p. 164.

PHARUS. *Φάρος*, pallium, velum, velamen, sed nescio, a quam similitudine nomen traxerit herba, quae inter gramina folia habet maxima.

PHASCUM. Hesychio: *Φάσκος* et *σφάκος*, aliis etiam *σφάγνος*, et Plinio 12, 23. p. 671. *sphagnos*. *Sunt*, inquit Plin., *hoc nomine cani arborum villi, quales in quercu maxime videmus*. Conf. Bodaeus ad Theophr. p. 155 et 156. et Ruellius p. 140.

PHASEOLUS et Faseolus, vtrumque. Phaselus, i. M. cuius pen. producitur. Virg. *georg.* 2, 227: *Seu pinguem viciamque seres, vilemque faselum*. Phaseolus, quasi tu minutum fase- lum dicas; genus leguminis apud Plin. et Colum. Pen. corrip. Graece *Φασήολος* ac *Φασίολος*.

PELLANDRIUM. Plin. 27, 12. *Φελλάνδριον*, i. *Φελλάνδριον*, *Φυλλάνδριον*. Conf. Hermo- laus ad Dioscorid.

PHELLOS

PHELLOS (Quercus), i. M. Φέλλος, Latinis
 suber est, de qua arbore conf. quae disputavi-
 mus in *Histor. invent.* 2. pag. 472.

PHILADELPHUS. Perperam hoc nomen putatur
 esse regis Aegypti. Nam Athenaeus lib. 15.
 pag. 682, solus qui huius fruticis mentionem
 fecit, hanc denominandi rationem affert ex
 Apollodori libro rerum Parthicarum. “Tradit,
 „in Parthis nasci floris genus, philadelphum
 „appellatum, ex argumento, quod rami eius
 „ex intervallo sponte coeant ceu animantes,
 „post digrediantur, concipiant et pariant.
 „Huius tenuissimis virgis reticulatim compo-
 „tis, atque ita confitis, hortorum septa impe-
 „netrabili compage fieri.”

PHILLYREA. Dioscoridi 1, 125. Φιλλυρέα.

PHLEGMARIA (Lycopodium). Ratio nominis etsi
 mihi nondum explorata est, tamen annotare
 liceat, non phlegmariam, sed plegmariam dici
 Breynio ac Raio *hist.* pag. 1852. (non 1582),
 et in *supplem.* p. 655.

PHLEUM. Plinio 21, 15. phleos, Φλέος.

PHLOMUS, i. M. Φλόμος. Plin. 25, 10. Diosc.
 4, 104. Galen. *de simplic. medicam. facult.*
 lib. 8. p. 128.

PHLOX, ogis. Φλόξ. Plin. 21, 11.

PHOENIX, *phoenicis*, pen. produc. F. per *oe*;
 non phaenix per *ae*, vt quidam perperam scri-
 bunt. Graece enim est Φοῖνιξ, palma, a
 cuius arboris natura fabula de ave phoenice
 ortum

ortum habere putatur. Vid. Bochart *hieroz.* 6, 5.

PHRAGMITES, ae. (Arundo), iam veteribus erat genus calami. Plin. 32, 10. Pen. produc.

PHU (Valeriana), Φού, nomen antiquum, quod apud Dioscoridem, Plin., Scribonium Larg. legitur.

PHYLICA, ae. Sed Theophrasto *hist.* 1, 15. Φιλύκη, ergo *philyca* scribatur. Equidem mediam producendam existimo, vti myrica.

PHYLLANTHUS. Plin. 21, 16. phyllanthes, is. Φυλλανθής, herba ex aculeatarum genere. Sed recentiores nomen imposuerunt herbae, cuius flores ex serraturis foliorum prodeunt. Φύλλον, folium, άνθος, flos. Inde etiam cognomen *epiphyllanthus*, i. e. flores in foliis s. super foliis habens.

PHYLLIS, idis. F. pen. corrip. Dixi, ait Lin. *horto Cliff.* p. 87, phyllida a pulcritudine plantae primaria, in foliis consistente. — Cogitavit pulcram puellam rusticam Virgilii *ecl.* 10, 44.

PHYSALIS, idis. per omnes casus corripit penultimam. Φύσαλις, bulla, vesica. Dioscor. 4, 70. p. 271, vocant, inquit, Φυσαλίδα, ob fructus intra folliculos orbiculatos vesicis similes, coccineos, cetera. Itaque Burmannus *thesauro Zeylanico* nomen, tanquam novum, temere exprobravit Linnaeo.

PHY-

PHYTEUMA, atis. N. Φύτευμα. Plin. 27, 12.
Dioscor. 4, 130. Casus obliqui penultimam
corripiunt.

PHYTOLACCA. Ex Φύτον, herba, et lacca (quod
nomen Indicum est), quasi dicas plantam, ex
qua color ad laccam accedens extrahitur. De
usu baccarum ad laccas conficiendas egimus in
Commentat. societatis scient. Gotting. I. 1779.
pag. 74.

PICRIS, idis, pen. corr. Plinius passim. Dio-
scor. 2, 160.

PILOSELLA (Hieracium) a copiosis pilis, quibus
vestitur, nomen sortita est, veteribus ignotum.
Bauh. *pin.* 262.

PILULARIA nomen traxit a globulis, quibus ra-
dices obsitae sunt, de quibus conf. Linnaei
iter Scanic. p. 308. Medicamentum in globu-
los formatum bene L. simplici scribitur, per-
peram *pillula*. Media corripitur.

PIMPINELLA et bipinella a recentioribus, a folio-
rum binis ordinibus, pennatim sive plumatim
digestis, nominatae, veteribus indictae exilli-
mantur; quae etiam bipennulae (Ruellius
p. 450.) et pampinula (Ruell. p. 591.) vocan-
tur. Bauh. *pin.* p. 159.

PINGUICULA, ae. Pen. corrip. Nomen a Contr.
Gesnero ei speciei, quae hodie *vulgaris* dici-
tur, datum ob pinguedinem foliorum, quae
humida, mollia ac laevia sunt.

PIPER,

PIPER, piperis. N. pen. corrip. *Piperitis*, pen. prod. (Menta); piperitidis, pen. correpta. Plin. 20, 17. et 19, 12. p. 183: *piperis saporem reddit, ob id piperitidis nomine accepto. Piperita* (Fagara) ita dicta, quoniam Kaempferus eam nominaverat *Piper japonicum*.

PISCIDIA. Globuli ex hac herba confecti proiciuntur piscibus, qui, eis deglutitis, aërem reddere coguntur, quo facto non possunt emergere, atque tunc sine incommodo capiuntur. Inde nomen.

PISTACIA, pen. corr. Pallad. 14: *Quin et amygdaleos subeunt pistacia ramos.*

PISTOLOCHIA (Aristolochia), ita iam veteribus genus aristolochiae dictum est, fortassis, inquit H. Stephanus, quod ad partus eius efficacia probata sit.

PITYUSA (Euphorbia), veteribus iam genus tithymali. *πίτυς*, picea. Plin. 24, 6. p. 331. dicitur frutex similis piceae, id est, mea sententia, foliis piceae.

PLANTAGO, pen. produc. Nam Macer: *Agri-nae similis foliis plantaginis huius.* Tournef. p. 128: "Plantaginem per excellentiam dictam, fuisse existimant, quasi plantam praestantissimam; alii nomen illud ducunt a pedum planta, qua vulgo teritur, vel quam repraesentat."

PLATA-

PLATANUS, i. Media corrip. Virg. *georg.* 4, 146: *Jamque ministrantem platanum potantibus umbram.*

PLUMBAGO, pen. produc., plumbaginis corrip. Plin. 25. sect 97. p. 384: *molybdaena, i. e. plumbago. Haec commanducata si oculus subinde elingatur, plumbum (quod est genus vitii) ex oculo tollitur.* At Lin. *philos. bot.* p. 167. ita dici vult ob maculam colore plumbi, quam digitis radix compressa efficit. Ita enim, iussu Linnaei, olim in meo exemplari istius libri mutavi verba, quae ibi leguntur; nescio vero, quaenam species ita digitos inficiat.

PNEUMONANTHE (Gentiana) a recentioribus sic dicta ob praeclaras vires, quas herbae in sanandis pulmonum affectionibus ac hepatis tribuunt. Bauh. *hist. plant.* 3, 2. p. 525.

POA, ae. Graecis generatim herba, gramen.

PODOPHYLLUM. Olim genus appellabatur anapodophyllum, quasi, ait Tournef. p. 239, planta, cuius folia ad pedem anatis accedunt. — Quodsi hoc cogitaverit nominis auctor, finxit vocem hybridam, namque anas graece dicitur *ἄσσα* vel *ἄσσα*. Malim putare compositum esse ex *ἀνα* et *πῶς* et *φύλλον*. Sed utcunque se habent ista, Linnaeus incidit sua sponte nomen. Ita enim in *horto Cliffort.* pag. 202: Anapodophyllum est nomen sesquipedale, detruncavi itaque tres litteras, tamen sufficiunt reliquae cum omnino eadem significatione.

POLB.

POLEMONIUM, antiquum nomen, *πολεμώνιον*, a *πόλεμος*, bellum. Plin. 25, 6. p. 368: *polemoniam*, alii *philetaeriam*, a certamine regum inventionis appellant; i. e. certarunt inter se duo reges Polemon et Philetaerus, ille Ponti, iste Cappadociae, vter prior plantam invenerit. Conf. Hardouin. ad l. l.

POLIUM (Teucrium) a *πολιός*, canus, nam Dioscor. 3, 124. auctor est, corymbos habere caesariae canae similes.

POLLEN, inis. N. *Pollis*, inis, M. Proprie est pulvis tenuissimus a poliendo, i. comminuendo, levigando. In genitivo media corripitur. Male dicitur *hic pollen*; debemus dicere: *hoc pollen*, *hic pollis*, *hunc pollinem*.

POLYADELPHIA, nomen quidem novum, ab auctore systematis sexualis, quod dicitur, botanicae illatum; attamen *Φιλαδελφία* olim fuit nomen civitatis in Mysia, regione Asiae. Proprie notat amorem fraternum. Pen. corripitur, quo modo corripuntur academia, philosophia.

POLYANDRIA. Nomen systemati sexuali, quod dicitur, proprium. Sed polyandrium dicebatur in Graecis civitatibus commune hospitum sepulcrum, ita dictum a multitudine sepulcrorum. *πολυάνδριον* enim significat populosum. Conf. Elmenh. ad Arnob. 6. p. 175.

POLYANTHES. Iam Graecis ac Latinis dicta fuit herba quaedam polyanthemum, i. e. habens multos

multos flores. Quod quidem nomen respuit Linnaeus, neque herbae, quae a radice tuberosa hortulanis *Tuberosa* vocatur, nomen Polyanthes imposuit a πολὺς, multus, numerosus, sed a πόλις, vrbs, quod, ob odorem omnium gratissimum, frequentior in urbibus apud divites, quam ruri esse soleat. Sic mihi ipse rationem nominis exposuit, quocirca id per i, non per y, scribendum est, et ita recte scribitur in *Philos. bot.* et *Critica botan.*

POLYCARPON. Apulejo *de herbis* cap. 18. polycarpus, i. e. multos fructus habens, fructuosus.

POLYCNEMUM. Dioscorid. 3, 108. πολύκνημος, multos saltus s. colles habens. κνήμος, saltus. Hinc derivant nomen lexicographi, sed multo probabilior est sententia Harduini ad Plin. 26, 14. p. 413, deducentis a κνήμη, tibia, quasi habeat nomen a crebris geniculis, quasi tu dicas multitibiam, multicruriam. Consentit Lin. *phil. bot.* p. 179. Certe pen. producitur. Conf. *Macrocnemum.*

POLYGALA, ae. πολὺς, multus, γάλα, lac, herba quae potata lactis ubertatem inducit. Plin. 27, 12. Diosc. 4, 142. scribitur quoque polygalon. Vtrumque corripit pen.

POLYGONATUM (Convallaria). Diosc. 4, 6. πολυγόνατον, a πολὺς, multus, et γόνυ, γόνατος, genu. Pen. corrip. Homeri auctoritate, apud quem frequens est γόνυ κάμπτειν, genu flectere.

- POLYGONUM.** Diosc. 4, 4. πολύγονον, a γένυ, genu, γόνατος. Pen. corrip.
- POLYMNIA,** vna ex mūsīs, nescio qua ratione ad herbas relata.
- POLYPODIUM,** cuius radix Plinio 26, 8. dicitur *acetabulis cavernosa ceu polyporum cirri.*
- POLYPREMUM,** quo nomine vsi sunt quidam iam ante Linnaeum, sed haud dubie dicenda est herba polypremnus, πολύπρεμνος, multos habens stipites s. truncos, vel planta quae diffunditur pluribus stirpibus. πρέμνος, stipes, caudex. *Geopon.* 10, 84. p. 775. Etiam apud Ruellium p. 149. legitur *polypremnos.*
- POLYTRICHUM,** pen. corr. Plin. 22, 21. a multitudine capillorum seu filorum, nam τριχες, capilli.
- POPULUS,** i. pen. corr. Virg. *ecl.* 7: *Populus Alcidae gratissima, vitis Jaccho.*
- PORELLA.** Huic nomini ex ore Linnaei adscripti haec: Capsula multis poris pertusa est, inde nomen. At cum solus Dillenius viderit vnicum exemplum, nondum satis constat, sitne ab insectis confecta capsula.
- POROPHYLLUM** (Cacalia) a foliis perforatis nomen indidit Vaill. *memoires de l'acad.* 1719. p. 407.
- PORRUM,** i. N. et porrus. M. Sic Martial. ep. 13, 19: *mittit praecipuos nemoralis Aricia porros.*

PORTULACA, ae, pen. producitur, vt pastinaca.
Nomen vetustum, quia, inquit Gesner in Lex.
Fabri, foliis portulas imitatur et portulas ha-
bere videtur. *Portula* (Peplis), deminutivum,
corripitur.

POTAMOGETON, onis f. potamogiton Plin. πο-
ταμογείτων, Diosc. 4, 101. Omnes casus
producunt penult. πόταμος, fluvius, γείτων,
vicinus. Amat nasci solo aquoso videlicet et
palustri, inde nomen retulit.

POTENTILLA, ita dicta medio aevo a viribus,
quibus eximiis pollet ad frangendum calculum,
interiora vulnera et ulcera, Lobelio auctore.

POTHOS, i. πόθος, herba Plin. 21, 11, de qua
disputat Bodaeus ad Theophr. p. 717-719.

PRASIMUM Graecis ac Latinis erat martubii species.

PRENANTHES. Num ex πρηνης, pronus, et
άνθος?

PRIMULA, mediam corripit, cum sit deminuti-
vum. Adiectivum primulus, a, um, legitur
apud Plautum. Plurimae species ineunte aetate
florere solent.

PRINOS, i. πρινος, ου, ilex.

PROSERPINACA, ae, pen. produc. Plin. 17.
sect. 104. p. 437. Cum Proserpina (pen.
correpta) derivatur plerumque a verbo pro-
serpo, qua de origine conf. Vossii etymol. v.
Serpo, et Martini lex. v. *Proserpina*.

PROTEA. Hoc nomen, inquit Thunberg in *Dissertat.* II. p. 25, prae ceteris omnibus synonymis nobis arrisit, idque eo magis, quod genus hocce Proteo fere sit inconstantius, — — ita ut in calyce, receptaculo, corolla certe nulla nota characteristica quaerenda sit. Primus hoc nomen plantae indidit Royenus, quod Linnaeus comprobavit.

PRUNELLA, aliis Brunella, a voce Germanica *Bräune*, quae est angina, quia huic morbo medetur. Conf. Martinii *lex. philol.*

PSIDIUM. Antiquum nomen psidium, aliis psidion, sidion et psidia, quod a plurimis veteribus punicae (generi affini) impositum fuit. Haec Linnaeus *hort. Cliffort.* p. 184. penes quem sit fides horum synonymorum. *Σίδιον* Dioscoridi 1, 153. p. 77. est malacorium, hoc est, asperum mali punici putamen.

PSORALEA, nomen recens. *ψωραλέος*, scabiosus. *ψώρα*, lepra, etiam Latinis psora.

PSYCHOTRIA, ex Brownii Psychotropho contractum nomen. *ψυχοτρόφος*, frigore recreans.

PSYLLIUM (Plantago), *ψύλλα*, pulex, quod pulices fugare, vel potius quod semen eius pulici simile existimetur. Conf. si forte non molestum est, quae annotavimus in *Waarens funde* 2. p. 231.

PTARMICA (Achillaea). Dioscoridi 2, 192. *πτάρμική*, a *πτάρω*, sternuto. Pen. corr. ut *logica*,

gica, dominica. Galen. *de simplic. medic. facultat.* lib. 8. p. 120.

PTELEA, ac. *πτελέα*, secundum lexica eadem arbor, quae ulmus esse putatur. Pen. corr.

PTERIS, idis. penult. corrip. Plin. 27, 9. filicis species.

PTEROCARPUS, novum nomen ex *πτέρον*, ala, et *κάρπος*, fructus.

PTEROCEPHALUS (Scabiosa), *πτέρον*, ala, *κεφαλή*, caput.

PTERONIA, etiam hoc nomen haud dubie e *πτέρον* fictum est.

PTEROTA (Fagara), *πτερώτα*, i. e. alata, an-
fata. Habebat Nero duos calyces, quos ap-
pellabat pterotos, Plin. 36, 26. Pen. pro-
ducenda.

PULEGIUM, pen. corr. Q. Serenus v, 18: *Pule-
giumve potens una super aure locabis.*

PULICARIA (Inula). Octav. Hor. 1, 10. herba
psyllium.

PULMONARIA. Latinis pulmonarius est, qui la-
borat pulmonis morbo. Herba e sententia
veterum pulmonum morbo medetur.

PULSATILLA (Anemone). Ita nominatur, Bau-
hino auctore, quod seminum tremuli pappi,
levissimo flatu, huc atque illuc agitentur.
Conf. apud Du Cange voces: *pulsare campa-
nam* et *pulsabulum*, quod, monachorum more
loquendi, est campana. Ab ista vulgari no-

menclatione latina non abhorret ea, qua vtuntur nostrates, quibus flos dicitur *Küchenschelle*, id est, campanula, qua ad prandium convocatur familia. Mihi quidem verisimile est, auctorem nominis non tam femina caudata pilosaque, quam flores campanulis similes, qui vento continue agitantur, respexisse.

PUMILEA (Turnera), id est, pumilis s. pumila s. pumilia, qua voce vsus est Suetonius.

PUNICA, pen. corrip. Mala punica, quae e Phoenicia allata.

PYRETHRUM (Anthemis), olim herba linguam adurens et mordicans. *πύρεθρον* a *πῦρ*, ignis. Pen. corrip., quae in metro etiam produci potest ob sequentem mutam cum liquida R. Sic Q. Serenus v. 99: *Purgatur cerebrum mansa radice pyrethri.*

PYRACANTHA (Mespilus), *πῦρ*, ignis, *ἀκανθα*, spina, q. d. ignea spina, valde urens ac pungens.

PYROLA nomen ante aliquot saecula factum e folio, quod piri folium refert. Pen. corrip.

PYRUS, i. F. arbor. pyrum. N. fructus. Vtrumque rectius per I, pirus, pirum. Habetur enim pro vocabulo mere Latino; nec aliter in codicibus emendate editis occurrit.

QUAMOCLIT (Ipomoea), nomen Americanum corruptum.

QUISQUALIS, nomen Indicum a Rumphio divulgatum.

RADICANS (Rhus, Solanum). Penultimam producunt verba radico, eradico.

RADIOLA (Linum). Originem vocis dispicere non possum. Columellae dicitur *radiolus* parva oliva, quae vero huc non pertinet.

RAPHANUS. Dioscor. *ῥαφάνις*. pen. corr. Q. Serenus v. 298: *Semine vel raphani permisto dulcia mella.*

RANUNCULUS Plin. 25, 13. quod ranarum more humidis limitibus et opacis marginibus laetetur, aut quod ranae inter eius frutices frequenter degant. Bauh. *pin.* p. 178. *Raphanistrum* formatum est a recentioribus ex raphanus, quem ad modum veteres ex rapa fecerunt rapistrum, quod legitur apud Columellam 9, 4.

RAPUNCULUS (Campanula) deminutivum sine auctoritate veterum, quasi parvum rapum; namque dicitur bene et rapa et rapum.

RESEDA. Plin. 27, 12. p. 438: *discutit collectiones inflammationesque omnes; qui curant ea, addunt haec verba: reseda morbos reseda, scisne, scisne quis hic pullos egerit? radices nec caput nec pedes habeant. Haec ter dicunt, totiesque*

despuunt. Haecenus Plin. Ergo a refedando nomen traxisse videtur herba. Verbum vero refedare rarissime occurrit.

RESINA. Non supervacaneum est monere, mediam huius vocis esse producendam, vti sagina, rapina. Q. Serenus 746: *Simplice resina miscbimus hordea tusa.* Idem 717: *Resinam misces et saxis ordera fracta.*

RESTIO, onis. M. Si latinum nomen est, idem est quod restiarius; etsi aliter Fronto, restiarius, inquit, qui facit, restio qui vendit restes.

RHABBARBARUM. Dioscoridi 3, 2. dicitur ῥῶ et ῥῆον, vnde Rheum. Vnum genus dicebatur Rha barbarum, sc. crescens in solo barbarico; alterum Rha ponticum, quod circa Pontum colligitur; tertium Indicum. Conf. Isidor. Pen. corrip.

RHACOMA, pen. produc., sed casus obliqui corripunt pen. rhacomatis; Plin. 27, 12. graece ῥάκωμα.

RHAGADIOLUS (Lapsana). Primus obtulit nomen Caesalpinus, qui e patrio sermone sine dubitatione multa nomina botanicae obtrusit, quorum originem hodie vix coniectura adsequi licet. Haec quidem lapsanae species in He-truria, vbi edulis est, tunc temporis dicebatur *ragaggiolo*, vnde factum est *ragadiolus*, quod nomen rectius scribitur sine adspiratione.

RHEUM, ῥῆον, vid. Rhabbarbarum.

RHEXIA,

RHEXIA, ῥήξις, ruptura, fractura. *Phil. bot.*
p. 185.

RHINANTHUS, ῥῖν, ῥινὸς, nasus, ἄνθος, flos.
Nomen recens.

RHIZOPHORA, pen. corrip. ῥίζα, radix. Φέρω,
fero. Ratio nominis ex iis quae Oviedo de
Mangle retulit, satis intelligitur, quae adscri-
bamus. "Crescit arbor vliginosis locis, littore
„maris, saluginosisque fluminum et torren-
„tium in mare delabentium ripis. Plurimae
„arbores simul crescunt, multive rami deor-
„sum vergere et in radices converti videntur;
„nam praeter multos, quos erectos, foliisque
„onustos atque ab invicem seiunctos, reliqua-
„rum arborum instar, habet, frequentibus
„etiam aliis crassioribus et tenuioribus ἀφύλ-
„λοις sese ad aquam demittentibus, aut sub
„terra aut arena radices figentibus, praedita
„est; qui vbi apprehenderint, alios ramos sur-
„sum vergentes proferunt. Etenim non minus
„firmiter haerent, quam primarius arboris
„truncus, sic vt ex multis caudicibus simul
„connexis videatur arbor." Conf. *Bauh. hist.*
plant. 1, 2. p. 415. *Adanson Reise nach Sen-*
negal pag. 49 et passim.

RHODIOLA, ae. Deminutivum ex Ῥοδία ῥίζα,
radix rodia s. rosea, quod contrita rosarum
odorem referat.

RHOEAS, adis, pen. corr. et Rhoea, ae, papa-
veris genus iam veteribus.

RHODODENDRON. Plinio 24, I. rhododendros; quasi arbor flore roseo, vel rosa arborefcens.

RHODORA, æ. media produc. Plin. 24, 19: herba, quam Galli rhodoram vocant.

RHUS, rhois, rhoëm. F. et M. Plin. 24, II. sect. 54. Conf. *lex. Martinii*.

RIBES, is, de huius vocis origine dubitanter disputo; neque quidquam adferre queo, præter coniecturam eorum, qui putent, ita Mauritanis dici grossulam s. transmarinam, quæ est Linnaei *Ribes rubrum*. Conf. Ruellius p. 213. Certe frutex ante pauca sæcula innouit Europæis, hodie pervulgatus, quod vel inde intelligitur, quoniam *transmarina* i. e. exotica dicta est grossularia.

RICINUS, i. Nomen, quod grana ferat ricino animalculo similia. Pen. corripit, vt ricinus animal. Q. Seren. v. 699: *Sanguine seu ricini, quem bos gestauerit ante.*

RITRO (Echinops). Haec species in Lobelii *icon.* 2. p. 8. inscribitur: Ritro seu Rutro Theophrasti. Atqui in Theophr. *hist.* 6. cap. 3. p. 588. Cardui species vocatur *ῥύργος*, de qua disputat Bodæus ib. p. 611.

ROCCELLA (Lichen). Nomen Lusitanicum. Conf. nostra *histor. invent.* I. p. 334.

ROSMARINUS, m. et *rosmarinum*, n. gen. Penultima producitur. In casu secundo apud Plinium: *rorismarini*. Sed Columella 12, 36: *rosmarini sesquilibra*; sic etiam Scribon. 268:

rosma-

rosmarini folia. Seren. *Ex pipere et calida flore
rem de rore marino Ebibe.* Horat. 3. od. 23,
13: *marino rore.*

RUBIA, de qua conf. *Histor. invent.* 4. p. 41.

RUMEX, icis. M. pen. corrip.

RUSCUS, i. M. de qua herba conf. Crenii
animadvers. philol. 10. p. 19.

RUTA, ae, herba dicta, quod propter multipli-
ces, quos de se praebet vsus, maxime eruitur.
Fabro Gesneri auctore.

SABDARIFFA (Hibiscus), origo nominis me fu-
git, quam neque Clusius *hist.* 2. cognitam
habuit.

SABINA (Juniperus) a Sabinis populis dicta cre-
ditur, apud quos frequentissima fuit. Pen.
produc. Propert. *Et crepat ad veteres herba
sabina focos.*

SACCHARUM per duplex cc bene; sacharum per
vnum c, perperam. Graece *σάκχαρον*. Me-
dia corripitur. Saccharum *candum*, nostrati-
bus *Kandelzucker*, neque a candore, neque a
canna dictum est; sed *κάντιον* Graeci recen-
tiores vocarunt, quod angulosum sit, et cum
frangitur, in partes semper diffiliat angulatas,
Conf. Salmas. ad Solinum p. 718. et Du Cange
glossar. graec. p. 577. Sacchari antiquissimam
historiam dedimus in *Commentat. phys. societ.
scient. Gottingensis.* V. p. 56.

SAGA-

SAGAPENUM, pen. produc. quia Dioscoridi 3,
95. σαγάπηνον.

SAGINA est cibus, quo animal pingue efficitur,
sed qui ita herbam vocaverit, inter veteres in-
venio neminem. Pen. produc. Juven. *sat.* 4,
67: *Iste dies, propera stomachum laxare sa-
ginis.*

SAGITTARIA. Plinio 21, 17. herba dicitur sagitta,
inde recentioribus sagittaria.

SALACIA, ae. Num dea maris, Amphitrite?

SALICARIA (Lythrum) dicta a falicis foliorum
similitudine, sine veterum auctoritate, sed
exemplo nostratum, qui ob eandem causam
vocant herbam Weiderich. Conf. Conr. Gesner
de hortis German. p. 278.

SALICORNIA, a sale alcalino dicta, qui e cineri-
bus eluitur. Nomen novum.

SALIX, icis. F. pen. corr. quod repente exiliat,
hoc est, pullulet.

SALSOLA a Caesalpino dicta eadem ratione, qua
falicornia dicta est.

SALVIA, ae, herba salutaris, a salute enim, hoc
est, sanitate, quam conferre creditur, dicta
est. Pen. corripitur ob vocalem ante vocalem,
cum sit latinae originis.

SAMBUCUS, i. pen. produc. Poetis etiam fabucus.
Sic saepe numero Q. Serenus.

SAMOLUS, i, Plin. 24, 11. Pen. corr.

SAMPSU-

SAMPSUCHUS (Thymus), pen. produc. Columella 10, *Nataque iam veniant hilari sampsucha Canopo.* Σάμπψυχος Nicandro in *Theriacis*.

SAMYDA. Ad obscura nomina Graeca refertur in *philos. botan.* p. 175, sed mihi quidem nomen nondum obvium fuit in Graecia, in qua autem non habito, sed subinde diversari soleo, et id quidem libentissime.

SANAMUNDA (Daphne et Passerina). Ita herbara vocari a Granatensibus Mauritanis, auctor est Clusius *hist.* 1. p. 89. Sed vereor, ne erraverit vir praecellens. Mihi videtur eius originis esse, quam habet *Osmunda*; scilicet ex vetustissimo nomine Germanico factum illud censeo. Nostrates iam ante aliquot saecula Geum urbanum vulgo appellarunt *Sanamund*, vel *Sanamundkraut*. Atque etiam Nicotiana vocabatur olim *Sana sancta Indorum*.

SANGUINARIA. Nomen antiquum, quo vsi sunt Columel. et Plin. Sunt qui deducant a colore fructus sanguineo.

SANGUISORBA, nomen a recentioribus factum ad exemplum antiqui vocabuli sanguisugae. Herba sanguisorba sanguinem supprimit et quasi absorbet, sententia veterum.

SANICULA. Officinarum nomen a sanandis vulneribus. Pen. corrip. ob speciem deminutivi, vt apicula.

SANTALUM antiquis ignotum. Avicennae *dsandal*. Pen. corr. vti σάνδαλον, sandalium. Conf. quae

quae exposuimus in *Waarenfunde* 2. p. 112.
et Martinii *lex. phil.*

SANTOLINA, nomen ex iis, quae Anguillara obtulit, quorum explicatio magna ex parte difficilis est. Sunt, qui putent, rectius herbam dici sanctolinam. Martinus dubitat, num ab odore fantalo, tanquam fantalina, an a Santonibus dicta sit. Ex mea opinione idem nomen est, quod Santonicum absinthium Plin. et Santonica herba Columellae. Haec a Galliae civitate appellantur, Plinio auctore. Certe utrumque et fantolina, et fantonicum penultimam corripit. Juvenal 8: *Tempora Santonico velas adoperta cucullo.*

SANTONICUM (Artemisia), herba, qua Santonum (med. correpta) regio, Gallia Alpibus finitima, abundabat. Eadem quae Seriphium. Plin. 27, 7. et Colum. 6, 25.

SAPINDUS, quasi Sapo Indus, propter fructus corticem, qui saponis usum praebet. Tournef. p. 659. Inde cognomen *Saponaria*.

SAPONARIA, quod saponis vicem praebet ad pannos purgandos, de quo usu conf. *histor. invent.* 4. p. 22.

SARCOCOLLA (Penaea), *σαρκοκόλλα* Dioscor. 3, 90. *σάρξ*, caro, *κόλλα*, glutinum, q. d. herba faucias exulceratasve carnis partes adglutinans.

SAR-

SARCOMPHALUS (Rhamnus), pen. corr. Sed quid hoc? ex σάρξ, caro, et ὀμφαλος, umbilicus, a Brownio compositum?

SAROTHRA, a σάρωθρον, scopae, dixit herbam. Linnaeus, quia folia subulata similitudinem quandam cum scopis habere videbantur. Conf. *amoen. acad.* 3. p. 11. Pen. producenda.

SASSAFRAS (Laurus), nomen ex India occidentali cum ligno venit. Solemus penultimam corripere ob mutam cum liquida.

SASSAPARILLA s. farsaparilla (Laurus), i. e. parva vitis, s. viticula aculeata. Conf. quae a nobis annotata sunt ad v. *Granadilla*.

SATUREIA, quatuor syllabis, dicta vel a Satyris, quod salaces faciat, ut sunt Satyri, vel a saturitate. Colum. 10, 233: *Et satureia thymi referens, thymbraeque saporem.*

SATYRIUM, σατύριον Diosc. 3, 143. cuius miram vim in Venere concitanda confirmat Plin. 26, 10.

SAURURUS, a σαῦρος l. σαῦρα, lacerta, nomen impositum dicitur in *philos. bot.* p. 179.

SAXIFRAGA, ae. ab effectu dicta, cum eius stillatitia, ut et decoctum, lapides renales et frangere et pellere dicatur. Bauh. *pin.* p. 309. Pen. corr. Q. Serenus 602: *Saxifragam, seu fontigenam succurrere credunt.* Conf. quae ad h. l. annotarunt viri docti in edit. Burmanni 2. p. 307.

SCABIOSA, nomen officinarum ab scabro herbae habitu, ut ait Ruellius p. 459 et 585. Pen. produc.

SCABRITA. Puto novum genus dictum esse a scabra vel scabritia s. scabrities.

SCAMMONIA (Convolvulus), Theophr. 9, 10. *σκάμμωνια*. pen. corrip.

SCANDIX, icis. F. pen. corr. Veteribus olus agreste.

SCARIOLA (Lactuca), vox Arabum interpretibus vsurpata, pro endivia vulgari. Pen. corr. ob speciem deminutivi; sic areola, filiola. BORRICH.

SCHEUCHZERIA, dicta a nobili fratrum pari, quorum alter gramina, alter herbas alpinas sedulo investigavit, quibus planta haec optime convenit, cum sit et alpina et graminea. Haec ex Linnaeo audivi.

SCHINUS; i. F. *σχίνος* Dioscor. 1, 77. Latinis Lentiscus.

SCHOENANTHUS (Andropogon), nomen recens factum ex *σχόινος*, iuncus.

SCHOENOPRASUM (Allium), huic, inquit Bauh. *pin.* p. 72, pro foliis iunci inanes sunt, hinc nomine ex iunco et porro composito schoenoprasum vocant. Pen. corripitur.

SCHOENUS, *σχόινος*, quod et iuncum et funem denotat apud Graecos, quem ad modum et iuncus a iungendo descendit.

SCILLA

SCILLA et Squilla, per i bene scribitur; in Graeco est enim *σκίλλη*. Scilla est scopulus iste in Italiae et Siciliae confinio.

SCLAREA (Salvia), ab Italis inditum nomen, Ruellio auctore.

SCLERANTHUS. Dixi, inquit Lin. *h. Cliffort.* p. 167, plantam scleranthum, seu florem cinereum vel incanum a colore florum singulari, et paucis plantis communi. — At fefellit memoria virum optimum. Nam *σκληρός, α, ον*, neque cinereus, neque incanus est, sed exucus, succo carens, aridus, amisso humore naturali, ideoque durus ac fragilis. Atqui haec epitheta in flores huius generis omnino conveniunt.

SCOLOPENDRIUM (Asplenium). Theophr. 9, 19. *σκολοπένδριον*, idem quod *άσπλήνον*.

SCOLYMUS, pen. corr. De herba, quae veteribus ita dicta est, disputavimus in *Historia inventionum* 2. p. 206.

SCOPARIA ab usu oeconomico ad scopas dicta est a Linnaeo. *Philos. bot.* p. 168. Latinis scoparius est, qui pavimenta sordentia scopis munda reddit.

SCORDIUM (Teucrium). *σκόρδιον*. Penultimam producendam esse probat Borrichius auctoritate Andromachi apud Galenum. Herba ita dicta est *άπό τοῦ σκορόδου*, hoc est, ab allio, cuius odorem et acrimoniam etiam haec teucrii species refert.

SCORDOTIS, is, scordotin (Nepeta), pen. produc. Plin. 25, 6. p. 368. est herba gustus amari, ad similitudinem scordii accedens. Nepetae species Linnaeana allii odorem, ut scordium, refert, et in tota fere Creta septasiarii pro scordio promiscue hac herba utuntur, ideoque Honor. Bellus non dubitat, quin sit scordotis Plinii. Conf. Clusii *histor.* 2. p. 312.

SCORODONIA (Teucrium) ex σκόροδον, allium, deductum adiectivum, sc. herba. Pen. corr. Macer 1, 5, 1: *Scorodon Argive sunt allia dicta Latine.*

SCORODOPRASUM (Allium), σκородόπρασον Dioscor. 2, 142. herba foliis porraceis, odore allii. Pen. corrip.

SCORPIURUS. Plin. 22, 21. οὐρα, cauda, quod fructus quodam modo scorpium caudam refert. Sed fructus speciei, quae *vermiculata* dicitur, larvam pilosam papilionis omnino refert.

SCORZONERA. Nomen Hispanicum, de quo egimus in *Histor. inventionum* 5. p. 140. Pen. produc. exemplo Latinorum in —era. Ita panthera, Abdera.

SCROPHULARIA, dicta a radice nodosa et scrofulis sanandis accommodata, Borrichio auctore. At male scribitur per ph, cum sit a scrofula, quem morbum, quod sues plerumque patiuntur, sic dicunt. Ab eodem animali etiam Graeci scrofulas χοιραίδες appellarunt. Scribitur

tur vero scrofa, i. e. porca, non scropha. Scrofulariae herbae mentio apud veteres nulla.

SCURRULA (Loranthus), deminutivum est nominis scurrae, nescio qua ratione huic herbae impositum. Pen. corrip.

SCUTELLARIA, Linnaeo auctore *philos. bot.* p. 168. a figura calycis ita dicta, Bauhino consentiente, *prodrom.* p. 110.

SEBESTENA (Cordia). Arabicum nomen esse aiunt Ruellius p. 199. et Bauh. p. 446. Sed Ruellius p. 238. et 262. mavult deducere a *σεβασòς, ἡ, òν*, venerandus, quo nomine Graeci imperatores salutare solebant, quos eadem ratione Latini *augustos* compellabant. Herba olim sebaste et sebeste dicebatur, *σεβασή*, vnde, adiecta terminatione latina, *sebestena*. Quod si verum est, non male penult. producere solemus.

SECURIDACA, pen. corrip. Plin. 18, 17. Ita nominata, quod fructus bipennis effigiem emuletur.

SEDUM, nomen auctoritate veterum probatum.

SELAGO, pen. prod. selaginis, pen. corr. Plin. 24, 11.

SELINUM, pen. prod. *σέλινον*.

SEMPERVIVUM a sempiterno virore, sed nomen adiectivum aegre accepit Lin. conf. *phil. bot.* p. 161.

SENECIO, onis, pen. produc. dicta, inquit Plin. 2. p. 386, quia vere canescit, quem ad modum a Graecis *ἡριγέρον*. Cum Plin. statim addat: *caput eius numerosa dividitur lanugine*, videntur veteres nomen deduxisse a corona feminum papposa. Nam quaecunque demum sit senecio veterum, pappum eam habuisse satis cognoscimus.

SENNA (Cassia), nomen Arabicum, quod apud Serapionem *Sene* scribitur, cuius ex Graecis solus Actuarius meminit.

SEPTAS, adis. pen. corrip. A septem ita dicta est herba, quae numero septenario, alioquin rara in plantis, abundat. Habet enim septem stamina, totidem pistilla, germina, petala, pedunculos, (raro octo), et calyx etiam septem partitus est. Nomen septas pro *ἑπτας* Latinis in usu fuisse, auctor est Macrob. in *somn. Scip.* 1, 6.

SERIOLA, ae. Latinis quidem deminutivum est nominis *seria*, hoc est, vas oblongum, situlae simile, vino oleoque condendo. Conf. Gesneri index in auct. R. R. et Pallad. *Mart.* 10, 9.

SERIPHIMUM et Seriphum, media producta, *σεριφιόν*. Plin. 27, 7.

SEROTINA (Festuca), pen. corripitur. Nam quae ab adverbis descendunt, corripiunt penultimam, ut crastinus a cras, pristinus a prius, diutinus a diu, atque sic etiam serotinus a fero.

SERPÏLLUM (Thymus) herba ita Latinis dicta, quod, quaecunque eius pars terram attingat, in ea radices demittat. *Virg. ecl.* 2, 10.

SERRATULA, a foliis minutim ferratis nomen accepit. *Plin.* 25, 8.

SESAMUM, pen. corr. *σήσαμον*. Dicitur Latinis quoque Sefama. *Plin.* 15, 7. et 18, 10.

SESBAN (Aeschynomene), nomen ex Aegypto. Conf. *P. Alpin. de plantis Aegypti* p. m. 42.

SESELI. N. et Sefelis, is. F. media correpta. *Dioscor.* 3, 55, 56. *Cicero de nat. Deor.* 2, 49.

SICYOS. media corrip. *σίκος*. Latinis Sicys, vos. M. est cucumis, unde herbam hanc cucurbitaceam *Tournef.* vocavit Sicyoidem, quod nomen *Linnaeus* contraxit, seu decurtavit. Conf. *Foef. oeconom. Hippocr.* p. 565.

SIDA, ae, nomen, quod *Linnaeus* a *Theophrasto* accepit.

SIDERITIS, pen. produc. sideritidis, pen. corrip. *σιδηρίτις*. *Plin.* 25, 17. herba, uti *Siderion* *Plin.* 25, 4. inde dicta, quod omnia vulnera ferro illata sanat. *σίδηρος*, ferrum.

SIDEROXYLON, nomen recens e *σίδηρος*, ferrum, et *ξύλον*, lignum, quod primum occurrit in *Par. Bat. prodr.* p. 375, 376. *Anglis: the iron-wood*, *Belgis yzerboom*.

SILENE. Etsi *Lin.* perhibet, sese nomen hocce accepisse a *Theophrasto*, atque *Aldrovandus*

ac Lobelius muscipulam Linnaei nominarunt Silenem Theophrasti, tamen mihi nondum contigit invenire nomen in scriptis Theophrasti. Conf. Bauh. *pin.* p. 205. et Penne *adversar.* Si nomen deducitur a σίληνος, debet media produci.

SILER. N. (Laserpitium), fileris, med. correpta. Latinis est virgulti genus.

SILIQVA (Ceratonia), media corrip. Q. Serenus 315: *Decodtis potantur aquis, filiquaeque mardentes.* Graecis κεράτιον. Etiam *Siliquastri* nomen occurrit apud Plinium.

SILPHIUM, i. pretiosissimus succus Cyrenaicus, veteribus maxime celebratus, qui Asa foetida esse videtur. Foef. *oeconom. Hippocr.* p. 566.

SINAPIS, is. F. et *Sinapi*, genere neutro et indeclinabile, producitur. Columella 10, 122: *Seque laceffenti fletum factura sinapis.* Vindicianum 37. perperam penult. corripuisse, monet Borrichius. Grammatici praecipunt in accusat. dicere *sinapim*.

SIPHONANTHUS, nomen novum ex σίφων, siphon, tubus, ergo flos tubulosus.

SIPYLEUM (Origanum). Herba sic dicta a monte Phrygiae Sipylo (media correpta), vnde Latinis adiectivum Sipylius vel Sipylaeus. Igitur Sipylaeum per ae scribendum est. Stat. *sylv.* 5, 1, 33.

SISARUM (Sium), media corr. idem olim fuit, quod fiser, fiseris, N. etiam media correpta,
de

- de quo conf., si forte non molestum est, quae disputavimus in *Borrath kleiner Anmerkungen über gelehrte Gegenstände.* 1795. 8. pag 21.
- SISON, onis; med. corr. cuius de femine quaedam referuntur a Plinio, Dioscor. et Apuleio.
- SISYMBRIUM, cuius frequens mentio apud veteres, sed quaenam sit herba, nondum argumentis botanicis probatum est.
- SISYRINCHIUM. Plin. 19, 5 et 6. bulbi est genus.
- SIUM, σιον. Plin. 22, 22.
- SMILAX, acis. pen. corr. Ovid. *Metam.* 4, 283:
Et Crocon in parvos versum cum similace flores.
- SMYRNIUM, σμύρνιον, olim eadem herba, quae olusatrum.
- SODOMEUM (Solanum). Est adiectivum gentile e Sodoma, quod rectius scribitur, nisi quid me fallit, Sodomaeum. Sic enim e Coreyra fit Corcyraeus.
- SOJA (Dolichos), nomen Indicum. Conf. *Waarvenfunde* 1. pag. 104.
- SOLANUM, Plin. 27, 13. Penult. producitur, sive a solamine derivetur, quod herba sit soporifera, sive a sole, vnde et subolanus.
- SOLDANELLA; habet folia rotunda, quae formam referunt nummorum, vnde a Solda (solidus), moneta Italica, iam dudum nomen accepit.
- SOLIDAGO, olim etiam quibusdam Soldago. Pen. produc. nomen ex medio aevo a foliando

dando vulnera, inquit Linnaeus. Quod eo comprobatur, quod antiquiores solidaginem fecerint symphyti speciem.

SONCHUS, i. σόγχος. Plin. 22, 22. et 26, 15.

SOPHERA (Cassia) et Sofera. Nomen Arabicae originis. Primam herbae descriptionem dedit H. Bellus in *epist.* 4. ad Clus. in Clusii *hist. plant.* 2. p. 307.

SOPHIA (Sisymbrium). Nimirum sophia chirurgorum, quippe qui olim hac herba frequenter vsi sunt. Pen. bene corripitur, vt in philosophia, sed vsus loquendi dissentit.

SOPHORA et sophera est verbum antiquum plantae, "huic (quae nunc hoc nomen habet) „proximae impositum, quo vtor ad designandum hocce genus, quod sophorum, sive sapientiam ac admonitionem fert, staminum „filamenta in papilionaceis, si seperata inter „se sint, vix classe naturali coniungendas esse „plantas, si vnquam limites classis reperiendi „sint." Haec Lin. *h. Cliff.* p. 156, non satis perspicuae. Sed facile intelligitur esse idem nomen, quod habet Cassiae species. De quantitate penultimae in nomine barbaro nihil statuo; vulgo vero corripitur, vt amphora, hel-leborus, corroborora.

SORBUS, i. F. cuius arboris frequens mentio est apud veteres.

SORGUM (Holcus), nomen barbarum. Conf. *historia invention.* 2. p. 546.

SPAR-

SPARGANIUM, σπάργανον et σπαργάνιον, fascia, fasciola; quod foliis eius latis et vitilium modo lentis, pro fasciis nutrices utantur. Conf. Diosc. 4, 21.

SPARTIUM s. Spartum, de qua herba veterum, videbis *histor. invention.* 3. p. 124.

SPATHELIA. BROWNIO arbor vocabatur Spathe, es, quod nomen apud Plin. 12, 28. denotat arborem quandam. Inde finxit Lin. Spathaliam. Latinis spathalium, i. N. deminutivum est, palmae ramulus cum dactylis dependentibus, de quo Martial. 13, 27.

SPELTA (Triticum) e vetusto nomine Germanico Spelt, s. Spelz, de quo conf. Frisch. teutsches Wörterb. Primus tamen inter Latinos hoc nomine usus est iam Priscianus *de ponderibus* v. 12. inter poetas minores a Wernsdorfio editos V, 1. p. 496. Auctor vixisse creditur saec. sexto.

SPERGULA. Etiam hoc nomen opinor esse Germanicae originis.

SPERMACOCE. Nominis auctor Dillenius in *horto Elthamensi* p. 369, “a feminis aculeati forma „plantam Spermacocen voco, — — cui flores „monopetali tubulosi, in quatuor aequales lacinas divisi, seminibus insidentes gemellis, „mucronatis et aculeatis pro characteristica „nota sufficiunt.” — Ergo nomen derivatum est ab ακωνη, mucro, acumen.

SPHAERANTHUS, nomen novum e σφαῖρα, globus.

SPHAGNUM Plinio passim pro canis arborum villis.

SPHONDYLIUM (Heracleum) legitur apud Scribon. 2, 5.

SPICANT (Osmunda). Nomen in Germania corruptum e *spica nardi* seu *spica Indica*. Videntur maiores osmundae hocce nomen indidisse, quod eius radices ad similitudinem spicae Indicae accedunt. Quae est sententia Gesneri in *hort. German.* p. 265. B.

SPINACIA, nomen veteribus ignotum, quod saec. 14. innotuit, deductum a semine spinoso atque aculeato. Videtis *hist. invent.* 5. p. 116.

SPIRAEA. Theophrasto 1, 23. *σπεῖραια*. Nomen accepisse contendunt ἀπὸ τῆς σπεῖρας, quod frutex sit lentus et vitilis, ita ut in spiram torqueri possit. Plinio 21, 9. spiraeon.

SPLACHNUM. Num e Graeco *σπλάγχνον*, quod est viscus. *σπλάγχνα*, viscera. *Philos. bot.* p. 181.

SPONDIAS. Arboris nomen, quod ita scribitur in antiquis edit. Athenaei lib. I. Stephano teste. Sed in edit. Commelina 1597. fol. p. 50. legitur *σποδιάς*, et sic etiam in Theophr. *hist. plant.* 3, 7. p. 138: *σπόδιας*, αὕτη δ' ἔστιν ὡσπερ ἀγρία κοκκυμηλέα, i. e. *spodias*, quae velut silvestris prunus habetur. Ceterum hoc nomen satis bene convenit in speciem, quam *luteam* vocamus, quam arborem antiquiores vocarunt prunum Americanam.

SQUA-

SQUAMARIA (Lathraea) a radice squamata dicta, sine auctoritate veterum.

STACHYS, yos. Plin. 24, 15. pen. corr.

STAPHISAGRIA (Delphinium) ex *σταφίς ἀγρία*, staphys silvestris. Staphidis pen. corr. Sic quoque astaphis, astaphidis, vtrumque penult. corripit. Hoc quidem est uva passa Plin. 23, 1.

STAPHYLEA. Sic Dalechampii aliorumque staphylodendron contraxit Linnaeus, deducens nomen ex *σταφυλή*, quam plantam Apulej. *de herbis* vocat agriam staphylen. Ergo pen. producatum et scribatur per e simplex, non per ae, quod factum est in *Philos. bot.*

STATICE, es. Pen. corr. Plin. 26, 8.

STELIS, is. F. (Loranthus). Stelis Plin. 16. et Theophr. *de causis* 3, 16. *σελίς* est genus visci, sed nescio, an inde haec loranthi species dicta sit.

STELLARIA, a floris forma, sed sine auctoritate veterum.

STELLERA. Hoc nomen Gmelinus huic generi indidit, cui refragari noluit Linnaeus; alioquin hoc genus retulisset ad Thesium, a quo tantum numero staminum differre videtur. Qui omnia, quae ad Stelleri, viri de historia naturali optime meriti, fata pertinent, anquirere vult, ne praetermittat ea, quae a Pallas mecum communicata retuli in *Physikal. öfonomisch. Bibliothek* VI. p. 191. et VIII. p. 453. Autographum Stelleri bibliothecae acad-

academicae Gottingensis intuli, posteritati conservandum.

STEMODIA, nomen a Linnaeo contractum ex Stemodiaca, quod Browne dederat. Sed is nomina negligentius elegit et constituit, quam ut omnia queant explicari. Num a σημα? de cuius vocis variis notionibus conf. *thesaur.* Stephani.

STERCULIA. Herba pessimi odoris, quocirca nomen a stercore traxit, Linnaeo auctore.

STILBE. Num Graecorum σιλβη, nitor, splendor?

STIPA, stypa, stupa et stuppa, i. e. crassius lini purgamentum, cortici proximum. Sed Ruelius p. 585. auctor est, Dioscoridem commemorasse, stoeben Graecorum a Latinis stypam dici. Nescio, ubi id dixerit; equidem locum nondum inveni.

STOEBE, es. σοιβη. Plin. 21, 15. et 22, 11.

STOECHAS, adis. F. (Lavandula), σοιχὰς, planta in Stoichadibus insulis nascens. Ideo pen. corrip. Nam Lucanus 3, 516: *Stoechados arva tenens, nec non et Graia iuventus.*

STRAMONIUM (Datura), sunt qui putarint, ex strychno factum esse strychnonium, atque hoc deinde corruptum esse stramonium. Fuch. auctor est, nomen Italis esse in usu.

STRATIOTES, ae, vel stratiotis, idis, pen. nominativi producitur, cum graece sit στρατιώτης. Plin. 24, 18. dicitur folium militare, et στρατιώτης est miles, quo nomine nostrates in ser-

sermone vulgari etiam nunc vtuntur, quando iuvenem male moratum ac rusticum velint notare, *Stratitot.*

STROBUS, i. (Pinus). *Plin. 12, 17.* arbor odorifera apud Germanos.

STRUTHIUM (Gypsophila), vid. *histor. invent. 4.* p. 19. vbi periculum fecimus, struthium veterum declarandi.

STRUTHIOPTERIS (Osmunda) ex struthium et pteris, filix.

STRYCHNOS et strychnum, *σρύχνος.* *Plin. 28, 11.* et 27, 8 et 13.

STYLUS, i. M. rectius *stilus* per I. Vocabulum enim pure Latinum est, saltim latinitate donatum. *Στύλος* apud Graecos est columna, sed ita dici coepit de rebus parvis columnae similitudinem qualemcunque habentibus.

STYRAX, acis. F. et M. pen. corrip. *Virg. in Civi 168: Non styrace Idaeo fragrantis tincta capillos.*

SUBER, eris. (Quercus), pen. corrip. Q. *Serenus 378: Vritur interdum raptus de subere cortex.* De arbore conf. *Histor. inventionum 2.* p. 477.

SUBULARIA, a figura foliorum dicta est in *philos. bot. p. 168.* Subula, inquit Gesnerus, instrumentum suendi ferreum, quo vtuntur opifices ad perforandas pelles ac coria, cum consuere volunt. Inde etiam folia *subulata* botanicis vocantur.

Suc.

SUCCISA (Scabiosa), pen. produc. quod radix humano generi salutaris vulgo existimetur ab invido daemone succisa esse, vnde morsus Diaboli nomen quoque invenit. BORRICH.

SWIETENIA. Jacquin *pl. Americ.* p. 64: "Genus „hoc in honorem Gerardi L. B. a Swieten dixi; „huius enim plurima vt praeteream nec peritura vnquam in scientias merita, id vnum „iuvat commemorasse, quanto illi etiam ipsa „Flora devincta sit beneficio, qui apud Austriae „dominam consilio suo effecit, vt botanico „horto aucta sit universitas Viudobonensis."

Haectenus Jacquin. Noluit Linnaeus refragari, etsi Swieten botanices doctrina imbutus non fuerit. Atqui genus huic viro consecratum admodum affine est Cedrelae, ob fructus, corollae ac foliorum similitudinem. etsi staminum numerus idem non sit. Confidit Linnaeus, fore, vt posteri genus Swieteniae reducant ad Cedrelam, cui iam Catisbaeus arborem a se primum descriptam non temere annumeravit. Quo facto aliquando evanescet nomen Swieteniae, e voluntate Linnaei.

SYCOMORUS (Ficus), *συκόμορος*, a *σύκη*, ficus, et *μόρον*, morum. Arbor veteribus valde celebrata.

SYMPHORICARPOS (Lonicera), nomen recens ex *σύμφορος*, congestus, *κάρπος*, fructus. Hoc nomen, ait Dillenius in *horto Eltham.* p. 371. huic generi adscivi, quoniam flores et fructus e foliorum alis dense congesti nascuntur.

SYM-

SYMPHYTUM, i. *σύμφυτον*. Plin. 27, 6. pen. corrip.

SYMPLOCOS, recens nomen deductum a *συμπλοκή*, symploce, i. e. connexio, complicatio. Pen. corr.

SYNGENESIA. Nomen a Linnaeo confictum, cuius penultima corripienda est. Genesia, orum, *τὰ γενέσια*, dicebantur festa, quibus amici natalem celebrabant defuncti, cuius memoriam servare studebant. At nullum reperitur apud veteres compositum e *συν* et *γένεσις*.

SYRINGA. Licet Africum vocabulum videatur, aliquibus tamen a virgarum rectarum longitudine et inferioris medullae fungosa copia dicitur; vel potius quod ramuli exempta medulla fistulosi sint. Bauh. *pin.* p. 398.

TAEDA s. teda (Pinus). Latinis non fuit arbor ipsa nec species, sed lignum arborum earum, quae resinam ferunt, et obesitate laborant, ita ut lignum resina redundet. *Laricis morbus est*, inquit Plin. 16. sect. 19. p. 9. *ut teda fiat*. Idem lib. 16, 24. p. 83: *nimia pinguedine in tedam mutantur*. Attamen teda appellabatur praecipue haec species, quae saepius isto morbo infestatur.

TAGERA (Cassia) nomen Indicum.

TAGETES. A Jovis nepote nomen habere hoc herbarum genus, auctor est Lin. *phil. bot.*

p. 175. At Jovis nepos, aruspicinae inventor, vocabatur Tages, is, vel Tages, etis, penult. producta. Mihi quidem non verisimilis ista sententia. Fortassis nomen cum flore venit ex Africa vel ex Lusitania. Primus hoc usus est, nisi me fallo, Fuchsius, qui *histor. plant.* p. 45. Tagetis, ait, nomine Apuleius usus est, et Tanacetum appellat. Mihi quidem neutrum nomen in Apuleii libello occurrit.

TAMARINDUS. Salmasio teste ad Solin. p. 930. B. Arabibus *Tamar* est palma. Inde Tamarindi dactyli indici, quos tamen arbor fert, nulla cognatione aut similitudine palmam attingens. Isti tamarindi veteribus ignoti. Myrepso dicuntur *ταμαρίντι*, aliis *ταμαρέντι* et *ταμαρόντι*. Conf. Du Cange *glossar. graecit.*

TAMARIX, pen. corr. tamaricis, pen. produc. F. Lucanus 9, 917: *Et tamarix non laeta comas, Eoque costas.*

TAMUS, aliis tamnus, aliis tamarum, apud Plin. 21, 15. p. 247.

TANACETUM pen. produc. sed nomen incertae originis. Sunt qui deducant ab eo nomine, quo etiam parthenium quosdam vocasse, refert Plin. 21, 30. p. 261, verum hoc nomen vario modo legitur. In antiquissimis editionibus *tamnum*, apud Hardouin. *annacum*. Sed cum olim tanacetum a quibusdam etiam *Athanasia* dicta est, parum abest, quin credam, ex hac voce, abiecta syllaba prima, in officinis tandem factum esse tanacetum.

TARA-

TARAXACUM (Leontodon) ex Arabico nomine formatum. Antiquioribus scribitur etiam Altaraxacon; ex. gr. in Fuchsi *histor. stirp.* Lugduni 1551. 8. p. 644.

TARCHONANTHUS. Tarchon s. tarcon creditur nomen esse Arabicum, quod variis herbis datum est, ex. gr. Artemisiae draconic. Primus inter Graecos eo usus est Simeon Sethi *de alimentis* p. m. 124. τάρχων. Ex hoc nomine atque ex Graeco ἄνθος, facta est vox hybrida tarchonanthus.

TATULA (Datura), scribitur et tatulo, tatoula, datula, crediturque esse vel ex Perside, vel ex Turcia. Conf. Guiland. *de papyro.*

TAXUS, i. venenata arbor adeo credebatur, ut venena inde toxica appellata sint, de quibus conf. annotat. ad Aristot. *mirabil. auscult.* p. 179. et ad Antigon. Carystii *hist. mirab.* p. 237.

TAZETTA (Narcissus), deminutivum nominis Italici tazza, tazzetta, cupula, ob formam floris. Ex eadem voce Italica nostratibus est Tasse, Theetasse.

TELEPHIUM, dictum volunt, quod vlceribus malignis ac deploratis, quibus Telephus, Myciae rex, ab Achille vulneratus consenuit, auxiliatur. Plin. 27, 13.

TEREBINTHUS (Pistacia), olim τέρμινθος, nam τερέβινθος recentius nomen est. Conf. annotat. ad Aristotelis *mirabil. auscult.* p. 184.

TETRACERA, dicta ob quatuor capsulas fructu cornuum instar reflexas. *Hort. Cliffort. p. 214.* τέτρα in compositione idem quod τέτραρα, quatuor, κέρασ, cornu. Penult. corrip. ut monoceros.

TETRAGONIA, ex τέτρα, quatuor, γωνία, angulus; frutex fructu tetragono. Boerhavi aliorumque nomen tetragonocarpus reiecit Lin. tanquam sesquipedale. *Hort. Cliffort. p. 188.*

TETRAGONOTHECA, Θήκη, theca, locus, capsula. Pen. produc. Hodie species Polymniae. Pen. producitur; sic apotheca.

TETRAHIT (Galeopsis), Ruellio p. 594. et Stephano in *praedio rustico*, qui plurima a Ruellio, viro doctissimo, mutuatus est, p. 364. et 447. tetrahil vocatur, quod nomen barbarum neuter explicavit.

TETRALIX (Erica). media corr. Nomen herbae apud Theophr. *hist. 6, 3.* in fine. Tetralicis, tetralice Plinio. Pen. produc. ut bilicis, trilicis. Virg. *Aen. 4, 467: Loricam consertam hamis, auroque trilicem.*

TEUCRIUM, τεύκριον, herba, quam a Teucro repertam Plinius scribit 25, 5.

THALIA. Noli putare, esse nomen Musae, cuius pen. producenda. Traxit nomen a Joh. Thallio, medico Northusano; ergo pen. corrip.

THALICTRUM, vetustum nomen, quod a θαλέω, floreo, vireo, deducitur.

THAPSIA,

THAPSIA, Θαψία, nomine invento a Thapso insula. Conf. Plin. Thapsus s. Taplus, herba, cuius mentionem Lucanus 9, 919. iniecit, quae creditur esse verbascum. Atqui *Digitalis thapsi* habet folia verbasci. Inde cognomen *Dig. Thapsi*, et *Verbascum thapsus*.

THELYGONUM, Θηλύγονον. Plin. 27, 8. et 28, 10 et 15. ex Θῆλυς, femineus, et γόνυ, genu. Pen. corrip.

THELYPTERIS, eridis. (Acrostichum), Θηλυπτε-
ρις, pen. corripunt omnes casus. q. d. filix femina. Plin. 27, 9.

THEOBROMA, i. e. cibus deorum, Βεῶμα, ατος, et Βεῶμη, Βεῶμης, cibus. Pen. produc. Hort. *Cliffort.* p. 379.

THESIUM, herba Plinio 27, 17. et 22, 22.

THLASPI. N. Θλάσπι. Plin. 27, 13. Diosc. 2, 145. a Θλάω, frango; a fructus forma, ait Bauhinus, qui veluti contractus et contusus est.

THORA (Ranunculus). vid. v. *Antithora*.

THRYSALLIS, idis. pen. corr. Plin. 21, 17. et 25, 10. Θρυαλλίς.

THYIA, ae. Θύα et Θυῖα. Plin. 13, 16. Theophrast. 5, 5.

THYMBRA, ae. Plin. 19, 8.

THYMELAEA, θυμελαία, quasi tithymalaea, ex tithymalo et olea mixta facie. Bauh. *pın.* 462. Plin. 13, 21.

THYMUS, i. M. et thymum. N. herba odorata, cuius frequens mentio est apud veteres.

TIARELLA. novum nomen deminutivum. Tiara, ae, pen. producta, pileus altus.

TIGLIUM (Croton). Fructus huius arboris dicuntur in officinis *grana tiglia*, gallice *grains de Tilli ou des Moluques*, quod nomen, opinor, inditum est ab insula quadam Moluccensi, quae hanc arborem fert.

TINUS, species lauri Plin. 15, 30. et Ovid. *metam.* 10, 98.

TITHYMALUS (Euphorbia), s. tithymallus, pen. producta. Q. Serenus 841: *Aut tithymallus atrox vulnus contrita perungit.* Conf. v. 1106.

TOLUIFERA. Balsamum Tolutanum, s. de Tolu dicitur in officinis, quod adfertur ex Americae provincia Honduras, quam Americani Tolu vocant. Dicitur igitur arbor illud balsamum ferens toluifera.

TOMEX, icis. Pen. corr. F. Latinis restis est ex cannabi imposito leviter torta. Quod nomen arbor Malabarica accepit, cuius rami, pedunculi petiolique omnes crasso tomento mirum in modum vestiti sunt.

TORDYLIUM. Plin. 20, 22. et 24, 19.

TORMENTILLA, quod radice pulvis cum alumine cavis dentium inditus, dentium tormentum sive cruciatum sedet, Bauhino auctore p. 326. Nomen ante aliquot saecula innotuit.

Toxi-

TOXICODENDRON (Rhus), q. d. arbor venenata et pestifera.

TRACHELIUM ex *τράχηλος*, collum, quod in colli affectibus commendatur. BAUH. Nomen auctoritate veterum caret.

TRAGACANTHA (Astragalus), *τραγάκανθα*, q. d. hircina spina. *τράγος*, hircus, *ἀκανθα*, spina. Conf. Dioscor. et Theophr.

TRAGODES (Fagara). Videtur ex *τράγος* factum nomen, sicut *τραγωδός*, i. e. tragicus; media itaque producenda videtur.

TRAGOPOGON, onis. M. pen. produc. *τραγοπόγον*, *πόγον*, barba; q. d. barbula hirci. Etiam nostrates vocant *Wocksbart*. A proluxa lanugine, quae post florem erumpit, s. a pappo, nomen traxit. Conf. Dioscor. ac Plinius.

TRAGUS (Salsola), nomen herbae antiquum. *τράγος*, hircus.

TRAPA, nomen Gallicae, vel potius Germanicae originis, a *Trape*, *Trappe*, Ruellio p. 134. consentiente. *Trapas*, inquit, aliqui nominarunt, quo nomine murices intelliguntur, et Graecis tribuli, ad quorum similitudinem fructus accedunt.

TREMELLA. Appellatio deducta est a tremulo motu, quem plures huius generis species ob substantiae teneritatem contrectatae subeunt. Ita Dillenius *histor. muscor.* p. 42.

TRIANTHEMA, ex ἀνθραμῖς, flos, et τρεῖς, quae syllaba in compositione est tres vel ter. Pen. corripitur.

TRIBULUS. Media corrip. Notio et ratio nominis ut in Trapa, sed tribulus iam Latinis fuit nomen herbae.

TRICHOMANES, is. N. pen. corrip. Dicitur a vi sua, quod rara cute fluentem capillum expleat, et subnasci faciat. μανὸς, rarus, θριξ, τριχὸς, capillus. Bauh. pin. p. 355.

TRICHOSANTHES, quasi flos pilosus dicitur, cum nota essentialis generica in pilis consistat. Lin. h. Cliff. p. 450.

TRICHOSTEMA, ex θριξ, τριχὸς, capillus, seta, et σῆμα, ατος, stamen, a Linnaeo fictum nomen, ob filamenta capillaria, longissima.

TRIDAX, male. Nam est θριδαξ, ακος, lactuca; ergo scribatur thridax, acis; pen. correpta. Q. Serenus 448: *Quod superest thridaci junges ramenta carinae.* — ad quem locum conf. annotat. in edit. Burmanni.

TRIENTALIS, a foliorum specie nomen traxit. Iam Plinio 27, 5, folia *trientalia* dicuntur, quae amplitudine quatuor pollices aequant. Pen. produc.

TRIGLOCHIN. γλωχίν, ἴνος, cuspis teli, τρεῖς, tres; a capsula dehiscente in tres cuspides. Pen. produc.

TRIGO-

TRIGONELLA; a corolla trigona nomen traxit, Linnaeo auctore, *philos. botan.* p. 166.

TRILLIUM, dictum ita a Linnaeo, quoniam omnes species habent folia terna.

TRIONUM (Hibiscus). Illud quidem nomen apud Theophrastum non legitur, sed Theodorus Gaza interpres ubique ἐξύσιμον Theophrasti reddidit *trionum*. Opinatus est enim, ἐξύσιμον esse *polygonum fagopyrum*, quod ob semina triquetra, vocavit *trionum*, quasi *trigonum*. Itaque penult. producenda est.

TRIOPTERIS. Est nomen Plukenetii, a triplici ala, ut in semine plantae, dictum. Haec Lin. in *horto Cliffort.* p. 169. πτέρον, ala. Pen. corrip.

TRIOSTEUM. Hoc modo praecidit Linnaeus *trio-
steospermum* Dillenii. ὀστέον, os, ossis. Sunt enim semina fere ossea.

TRIPLARIS. Nomen aevi ferioris, quo solus usus est Macrobius 1, 6. p. 27. et 1, 19. p. 97. et 2, 1. pag. 119. Ferme eadem notione, qua *triplex*. Media producitur, quem ad modum alia vocabula desinentia in *-avis* et *-are*, uti molaris, popularis, linearis.

TRIPOLIUM (Mesembryanthemum) Plin. 26, 7. sect. 22. τριπόλιον Dioscor. 4, 130.

TRIPSACUM. Solus Theodorus Priscianus *de
diaeta* cap. 9. nominavit herbam tripsacam, non tripsacum. Pen. corrip.

TRIPTERIS (Valeriana). Nihil quidquam ad vocis explicationem adferre queo, neque scio quae fuerit causa, quam ob rem ita appellata sit. *τριπτήρ*, ἦρος est tritor a *τρίβω*, sed haud scio, an inde nomen sit deductum. Nec illud mihi occurrit alibi. Quodsi ortum est ex *τριπτήρ*, media est producenda.

TRIQUETRUM folium. Media corripitur ob mutam cum liquida, quem ad modum lugubris, podagra, pharetra; etsi poetis liceat talem syllabam producere.

TRIXAGO (Rhinanthus) Plin. 24, 15. et Celsus 8, 31. Sed Apuleio *Trissago*, media producta, sed trixaginis, media correpta.

TROLLIUS. Primus inter Botanicos hoc nomine usus est Con. Gesnerus in *descriptione montis fracti seu Pilati*, quae repetita est in Scheuchzeri *histor. nat. Helvet.* I. pag. 243: Trollius, inquit, flos, ut nostrum vulgus appellat, et in hortos etiam transfert, coronarius est, nec alius ex ea usus.

TROPAEOLUM. “Ita dixi, ait Linnaeus, herbam, „cum hortulani communiter solent pyramidulum reticulatum extruere, per quem scandat planta, dum lepide veterum repraesentat „tropaeos seu statuas victoriales, ubi folia „clypeos, et flores galeas auratas sanguine „tinctas, hasaque pertusas repraesentant.” *Hort. Cliffort.* p. 143.

TROPHIS.

TROPHIS. Num a τροφῆς, 105? id est, bene nutritus, pinguis, atque etiam cibus.

TUBER (Lycoperdon). N. tuberis, media correpta. De tuberibus veterum conf. *Waarens funde* 2. pag. 73.

TUBERARIA (Cistus). Castellani, ait Bauhinus, eam *yerva turmera* vocant, i. e. herbam tuberariam, quoniam vbi illa crescit, tubera frequentissime reperiantur. *Histor. plant.* 2. p. 12.

TULIPA. Non libet repetere, quae de historia ac nomine huius herbae exposuimus in *Histor. inventionum* 1. pag. 223. et 2. pag. 548.

TUNA (Cactus) nomen Americanum.

TURBITH (Seseli) nomen Arabicum; idem quod turpetum, nisi fallunt scriptores. Legitur iam apud Avicennam.

TURPETUM (Convolvulus). Conf. Martini *lex. philol.* Ruellius p. 637. Dodonaei *purgant. hist.* cap. 22. p. 175. Graecis recentioribus τούρπετ, τούρπιττη. Conf. Du Cange *glossar. Graecit.* pag. 1591.

TURRITA (Arabis). Nomen obtinet ab extremorum caulium forma, qui in metae aut pyramidis effigiem desinunt; Clusio auctore *histor.* 2. p. 126.

TURRITIS, eandem herbam olim alii turritam, alii turritem vocarunt, quae vero nomina hodie diversis herbis imposita sunt. Vtrum-

que mediam producit. Ex sententia Linnaei *philos. bot.* p. 169. turrata dicitur herba alta et angusta.

TUSSILAGO. pen. produc. tussilaginis, pen. corrip. Ante aliquot saecula factitia nomina botanica desinebant in *-lago*, vti nostra memoria nova mineralogorum vocabula in *-ites*. Habent sua fata et nomina.

TYPHA. τύφης Dioscor. 3, 133. meminit, "cui „florum effigies turbinata, quasi typhonis sese „gyrantis turbinem, aut gigantis staturam mi- „nacem signaret, nomen dedisse videtur; vel „potius τίφη a τίφος, quod locum lacustrem „notat." Bauh. *pin.* p. 20. Haec quidem sententia mihi probabilior videtur. Nascitur enim herba typha in paludibus ac stagnis, et videntur τύφη et τίφη eadem nomina esse. Sic Aeoles dicunt ἵψοθεν pro ὑψοθεν.

ULEX, icis. Pen. corrip. Lexica Gesneri nomen femininum faciunt, sed Plin. 33, 4. sect. 21. p. 618: *ulex siccatus vritur, et cinis eius lavatur.* Ergo non male dicitur *Ulex europaeus*.

ULMARIA (Spiraea) a foliorum forma C. Gesnero sic dicta. Plinio *ulmarium* est locus ulmis confitus.

ULMUS, i. F. Graecis πτελέα.

ULVA,

ULVA, ae. herba palustris Virg. et Ovidio.

UNEDO, onis. F. in nominativo correpte; est enim ab *unus* et *edo*, eo quod, vna eius bacca comesta, altera vel tertia propter austerrum saporem haud expetatur, Plinio auctore. In genitivo penultima producenda.

UNIOLA, ab unione glumarum ita dicta. *Philos. botan.* p. 166.

URENA. Huius quidem nominis piscis est apud Plin. 32, 11, quod mediam corripit, Gesnero auctore in Lex. Fabri. Herbae autem nomen Dillenius in *horto Elthamensi* p. 431. finxit e nomine Uren, quod in *Horto Malabarico* P. 10. p. 3. tab. 2. plantam huius generis designat.

URINARIA (Phyllanthus). Sic C. Gesnerus nominavit *Leont. taraxacum*, quam herbam Galli vocant *piss en lit*, quod vrinam infantibus ciere vulgo credunt. Sed haud scio, cur a Linnaeo Phyllanthus ita dicatur.

URTICA, cae, ab vrendo dicta. Pen. produc.

USNEA (Lichen) officinis ita dicitur ex *Axneeh* et *Usnee* Serapionis. Dillen. *musc.* p. 56.

UTRICULARIA. "Singulares admodum in hocce genere sunt vesiculae pellucidae vnico foramine perviae, radicae adpensaе, vnde nomen utriculariae huic generi aptissime datur." Lin. *flora Lappon.* p. 13.

UVEDA-

UVEDALIA. factitium nomen ex *Wedalia* Pet. *mus.* p. 799.

UVULARIA, ae. a Trago ita dicta, quod uvulae praecidentiam tollere credant.

VALERIANA. Barbarum nomen, a multis quibus valet facultatibus, quare et *theriaca* olim dicebatur. Bauh. *pin.* p. 164.

VELLA. Hoc nomen a Galeno se accepisse dicit Linnaeus *h. Clifford.* p. 329. Sed non reperitur, nisi in libro *de simplicibus medicaminibus*, qui Galeno falso adscribitur, et cuius Latina tantum interpretatio habetur. Vid. Galeni *opera* edit. Gesneri, ad calcem pag. 92.

VERATRUM, nomen antiquum. Producitur. Nomina enim in *-atrum* desinentia hac quantitate omnino gaudent. Conf. *Poet. Giess.* p. 57. Atque Lucretius 4, 641: *Praeterea nobis veratrum est acre venenum.*

VERBASCUM, i. cuius Plin. passim meminit. Apulejus *de herbis* cap. 71.

VERBENA, ae. pen. produc. De ratione, cur nostratibus dicatur *Eisenkraut*, conf. dissert. Sigism. Schmieders in *Hamburg. Magazin* 5. p. 252.

VERBESINA. Nomen videtur ortum ex *verbena supina*; nam ita herba olim dicta est. Attamen

men C. Gesnerus *de hortis German.* p. 259. B. et p. 296. B. auctor est, dici eam Bononiae Forbesinam, quo alia vocis origo indicari videtur. Conf. Bauh. *hist. plant.* vol. 2. p. 1073. in appendice.

VERNIX, icis, F. (Rhus) media corripitur. Vocabulum veteribus ignotum, ex *Βεργινη*, *Βεργινις*, *Βεργονη*, quibus graecobarbari pro succino vsi sunt. Conf. Salmaf. ad Solinum, et quae inde attulit Vossius lib. 2. *de vitiis sermonis*. Conf. Du Cange *glossar. graecit.* v. *Βεργινη* et Martinii *lexic. philol.* Du Cange in *gloss. lat.* habet etiam *vernicium*, ex vita B. Lidwiniae: *sed quasi vel vernicio limita, tanto splendore radiabat.*

VERONICA, videtur dici posse quasi veronica a viribus, quas habet contra pestilentes febres aliosve morbos. Martin. *lex. philol.*

VESICARIA (Alyssum), dicitur a fructus forma. TOURNEF.

VIBURNUM. Virg. *eccl.* 1, 26: *Quantum lenta solent inter viburna cupressi.*

VICTORIALIS (Allium) e Germanorum *Siegs wurz*, quod est victoriae radix. Sic superstitione maiorum herbam nominavit. Conf. Gesner *de hortis* p. 245. B.

VINCA a vinciendo dicta est. Plin. 21, 11, et 21, 27, vbi quoque *vincapervinca* legitur.

VIOLA,

VIOLA, ae. pen. corr. Graecis *ἰὼν*, a quo violae nomen per diminutionem factum videtur.

VIORNA (Clematis) ex Gallorum *viorne*, quod ex viburno ortum creditur. Ruell. p. 659.

VIRECTA. Recentissimum nomen, nescio vnde. Latinis est virectum s. viretum locus herbis virentibus amoenus.

VISCARIA (Lychnis) a visco. Sic nostratibus *Pichnelle*. Viscarius Latinis est auceps.

VISNAGA (Daucus), scribitur etiam *Bisnaga*; videtur esse nomen Hispanicum. Conf. *Waarenz funde* 1. p. 588.

VITALBA (Clematis) e vitis alba contractum nomen.

VITEX, icis. F. pen. correpta Plin. 24, 9.

VITICELLA (Clematis), deminutivum nomen, quo primus Caesalpinus videtur usus, pro quo Latinis est *viticula*.

VULVARIA (Chenopodium). Quis primus foetoris similitudinem agnoscere sibi visus sit, non constat. De botanicis vero primus eo cognomine usus est, ni fallor, Castor Durantes.

WEINMANNIA. Hanc plantam Brown ab amico suo nominavit Windmanniam, sed cum nullus in botanica clarus Windmannus, paululum mutavit Linnaeus nomen in memoriam Weinmanni, de quo conf. Böhmer p. 212.

XANTHIUM, herba, qua rufantur capilli. Plin. 24, 19. Dioscor. 4, 133. ξανθός, flavus.

XERANTHEMUM, pen. corrip. ex ξηρός, aridus, siccus, άνθεμος, flos. Nomen bene convenit in florem exaridum.

XIPHIUM (Iris), herba, quae Romanis gladiolus. Conf. Plin. passim. ξίφιον, gladiolus.

XYLOPIA. Num ξυλόπους, ligneum habens pedem? Fecit Linnaeus nomen, ut evitaret *Xylopricum* Pluken.

XYLOSTEUM (Lonicera), nomen novum, quasi lignosseum, propter ligni duritiem. Martini Lex. phil.

XYRIS, idis. pen. corr. Plin. 21, 20. sect. 83. ξυρίς vel ξειρίς, gladiolus s. iris.

ZACIN

ZACINTHA (Lapsana). Ex Zacyntho, Graeciae insula fortasse allata. Primum legitur, ni me fallit memoria, apud Matthiol. ad Dioscor. 2, 125. p. 389. Latinis Zacynthus est insula, nomen vero gentile zacynthius vel zacynthinus. Ergo rectius dicatur *zacynthia* sc. herba.

ZAMIA. Originem nominis an coniectura adsequutus sim, dubito; dicam tamen quid de ea sentiam. Plinio 16, 26. zamiae sunt strobili in pinu, nucesque pineae. Fortassis inde traxit nomen herba, quae hodie refertur ad filices, etsi quae sit nominis ratio non constet.

ZANTHOXYLUM. Nullus dubito, quin sit legendum *xanthoxylum*, id est, lignum flavum. *ξανθός*, flavus. Namque fuerunt olim, qui *Mori tinctoriae* varietatem, quae etiam praebet lignum illud, quo tinguntur panni, xanthoxylum dixerint. Atque Pluken. Morum xanthoxylum retulit ad genus xanthoxylum Linnaei. Male igitur scribitur per z. Conf. *Waarenkunde* 1. p. 125. et *Millers Gärtnerlexicon* 3. p. 220, 226. et 4. pag 905, ubi recte scriptum est per x.

ZAPOTA (Achras), aliis Sapota, nomen Indicum, quod etiam Sappa et Anglis *Sappatilla-tree* scribitur. Conf. Sloane et ex eius libro, quae relata sunt a Raio *histor. plant.* 3, 2. *dendrol.*

dendrol. p. 78. et *Millers Gärtner; Lexicon*
4. pag. 79.

ZEOCRITON (Hordeum). Si descendit a ζέα et κριθὴ, hordeum, rectius scribitur per th; sed nescio an sit a κριτὸς, η, ον, selectus, optimus, quasi zea optima. Nomen veterum auctoritate carens penult. corripit.

ZERUMBET (Amomum), appellatur Arabibus, Persis ac Turcis zeruba. Conf. *Garcias ab Horto*.

ZEUGITES (Apluda). *Plinio* II, 12. et 16, 36. zeugitae sunt arundines. Pen. produc.

ZINGIBER (Amomum), zingiberis et zingiberi. Pen. semper correpta. Conf. *Waarenfunde* I. p. 224, 233, 234.

ZIZANIA. Ζιζάνιον legitur apud solos evangelistas in novo testamento et apud theologos, non nisi in plur. numero.

ZIZYPHUS (Rhamnus), media correpta. Est arbor apud *Pallad.* I, 31. Zizypha vero sunt fructus eius arboris.

ZOSTERA. A ζώνη, ἥσος, cingulum, baltheus; deducitur in *Philos. bot.* Erit itaque media producenda. Nomen herbae marinae bene convenit, cum fasciae similis sit. *Ruellio* rectius p. 625: dicitur zoster.

ZUZYGIUM (Myrtus), nomen a Brown falso scriptum. Sizygia, ae, σιζυγία, est coniugatio, connexio. Ceterum zygia Latinis est arbor, ex qua fiunt iuga iumentis.

ZYGIS, idis, (Thymus), pen. correpta. Apulej. *de herbis* 99. et Dioscor. 3, 41. est herba, quam serpyllum agrestem vocant.

ZYGOPHYLLUM. Ita dictum Linnaeo, quod foelia coniugata habent omnes species, ut boves sub iugo. *Hort. Clifford.* p. 160.

COLOR.

COLOR.

Composita ex colore cum nominibus et cum numeral. et praepos. corripunt penultimam. Sic bicolor, tricolor, discolor, concolor, cet. Ovid. *fast.* 1, 80: *Et populus festo concolor ipse suo est.*

FERO.

Composita e Fero cum nominibus, quorum Latinis ingens numerus est, quem botanici auxerunt, penultimam corripunt. Sic enim baccifer, corymbifer, pestifer, corripunt penultimam; eodem modo debemus corripere factitia nomina: gummifera, prolifera, balsamifera, elemifera, somnifera, vinifera, bulbifera, stolonifera.

FINDO.

Composita cum numeral. et praepos. corripunt pen. bifidus, trifidus, quadrifidus, multifidus. Ovid. *metam.* 2, 325: *Naidēs Hesperiae trifida fumantia flamma.*

FLOS.

Nomina adiectiva, quae botanici sine auctoritate finxerunt e Flore, debent produci, cum prima in floris, florens, semper producitur. Tibull. 1, 2, 14: *Supplice, cum posti florea ferta darem.* Itaque producenda haecce adiectiva olim ignota: grandiflora, biflora, curviflora, nudiflora, longiflora,

GLUMA.

Quae botanici inde finxerunt adiectiva, ea penultimam producere debent, sic *Iuncus biglumis, triglumis.* Est enim gluma, folliculus seu theca grani in frumento, a glubendo, cuius syllaba prima producitur, Catullo auctore 59, 5, in versu phalaecio hendecasyllabo: *Glubit magnanimos Remi nepotes.* Eodem obscenitatis sensu *deglubere* legitur apud Auson. epigr. 71, 7: *Deglubit, fellat, molitur per utramque cavernam.*

ΓΥΝΗ, mulier, femina, vxor.

Prima syllaba corripitur, quam ob causam etiam *digynus* (Rumex) mediam corripit.

IUGUM.

IUGUM.

Cum prima huius vocis pars corripitur, corripitur debet quoque penultima in *biuga* (*Melicocca*), vel Siliii Italici auctoritate 2, 82: *Pars comitum biugo curru, pars cetera dorso*. De foliis *biugis*, *triugis*, *quadriugis* cet. conf. *Amoen. acad.* 6. p. 229.

LOBUS.

Λοβός, infima pars aurium, item iecoris fibra, item binae partes, in quas abeunt femina quaedam, atque etiam foliorum partes. Graecum est, non Latinum. Inde folia *biloba*, *triloba*, *quadriloba*. *Lotus tetragonolobus*, id est, legumen quatuor angulos habens et in quolibet angulo lobum, quae omnia penultimam corripunt.

OLERE atque olens.

Primam syllabam corripunt. Itaque penultimam corripere fas est in *graveolens* (*Anethum*), *suaveolens* (*Ballota*), cet. Sic Virg. *aen.* 6, 201: *Inde, ubi venere ad fauces graveolentis Averni*. Catullus 61, 7. in carmine generis

Glyconii, vbi tamen in prima fede est tro-
chaeus: *Suaveolentis amaraci.*

TOMUS.

Graecis *τόμος*, ergo corripienda quae inde
derivantur adiectiva. Dichotomus (Scirpus),
dichotoma (Minuartia). Colum. 10, 369:
Sed iam prototomas tempus decidere caules.

I 4 6 2.

Vt Plato testatus est, veteres cum plurimas rerum
ignorarent, alias omnino non nominarunt,
alias non recte. Non est igitur, quod nomina
nobis imponant, sed inspicienda nobis est
ipsa rerum substantia.

GALENUS *de symptomat. differentiis.*
cap. 3. p. 24. edit. C. Gesneri.

C O R R I G E N D A.

Pag. 28. lin. II. lege *Asarum*, non *Arum*.

Pag. 40. lin. vltima lege: *Quapropter*.

Pag. 95. lin. 3. lege *Plinii*.

